

MANUSCRITS DEL CONSELL DE LES PAÜLS (1546-1553)¹

Artur QUINTANA
Universitat de Heidelberg

1546

01. [Memòria dels jurats. 1546]. 1.

Memòrja sia a nosaltres, jurast, Jo[a]n Palasí, Bet[r]an Fer[e]ro, Jhoan Casós,² de los dñs que abem agust de las hobelas que Ihoan de Arquas a [a]coljdas. Item abem pres de Ihoan de Arquas cincoanta y sinc sous y [///] d[iné]s. Y abem-los donast a Morancho de Bilaroé y a Ramon Pontaron com anaren a Leyda per demanar las despesas de Ihoan Galbayn, que en Barabés abíam fetas nosaltres de las Paüls. [///] a Benabary se abia mengat y begut.

Memorjal del memorjal.

Item està en berdat que yo, Johan Reals, vezjno de Soyls só content.

02. [Arrendament de Torbiner a Moranjo de Vilarrué]. 1v.

En l'ayn mil DXXXXVI an benut lo bayle y jurast de la vila a Torbiner y tot l'altre consel a Morancho de Bilaroé fjsns a Santa Marija de Marts prjmer bynent. Dóna dit Morancho de Torbiner set cantes y mjg de bjno bo y rebedor, a lo bi bo, per a lo que la bjla lo aurà a menester. Prjmo per a la caritat de Torbiner lo que menester y serà, y lo altre tota hora que los jurast lo li demanen, que lo aya de dar. Mes que si lo dit Ihoan Morancho donaba lo bjno a los jurast de las Paüls de Pascoa abant, que sían tengust los jurast de penre-lo tota hora que lo djt Morancho lo los done, dich, los set cantes y mjg de bjno. Està en berdat.

¹ V. «Manuscrits del Consell de les Paüls (1576-1636)», publicats en cinc remeses (*Alazet*, núms. 11-13 i 15-16), i «Manuscrits del Consell de les Paüls (1637-1667)» (*Alazet*, núm. 17).

² El text «Jo[a]n Palasí, Bet[r]an Fer[e]ro, Joan Casós» és escrit al marge superior esquerre.

03. [Sobre el censal de Macià de Benavarri, gener del 1547]. 80v.

Fas memòrja yo, Ihoan Moranco, com lo sapte abans de Sant Balerj dóna Ihoan de Anton a Castel de Bjlaroé buyt L y buyt sous, de los dñs que tenjà acomanast de lo finyt de lo sensal de Masià de Benabarj, djch, VIII L, VIII S, que los portàs a Benabarj a lo senyor Masjà. Testjmonjs de Betran lo Ferero, y de Casós de Soils y de Pere Costa, àljas Palasí.

04. [Arrendament dels porcs]. 2-2-1547. 2-2v.

Buy que si conte a dos djas del més de [fe]brero hen l'ayn mijl DXXXXVII fou plegat consel de Sant Pere, y Soils y Bjlaplana per afermar los porchs a quij manquo los goardarja per temps de hun ayn. Los quoalls se àyan de aplegar hen lo Prado San Pere. (Y lo dit) y lo dit porquero los aya de rebre a punta de sol de cada hu que [e]ls y menarà. Y si fan mal dest que los aya rebust lo porquero hen fins a posta de sol, que o aya de pagar dit porquero. Y si prenen mal, ni los perde a culpa sua, *que* paga lo dit porquero. Item que quoalsebula que tinga porquos, que no los bolrà menar a la porqueria, que los aya de tinre tanquàs. Y si no los tine tancast hen su casa, que los tròban en lo cumunal, que los púgan forzar de pagar dit logero. Y hés cajguda la dita en Pedro Erbera, en lo quoal li dónan per casa tres quoartals y tres almuts de sègal pagada a la colida. Hj quij no tinrà sinó que hun porc que page la mijtat de lo logero. Qui [e]n tenrà de huno abant que page tot lo logero. Item que quoalsebula que tjnrà berano que lo puga hinbiar ab la porquerja hen pena de hun sou tantas boltas com lo troben la porquerja y aquel.³ / *** [San]ta Marja de Marts abant. Item, més que djt porquero sia tengut y hobligat de dir y denusiar a los jurast com y troben berans ab la porquerja, hen pena de pagar lo porquero la pena per aquet tal. Item que quoalsebula que trobarà poerquos hen sos heretast, djch, hen blast o hen prast, quij en puga aber de dret, si fer ho bol, hu sou de ban.

05. [Plet entre Nadal de Latorre y Jordi del Paratge. Febrer del 1547]. 83v.

Lo derer dja de febrero en la Plasa de las Paüls, en presèntj[a] de Joan Güerj de Bjaplana, y Joan d'Anton de Soils y Bortolomeu de Joan Porter tenjan pleit y debat Gorgj del Parage y Nadal de Latore sobre bjnte-coatre sous que Nadal de Latore demanaba a djt Gorgj del Parage. Que djt Gordj los lj debja, y que djt Nadal de Latore los abje manlebasts per djt Gorgj. Y djt Gorgj del Parage djjé que no lj debje res. Y djt Nadal djjé que el probarje. Y foren sjtasts Casós de Soils, y Pere Pjquera y lo moljnero de Eljns. Y juraren en poder de mj Joan Reals de Soils, bajle de las Paüls. Y djerer estas paraulas: «Mosè[n e]l bajle, lo jurament que abem fet, djm que los bjnte-quatre sous que Nadal de Latore manlebà, que lo manlebà per a pagar las sjsas

³ Ratllat a l'original: y aquel.

de Bilaroé, perquè djt Nadal era jurat per Gorgj del Parage, y altra cosa no j sabem». A de pagar djt Gorgj al sensal del procurador de finjt catorze dñs y mala.

06. Capitulació de la carnesiria de l'ayn MDXXXXVII, [a 11 d'abril]. 14.

Buy que si conte a XI de abrl en lo Roero de Sant Roch ahon altras boltas an aqustumat a tinre consel per arendar la carnesiria a quj manquo talarja la cart, y hés anat a l'enquant, y héntran hen Torbiner. Y a de metre cent y cincoanta hobelas y deu crabas, tot a hun preu. Item que deguno no puga benre cart hen pena de sinch sous. Item que lo dit carnjero aya de fiar d'así a buyt djas sobre Sant Luch. Y per a la begada que àyan de pagar sen fuero deguno de dinés clas, ho blat, ho sègal o sibada, quoalsebula grano, per su preu, sens deguna apelasió que àyan de pagar. Item que se mata cart lo carniserò dja que sia gous, que no la podja anbjar, que la puga partir per las casas. Item que quoalquera del terme que aurà menester cart, si lo carniserò no [e]n bol matar, que prenen-ne hun coarter a la freysura, lo'n púgan forsar a lo dit carnjser de matar-ne cart. Item que si pòrtan cart aletada a la carnesirja, l'an de talar hun diner manquo que l'altra. Item atura la djta hen Jhoan Morancho de Bilaroé. A de talar a nou dinés per liura de cart.

07. Capitulació del Plano de l'any y MDXXXXVII. 13-13v.

Lo Luns de Pascoa Florida de lo ayn sobredit hen lo Roero de Sant Roch, hon atras boltas an acostumat a tinre consel los de Sen[t] Pere, y los de Soïls, y los de Bilaroé y los de Alins per arendar lo Plano. Hi és anat a l'henquant ha quj més y darja ab los pactes debaixo estrist [= escrits]. Primo que los bans que si faran que sían de l'aquel tal que lo compre la mjtat, y l'altra mjtat de lo mesegero que acusarà lo ban. Y aquel tal que lo Plano conprarà per hun ayn, que la bjla li done jurament que puga pinjorar hen dit Plano, y que se puga metre hun altre mesegero que puga pinjorar hen dit Plano. Item que deguno que no puga pinjorar, sinó los mesegés de la bjla hi los desús dist. Item que se deguno fia hofensa a los mesegés que aya de pagar per deu sous més haban de los bans. Y los dist que pinjoraran sjan tengust y hobligrast, si de quj són las béstjas no faran la raó en lo camj que las mene a la claberja y de quj són las pinjoras. An de pagar dos dinés per béstja a lo dit clabarj si héntran hen la claberia. Item que se lo dit clabarj se'n leyxa anar las pinjoras sense pagar lo ban que si pertanye a quj lo compre, que aya de pagar de sus béns, de dinés clas, lo dit clabarj, a Sant Miquel de Setembre primer binent. Item que lo dit clabarj sia tengut pagan-li los dinés per béstja y lo ban. / De altra part sia hobligrat de tornar las pinjoras a de quj sían. Item que se se perdeba alguna béstja hen la claberja (que no sia)⁴ que no sia tengut lo clabarj de pagar la [//].⁵ Item que aquel tal que dit Plano conprarà sia tengut y hobligrat de pagar la quistia del s[eny]or de la p[rese]nt aynjada,

⁴ Ratllat a l'original: (que no sia).

⁵ Ratllat a l'original: [//].

que són deu liuras, y a de portar hen poder de la bila de las Paüls alba[rà] a sus despesas. Item que se la la bjla n'abja de pagar res *per* las deu, item que lo dit tal que conpre lo Plano ho aya de pagar tot. Item atura la dita hen Jhoan Rials de Soils. Dóna de dit Plano deu liuras. Fou loada la p[rese]nt *per* quiscuna de las parst lo Luns de Pascoa. Item que si deguna persona se atrbjba de sagar[= sacar]-si bestjar de la claberja, que los se púgan hesecutar *per* deu sous més abant de lo ban, y de altra part que [e]stjga a mersè de la bila, y que los deu sous sían la mjtat de lo clabarj y l'altra mjtat de la bjla. Item que quoalsebula ban que serà acusat *per* los mesegés, hencara que no los menen a lo clabarj, àyan de pagar de quij seran las bèstjas de bestjar gros: de njt a de ban dos sous *per* cabesa, y de dja hun sou *per* cabesa.

08. [Arrendament del Plano. 8-9-1547]. 74-74v.

Buy que sj conta a VIII djas del mes de setembre de l'ayn MDXXXXVII an feysto aljafa y abjnensa lo bayle y jurasts y tot l'altre consel de las Paüls ab Jhoan Moranco de Bjlaroé. Item me[t]re la bjla a Jhoan Moranco *per* jurat de tota la bjla, ab los pactes y condjsjons. Prjmo que la bjla a de donar lo Plano a djt Moranco *per* hun ayny, y las ljuras de tota la bjla dos djnés *per* ljura. Més abant lj léysan metre quoatre ljuras y XX hobelas. Y no n'j pot metre nj conlogar més la bjla de hobelas, nj baquas nj mulas sense lecënsja de Moranco. Més prome[te] djta bjla que tost los fraus que sían hen lo terme de las bèstjas, que sían de Moranco. Més promete djt Moranco que sj ne mete més bestjas de lo que està manat, que sjá guanjat. Y a la bjla més abant a de pagar la quistja Ihoan Moranco. Més abant a de pagar la colecta, y la pacerja y los sensals que paga la bjla de furust y de la sena *per* hun ayn. Y dos consels generals que a de gastar, y de bino *per* a la carjat de Senta Marja de la Ribera, y bjno *per* a la carjat de Sant Bernabeu, y bjno a la carjat de la Colada de Garús, y ha la carjat de lo Canpo, y a la carjat de Sant Roc, més *per* a Sant Adrjà a de donà bjno lo que y menester *per* a hestas carjtast. / Més habant a de donar Moranco bjno *per* a com adoben Labjana hun cànter. Més promete djt Ihoan Moranco de Bilaroé que se sj fa despesas de la quistja, y cena, y colecta y paserja los sensals, promete de pagar las despesas y la bjla. Item promete djta bjla de donar los bans que sj faran en lo Plano a djt Moranco de Bilaroé. Més promete djt Moranco de donar albarans de lo que la bjla a [de] pagar de los escrijst de los sensals d'así a Santa Marja de Setembre, dich de su aynjada.⁶

09. [Nomenament de Joan Herbera com a jurat. 26-9-1547]. 75.

Buy que sj conta a XXVI djas del mes de setembre hen l'ayn mijl DXXXXVII, hen lo Roero de Sant Roch, ahon altras boltas an acostumat a tjinre consel la bjla y honebersitat de las Paülls, lo honorable Yoan Rjals, bayle de las Paülls, a manat a Ihoan Herbera, àlias Güerj, de Bilaplana, que juràs de hestar jurat aquisto ayn, y que

⁶ Entrada ratllada a l'original.

hestaba asignado per la bjla Ihoan Herbera, àljas Güerj, que dju y respon que hel hé content de tñre lo manament de lo bayle ab huna, que sj demandàban denguns deutes de abans, hel no a jurado, nj no a hentrado a jurat, que no sje hobligado de serhi deguna casa hen deguna cosa de los otros juradus pasast, sinó⁷ pagan-li bé lo temps de sus trebals per cada dja que lj faran perdre per quoalsebula cosa que lo desstorbaran, y axi o protesta deban lo bayle y tot l'altre consel. Y axí a requerido a mj Jhoan Morancho, notarj de la bila de las Paülls, l'en toquàs acte publich hen testjmonjs de (de) Amat de Bjlaplana y de Betran Abat, ferero.

Jo, Hantonj Hamat me hescrjo per testjmonj per lo sobredjt y per Betran Habat que no sabe hescrjure.

010. [La cera de Santa Llúcia. 1547-1549]. 49.

En l'ay MDXXXXVII. Lo dja de Senta Lúsja, portaren los de la bjla, djgo los que plegaren a la lumjnàrja de Senta Lúsja, portaren tres liuras y mjga de sera. Y a-las presas la bjla de las Paülls per a Sant Pere de las Paülls per prende set sous y mjg. Més tjne Pere Pascoal de Aljns de l'ay 1547 de la lumenàrja de Santa Lúsja debuyt dñns. Més habant tine Pere Pascoal de Alins de l'ayn mylDXXXX[///] de la lumenàrja de Senta Lúsia dos sous y quatre dñns, djch II S, IIII. Més porta Bortolomeu de Ihoan Porter de Senta Lúsia hun sou, y dóna-lo a Sant Pere de las Paülls, y Sant Pere lo debe a S[a]nta Lúsia lo dit sou. Lo dia de Senta Lúsia 1549 porta Perico Pascual d'Alin[s] de la luminària de Senta Lúsia catorse S y [///]XV S, y donaren-los a Pedro Joano y a mosèyer Sen Pere, y monta tot II L, V S.

011. [Memòrja de las despesas de Matjà qu[e] a plegat Pere Palasj, àljas Costa. 1547]. 84.

Prjmo de Joan Pjquera dos sous y sjnch Dj. Item de lo Sastre sjs dñns. Item de Joan del Bajle sjs dñns. Item de Joan Barabés sjs dñns. Item de Betran Abat tres dñns. Item de Bringer de Bjsent quatre dñns. Item de Costa matex nou dñns. Item de lo de Porter de Bjlaplana tres dñns. Item de Pere Piquera dos sous, sjs dñns. Item de Amat tres dñns. Item de la de Joan Porter sjs Dj. Item paga Joan d'Anto[n] a las despesas de Matjà XX dñns. Item paga Joan de Anton a las despesas de Matjà entre Joan Palasj y yo, Joan Baró, XII sous, y hun sou que se'n begren los gurasts lo dja que lassaren las despesas. A pagat entre tot sjs sous y hun dñner. Item paga Joan de Anton. Y dóna-los Joan Morango de despesas de Matjà sjnch sous y hu Dj. Item paga Joan Pascoal a las despesas de Matjà quatre sous y hun dñner, rebj-los Goerj. Item paga Nadal de Latore a las despesas de Matjà per Mora[n]jo y Blasco dos sous. Item paga Costa de despesas de Matjà sjs sous y quatre dñns, y rebj-los de Güerj.

012. Lo sensal de mosèn Matjà de Benabarj en l'ay MDXXXXVII. 84v-85.

Que éran jurasts Joan Mora[n]jo de Sojls, y Güerj de Bilaplana, y lo Negro de [A]ljns y Nadal de Latore. Primo paga Joan Palasj de Sojls — XV S, VIII dñns. Item

⁷ Ratllat: més.

paga Joan Baró de Sojls — III S. Item paga Joan d'Anto[n] — XVII S, VI Dj. Item paga Joan Casós de Sojls — VI S, V Dj. Item paga lo ferero — III S, VI Dj. Item paga Ramon Pontaró — III S. Y aquestos an presentat en l'altre dja de Sant Andreu. Item paga Joan Pascoal de Aljns dels [///]. Més de Masjà — VIII S, VIII Dj. Item paga Joanot de Ramon Porter de Aljns — III S, VII Dj. Item paga Bortolomeu de Joan Porter — VIII S, IIII Dj. Item paga Moranjo de Bjlaroé — X S. Item paga Brjnger de Bjsent — III S, VI Dj. Item paga Joan Barabés — VIII S, VIII Dj. Item paga Antonj Amat — VI S, IIII Dj. Y estos an pagat lo djmenge sobre Senta Lúsjia. /

Item pagaren los jurast de las Paülls *per* las qujnze ljuras que la bjla debe a Masjà de Benabarj *per* Ihoan Palasj lo dja de Senta Lúsjia de l'ayn 1547, pagaren XX S. Paga Ihoan de lo Bayle de lo finjt de Masià lo dja de Senta Lúsjia VIII S. Item a [de] pagar Ihoan Morancho *per* Masjà de lo Sastre a Jhoan de Anton *per* lo finyt de Masià de Benabarj lo dja de Sant Ihoan Abangelista — VIII S, V Dj. Item paga lo moljnero de Aljns a Jhoan de Anton *per* lo finyt de Masià. Item li dóna — XV S. Item paga la fenbra de Ramon Porter de Alins lo finyt de Masià a Jhoan de Anton — VIII S, VIII Dj. Item la muller de Fransjno a donado a Ihoan de Anton — X Dj.⁸ Item a donado Ihoan Piquera la bespra de Sent Antonj a Jhoan de Anton *per* lo finyt de Masià de Banabarj — X S. Item a pagat la Portera de Bjlaplana al sensal de Matjà quatre sous. A pagat mestre Ramon[n] fermansa a Betrà Palatj de Bilaroé tres Dj. A [de] pagar Pere Palasj a lo finjt — I S.

013. [El deute de Gaspar de Mur de Benasc i altres. 1547]. 85v.

Memorja sja a a nosaltres Jhoan Morancho de Bjlaroé y jho, Yoan Morancho de Sojls, de las pjnoras que nos ha manat lo bajle judcasem, dígo, Jhoan Güerj com a loctinent de Ihoan Piquera. Primo nos a fet judicar *per* lo deute del senyor Gaspar de Mur de Benax [= Benasc], que [é] de Pere Piquera huna hegua y tres ljuras. Més a Pere Pjquera huna caldera que pesa nou liuras y mjga. La habem judicada debujt sous. Més abem judicat huna baqua de Jhoan Pjquera *per* [///] ljuras. Més abem judicat huna baqua de Casós, y tres ljuras. Més abem judicat huna baqua de Pere Costa *per* tres ljuras [///]. Són hobljgast Jhoan Pjquera y Casós [///] *per* Pere Pjquera. Y *per* axò protestant Pere Piquera de tost los dayns y henteresos que a els ne bjnga. Més nos ha manat dít Güerj com a bajle *per* lo sensal de mosèn Bujl huna [///] de lo Sastre de Sen Pere [///]. [///] de lo Sartre de Sen Pere [///]. [///] de la casa de [///] de Alins abem [///] VIII S.

014. La capitulasió de la taberna hen l'ay de MDXXXVII. 9-9v.

Hen lo Roero de Sant Roc ahon altras boltas an acostumat a tinre conseil *per* arendar la taberna a quj més ne darja, ab los pactes segenst: primo an a comensar a benre a Senta Margalida primer binent, que si contará a XXII de jurjol *per* temps de hun ay. Y e aturada la beu en Joan Mora[n]jo de Sojlls. A de tinre pa, y bj, y hos-

⁸ Ratllat: VIII S.

tal, y ljt y holj. A de guay per cànter de bj debujt dñs. A de guay per faneca de blat hun sou. Item a de guaj per ljura de holj dos dñs. A de bestraure deu ljuras per a pagar a las quistjas que debe la bjla al senyor de Bjlanoba per al Bon Djgois prjmer bjnent. Y sj djt tebernero no pagarà per a djta jornada, y se y fia despesas, que las aye de pagar djt tabernero. Fa de arendament per hun ay treze florjns. Item que sj alguno abja mester bj per algun mortuorj, que djt arendador lo los aye de fjar y prestar deu djas tornant-le bon bj etc. Item que aye de portar bon bj, y sj no era bo lo bj, que los gurast lo lj pugen atasar a lo que sje just. Item que njnguno no puge benre bjno sjnó en paga de son deute. / Item que ningun forastero no puge benre bjno sinó que a cantes, y que lo aya de benre en la plasa. Item que sj njnguno acolla njnguno rjbagorsà, y en djta casa benrà bjno, que aquel tal aye de pagar sjnch sous, y sjen per al tabernero. Item que sj y faltarà bj, nj pa, nj holj nj ljt, que [e]ll pugen peyorar per sjnch sous, eceptat lo dia que las mulas an de aribar de Rjbagorsa. Y sj la bjla lo se abje pres per alguna ne[ce]sjtat, y en tal cas lo tabernero sje escusat, nj [e]ll pugen peyorar.

015. [Debat entre Amat i Berenguer Casós pel bancal de les Ferreres. 1547]. 10.

Lo que an depositat Pere Pascoal de Alins y lo molinero del debat que tenjen Amat y Brjnger Casós del bancal de las Fareras. Y an gurat que és de la casa de Reals de [A]ljns, y an bjsts segar y laurar al besogre de djt Brjnger Casós. Foren testjmonjs de tot Morango de Bjlaroé y Nadal de Latore.

016. La despesa de Jhoan Palasí de Soïls, jurat. [1547]. 11-12.

Item a despeso Jhoan Palasí de los dñs de mosèn Ihoanol de lo sensal honze sous, despengiren-se hen Barabàs per despesas de Galbayn. Més si conta Ihoan Palasí de la soldada — XII S. Item despengí Jhoan Palasí XXI sou com anaren a Bilaroer Moranco y lo Ferero, y Jhoan Palasí agí-los aquistos — XXI S de las tornas de lo Parage de Bilaroé. Item pagà Jhoan Palasí per la colecta — XX S. Més pagà Ihoan Palasí com anaren a quijtar los bous que se'n lebàban los hofsjials a Castjló — VIII S. Més si conta Ihoan Palasí de las hanadas de Barabés y los gornals de son fjl — VII S. Més despengí Jhoan Palasí com anaren a Montanuy per remetre lo pleyt de Galbayn — I S. De la mesegeria de son fil — VI dñs. Com anà a hesllongar la montànya a Denuy despengí — VI Di. Més despengí Ihoan Palasí com arendaren la taberna de pa — VIII Di. / Més ha de pagar Ihoan Palasí a Moranco de Bilaroé deu sous de las hanadas de Barabés, dic — X S, VIII. Més ha pagat Ihoan Palasí per la sibada que compraren per a los hofsjials de Sabastià de Solana — III S. Més pagà Ihoan Palasí a Blasco de Bilaroé perquè portà una carta a Bilaler — I S, VI. Més pagà Ihoan Palasí a Nadal de Latore de lo bayliu que hera hestado bayle — VIII S, VIII. Més a pagat Ihoan Palasí a Barabés per la despesa de Montanuy com remetjren lo pleyt de Galbayn — III S, VI. Més ha pagat Jhoan Palasí de las despesas de Galbayn — VIII S. Més ha pagat per la cart que pagà a Moranco, que los hofsjials se mengaren — III S, XI. / La despesa de Jhoan Pascoal de Alins, gurat.

017. Capitulació dels mesegés de l'ayn mij DXXXXVII. 12v.

De las Paüls, dic de Sen[t] Pere, són mesegés *Jhoan Piquera y Pere Palasí*, àlias Costa. De Soils són mesegés *Jhoan Rjals y Anton de Portela*. De Alins són mesegés *Jhoan Fransino y lo molinero*. De Bilaroé són mesegés ***. De Arquas Ramon de Sierquo. De Bilaplana Pere Erbera. Tost aquistos júran a Déu y a los Sanst Quoatre Abengelis de mjrar-se bé y lealment hen l'ofisi.

018. La enpara que fi la dona de Ramon Porter de Ajns. [1547]. 15.

Per enpara huns dinés que Sabastjà Solana debja a Joanot de Bjdal, y Joan Castel de Bjlaroé a-le fet la fermansa a djt Joanot Bjdal. Y que de asj a Sant Mateu ayen a demanar gostísja a Benasc. Y sinó de astj anlà que djt Castel sja cyti de djta fermansa. Testjmonjs foren Pedro Joanolo y son sogre Joan Goerj.

019. Libre y capitulació de los bans hen l'ayn mij DXXXXVII de la Montànya, y de lo Plano y de Torbjner de l'ayn 1547. 16-17v.

Item Pere Palasí, àlias Costa, manifestà dos bans de Torbiner: huno a Palasí de Bilaroé y altre de Morancho de Bilaroé lo dja de Pascoa Florjda. Primo manifestà Ramon de Sierquo de Arquas lo prjmer dja de May *hun* ban hen lo Plano de *Jhoan Palasí* de Soils: deu baquas y dos mulas, dic — XII bèstjas. Lo mateys dja manifesrà Ramon de Sierquo de lo Plano *hun* ban a la byuda de Brjnger Garús: deu baquas lo primer dja de may. Primo manifestà Pere Costa lo primer dimenge de jhuyn *hun* ban de los Basins de Palasí de la Montànya. Més manifestà Pere Costa hen l'altre dja de Corpo Crjst *hun* ban de Torbiner de las hobelas de Morancho de Bilaroé. Més manifestà Pere Costa de la Montànya hen l'altre dja de Sen Bernabeu a Palomera de tres bous lo ban. Més de Palasí de Bilaroé manifestà hen l'altre dja de Sant Bernabeu de la Montànya Pere Costa tres bous lo ban. Més manifestà Pere Costa lo mateys dja de Betranet dos bous y de lo Parage altres dos bous de la Montànya lo ban. / Primo manifestà *Jhoan Rjals* de Soils *hun* ban de lo Plano a lo pastor de *Jhoan de Arquas* hen l'altre dja de Sant Bernabeu. Més manifestà *Jhoan Rjals* a XX de yun a lo pastor de Palasí de la Montànya *hun* ban. Item manifestà *Jhoan Rjals* a XX djas de yuny a lo pastor de *Jhoan de Arquas* *hun* ban de la Montànya. Més manifestà *Jhoan Rjals* a XX djas de juyn a Palasí de Bilaroé de la Montànya tres bous, lo ban de tres bous. Més manifestà *Jhoan Rjals* de lo dja de Sant *Jhoan a Jhoan de Arquas* *hun* ban de la ramada y altre de las apreseras de la Montànya. Més manifestà *Jhoan Rjals* a los bous de Palasí de Bilaroé de la Montànya lo (dja)⁹ djmenge sobre Sant Pere lo ban de quoatre bous. Item manifestà *Jhoan Rjals* a so pastor dos bans de la Montànya a XX djas del mes de juriol. Més manifestà *Jhoan Rjals* a lo pastor de Palasí de la pleta de la Harsesuala *hun* ban a XXII de yuyn. / Item manifestà *Jhoan Rjals* a los bous de Palasí de Bilaroé lo ban de quoatre bous de la Montànya. Més manifestà *Ihoan Rjals* a Palomera de la Montànya lo ban de *hun sou*, a ma[n]ifestat. Més manifestà *Ihoan Rjals* a Palomera lo ban de *hun*

⁹ Ratllat a l'original: dja.

bou de dos njst de lo Plano. Més manifestà Ihoan Rjals a XXV djas del mes de yuyn a lo pastor de Palasí lo ban de tres djas de la Montànya. Item manifestà Pere Palasí, àljas Costa, hun ban de lo Plano a Morancho de Bilaroé de dos somés y hun mago, que són tres cabasas [= cabeces], y asò a XXVI djas de jurjol. Item més manifestà Pere Costa lo mateys dja a Ihoan Casós lo ban de lo Plano de huna hegua. Item a pijorado Ihoan Rjals hen lo Plano a XXIII djas del mes de jurjol honze baquas, y a-las mesas hen la claberja hen casa de Morancho de Bjlaroé. Hen sense las suas y las mjas són honze cabezas las altras. / Item manifestà Peret de Piquera a XXIII djas de jurjol dos bans de lo Plano: huno a los cordés de Palasí, altre a las hobelas bielas. Més manifestà Pere Piqueira a XXVI de jurjol hun ban a lo pastor de Arnal de Se[nt] Martj de lo Plano. Item manifestà Jhoan de Arquas lo dimenge abans de Nostra Senyora de Agost a lo pastor de Arnal de lo Plano. Més manifestà Jhoan de Arquas a lo pastor de Palasí a lo de las hobelas lo dj(luns)menga¹⁰ abans de Nostra Senyora de Agost hun ban de lo Plano.

020. [Comptes de claveria]. Eljns MDXXXXVII. 34v-35v.

Escaljs que fan an a djt Brjnger Casós. /

Brjnger Casós gurat en l'ay MDXXXXVII, alegar Brjnger Casós de las tornas de Joan Pascoal tres sous y tres dñrés.

Item paga Brjnger Casós al sensal de Mosèn Bojl, per lo que la bjla faça day, set sous de tres dñrés, sjs sous y tres dñrés. Més paga de despesas per set sous y tres dñrés.¹¹

Item a pagat Brjnger Casós per a las despesas de Joan de Bardaxí sjs sous y tres dñrés. Item a pagat a Joan Pascoal que anà per los bous de Casós y las bacas de Anton, que los se'n lebàban enta Castjló los portés per las quijstjas rozegadas, dos sous. Item a pagat per lo finit que la bjla fa a Mastjà per las qui[n]ze ljuras que Joan Palasí pagà per las despesas de Galbaj X sous. Item a pagat per a la quijstja que Torecremada rebj XXX S y quatr[e].¹² Porta-los-y Güerj de Bjlaplana. / Item a pagat per la enpara de la Casa de Ramo[n] y de la Casa del Gran de [A]ljns bujt dinés. Item e pagat per al dja que adobaren Labjana per als de Eljns de bjno sjs dñrés. Item pagà per al Consel General qu[e] j anà Pere Pyquera dos sous. Item e pagat al moljnero de [A]ljns per la mesegerja sjs dñrés. Item jo matex que era meseger sjs dñrés. Item la soldada del juradju doze sous. Item e pagat. Item e pagat per la enpara que yo fí de l'acta de Ramon Porter quatre dñrés. Item per la Casa de Ramo[n]. Item he pagat per fer la palanca hun sou. Item e pagat a Joan Pascoal que anà a Benabare hun sou.

021. [Pagaments de diversos censals i plegues. 1547]. 69-73v, 76.

Lo sensal de mosèn Joanolo en l'ay MDXXXXVII, que cau a Sant Martj. Memòrja de lo que rebe Joan Mora[n]jo de djt sensal. Primo de Joan Rjals de Sojls — IIII S, VI Dj. Lo que rebe Joan Erbera de Bjlaplana del sensal de mosèn Joanolo. / La plega de

¹⁰ Ratllat a l'original: luns.

¹¹ Paràgraf ratllat a l'original.

¹² Ratllat a l'original: quatr[e].

Brjnger Reals de Aljns de lo sensal de mosèn Joanolo. *Primo* rebe. La plega de Nadal de Latore del sensal de mosèn Joanolo. / Lo sensal de mosèn Bojls en l'ay MDXXXXVII. Item paga *Joan Mora[n]jo* per los que la bjla paga cada [a]y de sa part set *sous* y tres dñés. Item de despesas. Item paga *Joan Güerj* al sensal matex per lo que lj toca de sa part set *sous* y tres [diners]. Item de despesas. Item paga Brjnger Cas[ós] a djt sensal per sa part. Item a pagat *Joan Güerj* per las despesas que *Joan de Bardaxj* a fet per lo sensal del senyor mosèn Bej bjnte-bujt *sous* y bujt dñés. Y éran de la plega de *Joan Güerj*, gurat. / A [a] plegar Blasco de l'ajada que era jurat am Reals, y am Piquera y ab Brjnger de Alj[n]s, a de plegar djt Blasco quatre *sous* y set dñés. A [a] pagar Brjnger de Eljns de aq[ue]lla ayada sjnch *sous* y sjnch dñés. A [de] pagar *Joan Pjquera* de sa ajada set *sous* y tres dñés. A [de] pagar *Joan Reals* de sa ajada dos *sous* y hun djner. Item a [a] plegar *Joan del Bajle* per l'ajada de Ramon Puntaró sjnch *sous* y dos dñés. Item a [a] pagar Ramon Sent Abentj de sa plega tres *sous* manco hun djner; a de plegar djt Ramo[n] dos *sous* y nou dñés. Item a [a] plegar Fransjno per sa ajada de lo moljnero entre despesas y prensjpal bujt *sous* y nou dñés, item del mengconte tres *sous*. Item *Joan Baró* a [a] plegar lo mengconte de sa plega. A [a] plegar Blasco de sa ayada bjnte-set *sous*. A [a] pagar Piquera de sa ajada snquanta-y-set *sous* y dos dñés.¹³ / A [a] plegar Blasco de altra ajada dos *sous* y set Dj. A [a] plegar *Joan de Anton* de l'ayada lo mengconte. Item a [a] tornar lo moljnero de Eljns de sa ajada trenta-y-hun sou y bujt dñés sense los de la Casa de Ramon Porter. Item a [a] pagar *Joan de Pascoal* de sa ajada trenta-y-hun sou y bujt dñés sense los de la Casa de Ramon Porter. A [a] pagar lo moljnero trenta-y-hun sou y bujt dñés. Item an a pagar la bjla per la Casa de Ramo[n] Porter de Eljns XXI S. Item a [a] pagar Güerj de sa ayada bujt *sous* y bujt dñés per a Barbastro. A de pagar Betran Abat de sa ajada cynquanta *sous* y sjs dñés. A [a] pagar *Joan Palasj* de sa ayada quaranta-y-sjs *sous* y hun djner. A [a] plegar Casós lo mengconte de sa ajada. A [a] tornar *Joan Pascoal* set *sous* y IIII dñés per altra part.¹⁴ / Item a de pagar Casós tres *sous* y bujt dñés del me[n]gconte de Barbastro. Item paga *Joan d'Anton* del mengconte de Barbastro denou dñés. Item paga *Joan Reals* debujt dñés. Item paga *Joan Morango* per la plega del mengconte sjs *sous* y sjs dñés,¹⁵ y als rebusts *Joan Reals*. An a pagar los de Sojls.¹⁶

Era-j present Amat de Bjlaplana. Los dñés que *Joan Palasj* paga al sensal de Barbastro de sa ajada trenta-y-sjs *sous* y hun djner, y resta-le a pagar per Blasco y per lo Parage deu *sous*. Ha pagat Ramon del Parage de la ayada de *Joan Palasj* sjs *sous* y quatre dñés. Item a pagat Nadal de Latore de su ajada entre pre[n]sjpal y mengconte y tres dñés y mala, y mala y pogesa de despesas per sou, paga djt Nadal deu *sous* y quatre.¹⁷ Y era-j present *Joan Go[e]rj*, gurat. Item paga Blasco de sa ayada que

¹³ Pàgina ratllada a l'original.

¹⁴ Pàgina ratllada a l'original.

¹⁵ Ratllat: sjnch dñés.

¹⁶ Pàgina ratllada a l'original.

¹⁷ Ratllat: sjs.

era gurat per lo que toca a Joan Palasj nou sous y deu sous, que paga Joan Palasj a las despesas de Barbastro, y dos sous que atura en lo ferero, y ara als dasts Blasco honze sous, y estos honze sous he-los rebust yo, Joan Reals. Item a pagat Blasco de l'ay matex del que le toca a el, y del mengconte dels altres, y am los debujt dñés que Joan Palasj abja dat a Joan Reals de despesas, djch, que lj dóna debujt dñés, y am los debujt dñés, y am los que yo li he dat, són deu sous y mig. Resta ha pagar a djt Blasco, XXII dñés. Éran [de] Johan de lo Sastre.¹⁸ /

Lo que a rebut Joan Reals. Lo que pa[ga] lo moljnero de (de) Aljns per el matex y per tres ajadas y despesas y lo me[n]gconte de sjs ays ansà. A pag[al]t trenta-y-bujt sous y tres dñés. A pagat de la suma sobredjta bjnte-dos sous y tres dñés. Resta-le a pagar a djt moljner seze sous. Item a pagat Fransjno bjnte sous y mjg. Y paga de dos ayadas, y lo mengconte de sjs ays ansà. A pagat de la suma sobredjta doze sous y quatre [diners]. Resta-lj a pagar bujt sous y dos dñés. En rebut quatre. Resta a pagar quatre sous y dos [diners]. Item a pagat Joan Pascoal de dos¹⁹ ayada[s] de el matex. Y paga lo mengconte de sjs ays ansà deu sous y set dñés. A pagat de la suma sobredjta bujt sous. Resta-lj a pagar dos sous y set dñés, XVII S, II d. Item paga Barberà de Antonj de Ramon de Aljns nou sous y mjg. Y paga lo mengconte de sjs ays a[n]sà. Item e rebut jo, Joan Reals de la Casa de Ramon Porter de Aljns que sj coregj la [//]. Y atura la caxa en Joanot Garús de Sojls per bujt sous y tres dñés. Y eba-j de despesas seze dñés. Tornaba la caxa a set sous y huno. A de dar la Casa de Ramo[n] més abans bjnt-y-nou sous.²⁰

Los dñés que a rebut Güerj. Item paga Joan Piquera de sa ayada y de Barbastro sa plega per el matex. Y paga lo mengconte de sjs ays — VII S, V Di. Item paga per Bortolomeu de Joan Porter set sous y deu dñés. Y paga lo mengconte de sjs ays. Y tenjm la hola per quatre sous y nou [diners], djch, que paga entre tot set sous y deu dñés — VII sous y mjg. Item paga per Joan de lo Bajle nou sous y nou dñés, y paga lo mengconte de sjs ays ansà. Item paga per Monsarat de Porter seze sous y tres dñés. Y paga lo mengconte de sjs ays ansà. A [de] pagar quatre²¹ dñés de la suma sobredjta. Item paga per Pere Piquera del prensjpal bujt sous y deu dñés. Rebo yo de [//].²² A de pagar de despesas y del mengconte djt Pere Pjquera deu sous y sjs dñés, y no a pagat. Item paga Palasj de l'ajada de Piquera entre me[n]gconte de sjs ays, y despesas y prensjpal nou sous. Y e'ls rebusts yo, Reals. Item e rebut yo, Joan Reals, de Güerj y de Joan de Pascoal bujt sous y deu dñés. Y era present Joan de Pascoal a la porta de Goerj.²³ /

¹⁸ Pàgina ratllada a l'original.

¹⁹ Ratllat: hun.

²⁰ Pàgina ratllada a l'original.

²¹ Ratllat: honze.

²² Ratllat a l'original.

²³ Pàgina ratllada a l'original.

En lo Prat de la Rjbera de Garús lansaren los doze *sous* de l'ay que Blasco y Pjquera éran gurasts y Joan Reals y Brjnger de Reals de [A]ljns de las despesas de Barbastro. Y an a pagar a djner y pogesa per sou. Y an a fer conte a la ajada de djsts gurast. Y als-y mjsos Joan Reals. Item lansaren los deu *sous* de Joan Palasj de Sojls. Paga del sensal de Barbastro de despesas. A an-las lansadas a mala y pogesa per sou. Sobra-j dos *sous* y mjg.

Joan del Sastre plegador. Lo que paga Joan del Sastre d'el matex de dos ajadas, entre prensjpal y mengconte de sjs ansà: debujt *sous* y hun djner. Era-j Betran Abat present. Item paga Bortolomeu de Joan Porter quatre *sous* y mjg per la bjla. An a fer conte a Pjquera. An pagat per Mo[nt]sar de Porter nou *sous* y dos dñns de djta ajada. A [de] pagar de despesas quatre *sous* y quatre dñns. Item a pagat Pjquera bujt *sous* y deu dñns de djta ajada. A [de] pagar de despesas quatre *sous* y quatre dñns. Item a pagat per Bortolomeu tres *sous* y deu dñns. Y tosts estos só[n] de la plega de Joan del Sastre. A de dar de despesas dos *sous* y dos dñns.²⁴ /

Lo que a rebut Joan Pjquera dels de Se[nt] Pere del sensal de Barbastro. Item de pre[n]sjpa[l] sjnch *sous*. Item de despesas de Joan del Bajle tres *sous* y nou Dj. Item del de Joan Porter de prensjpal tres *sous* y III S. Item de despesas quatre *sous* y quatre dñns.

022. [Ordenació del Consell. 1547]. 79v.

Hen l'ayn MDXXXXVII lo bayle y jurasts y tot l'altre consel de las Paülls an tengut consel que per a lo dja que si mana(na)rà consel per lo bayle, o per los jurast de la bjla, que per al que no y sarà a ***.

023. [Compte de Joan d'Anton. 1547]. 71.

Item tine Jhoan de Anton de lo finit que Ij (a)acomanaren de Masià de Benabarj los de las Paüls, djgo, sjn[c] golas, comanaren-le nou liuras y honse *sous*, manco dos djners, djc VIII L, X S, X, salbo dret de conse[ll].

024. [Deutes dels jurats durant els anys 1540-1547. 1547]. 81-81v.

Éran jurasts de l'ay MDXXXX, que éran jurasts Joan Güerj y Joan de Anto[n] éran, y Blasco de Bjlaro[é] éran gurasts, y Pere Pascoal de Aljns. Item resta a pagar de djta aya-da XIII S. A [a] tornar Güerj VI *sous*. Item éran gurasts de l'ay MDXXXXII Pere Carera de Sojls, y Pere Palomera de Sant Pere, y Nadal de Latore y Pere de Ramon Porter de Eljns. An a tornar los djsts gurasts L *sous*. Item de l'ay MDXXXXIII éran gurasts Blasco de Latore y era jurat Pere Palasj de Sojls, y Joan Reals de Sojls, y Pere Pjquera moljnero y Brjnger Casós de Aljns. An a tornar per a compljment de paga quatre *sous*. Item de l'ay MDXXXIII éran gurasts Joan Baró de Sojls, y Ramon Pontaró, y Ramon Sent Abentj de Bjlaroé y Joan Fransjno de [A]ljns. An a tornar de l'aj sobredjt XXVI S, VI dñns. Item de l'ay MDXXXXV foren jurasts de Sojls Joan de Anton, y Bortolomeu de Joan Porter,

²⁴ Pàgina ratllada a l'original.

y Blasco de Bilaroé y lo moljnero de [A]lljns. An a tornar LXXXVII S. De l'ay de MDXXXVI foren gurasts Joan Palasj de Sojls per los gentjlshomes, y Joan Casós de Sojls, y Betran Abat, ferero, y Joan de Pascoal de Eljns. Item de l'ay de MDXXXVII éran jurasts Joan Mora[n]jo de Sojls, y Joan Güerj de Bjlaplana, y Nadal de Latore y Brjnger Casós de Eljns. An a plegar sent y deset sous, y cau dja de Sentas Creus de Maj.

025. [Pagaments per censals. 1547]. 81v-83.

Item paga Güerj de la sua ayada de Barbastro dos sous y tres djnés, de despesas hun sou. Item a pagat Joan de Pascoal de la ayada matex tres sous y nou [diners] per a Barbastro, de despesas dos djnés. Item paga Joan de Pascoal del que fa Fransjno a Barbastro sjnc sous y set djnés, a [a] pagar despesas dos sous y deu Dj. Item a [a] pagar djt Joan de Pascoal per lo de Ramon Porter de prensjpal sjs sous y nou djnés; a de dar de despesas tres sous y nou djnés. Item a pagat lo molinero de la ayada de Joan de Pascoal sjs sous y nou djnés de prensjpal, y tres sous y sjnc djnés de despesas; y las despesas no las a pagadas. Item a [a] pagar Joan de Pascoal de Pere Piquera dos sous y sjnc djnés de prensjpal y quj[n]ze djnés de despesas, y no a pagat. / Item a rebut Güerj del sensal del procurador de Ramon Porter XIII S, VII Di. Item de Casós dos sous. Item a pagat Joan Reals a despesas del procurador a djner per sou; a pagat quatre djnés, y rebj-los Güerj. Item paga Pedro Palasj, a djner per sou, a las despesas del procurador quatre djnés. /

La acta de Ramon Porter de Aljns que e aturada en Joan Mora[n]jo de Sojlls per preu de XXIII sous. Item ne pagaren de djsts djnés per ditta casa per las despesas de la cjtatòrja tres sous. Item per lo sensal del procurador que los lj prestaren del sensal de Capela treze sous y set djnés entre despesas y pre[n]sjpal, que paga de despesas djner per sou. Item an pagat per los doze sous y mij del procurador que los lj prestaren dels sensal de Capela per las despesas dels bous del Rasco que fjen pasar. Mosèn Martj de Capela a de pagar de despesas a set djnés per sou; an-ne pagat a djt Pere Erbera quatre sous. Résta-le a pagar a Ramon Porter a las despesas de mosèn Martj tres sous y nou djnés. Item n'a pagat a lo pre[n]sjpal de Matjà dos sous y a las despesas de Matjà hun sou. /

Faz memòrja del que a rebut Güerj del prensjpal del finjt de Matjà de Pere Costa. Primo de Pere Costa sjs sous y mij. Item de Joan Piquera quatre sous. Item de P[er]e Palasj hun sou. Item de Brjnger de Bjsent sjs djnés. Item paga Joan de Anton del finjt de Matjà, del[s] djnés que li comanaren per al finjt de Matjà XXII, y rebj-los Güerj. Item paga Nadal de Latore al prensjpal de Matjà per Blasco per lo finjt honze sous y tres, y rebj-los Güerj.

1548

026. [Deutes de Galvany. 16-1-1548]. 67-67v.

L'an mij D y XXXVIII, ha XVI de gjnero, han tengut consel lo bajle y jurast de las Paüls, y tost los altros hen general han tengut consel hen lo Roero hon haltras

boltas han acostumast ha tñre consel. Y han posat beu ha quj més y dñrja. He aturada la djta hen Moranjo de Bila[r]rué]. Y han posat beu en lo segent: prjmo que la ha de sacar djt Moranjo las despesas de Galbanj, que la bjla de las Paüls habja pagat per ha Galbanj. Haxj que Moranjo ne ha (d) de pagar do[s] senst y sexanta sous,²⁵ dñgo CCLX S, los cohals promet y se hobljga de pagar los djst CCLX S per hal Bon Gous prjmer bijnent de Coharesma de dñs hadjnerast. Haxj la bjla le dóna ha djt Mora[n]jo tot²⁶ lo que la bjla y tjne hen djt Galbanj. / Y més le l'an de dar percura, y tost los hencartaments y hen hautos que la bjla ha fejt. He fet la present capjtola-sjó jo, Hantonj Hamat, notarj de la bjla ham boluntat de tost.

027. En l'an MDXXXXVIII los po[rc]s, Pe[re] Piquera. La capitulatió dels po[r]cs, [2-2-1548]. 2v-3.

En l'ay MDXXXXVIII, a dos djas del mes de febrero en lo Prat de lo Sastre ten-geren consel Sant Pe[re], y Bilaplana y Soyls. Y donaren beu en lo afermar dels po[rc]s a quj manco los guardarja.

Y e aturat la djta en Joan Moranco de Soyls. Abem-le de dar per casa tres coartals y coatre almust [//]²⁷ per casa. Item que los ayen a menar al sol exido a lo Prat de Sant Pere, y al sol post que los ne enbjen. Item que sj se'n tornaran, des que los y ayen menats, y fan mal, que dit porquero lo aje de pagar dit day. Item que sj ninguno y abja berano de Senta Marja de Marso anlà q[ue] el puèdan executar per la pena, djch, per hun sou. Item que los ayen a traure per lo terme. Item que si se perdrà ningun porco per culpa del porquero, que lo aje de / pagar djt porcero. Item que los que no tenran sjnò que hun poerco, que page la mjtat de lo loger. Item que si y abja alguno que no [e]n tenje y [e]n compraba, que contan per te[m]ps ayen de pagar. Item que sj n'y abja alguno que no [e]ls bolje menar al porquero q[ue] [e]ls tjnga fermast en sa casa. Y sj ban per djt terme que ayen de pagar djt logero. Item que sj se'n tornen, que djt porquero los aye de segir. Y sj no o fa, y fan mal, nj dists po[rc]s pren[en] day, que djt porquero lo aye de pagar. Item la sègal que la le ajen de dar en la collda, djch fins a Sant Luch. Y sj és pasat Sant Luch, que sj no le i quieren pagar, que demane gostísia. Y que no y aye temps de fuero ninguno. Item que los aye a menar al Saradal.

028. La carnesjrja en l'ay MDXXXXVIII, a XXV del mes de febrero. 50v.

En la Era del Sartre tot lo consel plegat an donat beu en la carneserja. Y e aturada la djta en Joan Conjl. A de talar a bujt dñs per ljura de carne. A de metre sent y sjnquanta hobelas y deu crabas, y poden entrar en Torbjner. Item que aja de fjar fjsns a quatre djas pasat Sen Luch, y de astj anlà que no y aje temps de foero, y que ajen a pagar dñs ho blat segons yrà en djta bjla. Item que Joan Conjl aje de fer la

²⁵ Ratllat: se deu ljura[s],

²⁶ Ratllat: tot.

²⁷ El text il-legible és ratllat a l'original.

taupa. Item que qualquiera que aurà mester carne, que prenén hun coarter o la frexura, que djt carnjsero sje tengut de matar carne. Item que la bjla aje [a] adobar la carneserja. Item que de Sjnquayesma anlà que aje de matar carne. Item la carne ale-tada hun djner manco per ljura.

029. [Deutes de Joan Moranjo de Vilarrué. 23-3-1548]. 66.

Lo que abem comonjcat ab Morango de Bilaroé és que, buj que se conta a XXIII de março, nos donarà quatre ljuras, y se hoblijga de pagar lo finjt del sensal de mosèn Martj de Capela. Y se se y fja despesas *per* demanar djt finjt, que cau dja de Sant March de l'ay MDXXXXVIII, y que djt Mora[n]go las se aje de pagar de sos béns. Item que las sjnch ljuras que y atura, a [a] pagar a djt Mora[n]go, que bujt djas sobre lo prjmer Gous de Carnal los aye de donar y pagar djt Mora[n]jo a la bjla, djgo, als sensals que són presenst. Y axj u promete djt Mora[n]go en presèntja dels pro-mes, djch, de Joan Casós, y Betran Abat, y Joan Palasj de Sojls y jo, Joan Reals, bajle. Item contaren am lo filo de Morango de Bilaroé de los sent sous. Rrebatudo totas cosas deu Morango a la bila III L, XXI S.

030. [L'arrendament de] lo Plano. Lo Plano en l'ay MDXXXXVIII, [a 2 d'abril]. 52v.

Lo segon dja de abrjl, ay sobredjt, en lo Prat de Joan Piquera del Prat de Sant Pere, an donat beu en arendar lo Plano. Y e aturada la djeta en Joan de Arcas, lo jobe. A de donar *per* a pagar la quistja a Benabare, és a saber, deu ljuras y los deu sous als jurasts, y sj no pagará djeta quistja *per* a Sant Mjquel de Setembre, y sj no pagará *per* a ditta jornada, y se y fja despesas, que las se aye de pagar djt tal, djch Joan de Arcas. Item la alifara a-la de pagar la mijtat Joan de Arcas, y l'altra mijtat la bjla. Item que djt Joan de Arcas no aje de prear pont lo Plano. Item que Joan de Arcas se puge goardar lo Plano.

031. Los que lo Loctinent de Percurador de Rybagorsa cyta a Benabare. [13-4-1548]. 7.

Són los segents: primo Bringer de Bisent, Joan Morango de Sojls, Joan Moranjo de Bilaroé, Joan Casós de Sojls, Joan Baró de Sojls, Joan de Anton de Sojls, Antonj Amat de Bilaplana. Y les done deu djas de gjage. Y dintre tres djas an de compàrer en Benabare. Y són cytats a ystància de Figerola com a percurador estrjcte. Y asò, perquè tñen pres al s[eny]or Bringer Nabarj de Bonansa. Fju-los la entima a treze djas del mes de abrjl de l'ay MDXXXXVIII. Foren testjmonjs del sobredjt Betran Abat, ferero, y Bernat de Palomera y Joan Güerj de Bilaplana.

032. La taberna en l'ay MDXXXXVIII, [a 25 de maig]. 64v-65v.

Se a donat beu en arendar la taberna. Y e aturada la djeta en lo sabatero,²⁸ y que esta njt aye de pagar coaranta-y-set sous y mijg. Y djntre tres djas compliment de sjs ljuras. Y dóna de arrendament *per* hun ay XXI²⁹ (L) ljuras, I S. Y de la mateixa

²⁸ Ratllat: Joan Reals de Sojls.

²⁹ Ratllat: catorze.

manera que Joan Morango la tjne, djgo, debujt dñés per cante; y són de guaj per fane-
ca de blat. Y aja de tñre hostal, y de la matexa manera que djt Joan Morango la tjne.
Item per ljura dels dos dñés per ljura. Item que njngun forastero no puga benre bjno,
sjnó que en la plasa y a cantes. Y sj [e]n fa, que lo púgan executar per sjnch sous. Item
que njnguno de la bjla no puga benre pa, nj bj sjnó a cantes, y no en paga de son deute.
Item que sj falta bjno, nj pa nj holi, que lo execute per sjnch sous, sjnó lo dja que
an [a] arjbar las mulas. / Item que sj per cosa de nesesitat o mortohorj auran mester
bjno los jurasts, lo se púgan penre y djntre deu djas lo tornen. Y sj djntre deu djas no
lo tórnar, lo pagen segons los bene lo tabernerero. Item a de comensar a benre a Santa
Margaljda prjmera bjnent. É-se arendada a XXV de maj, ay sobredit. Item que sj
njnguno benrà bjno en njnguna casa y se probarà, que lo tabernerero puga executar per
sjnch sous a l'amo de djta casa. Item que qualquiera forastero que qujera benre bjno,
que aje de pagar per al tabernerero dos dñés per quarta, y sj no, que no [e]n puga benre.
Y sj [e]n bene, que [e]l tabernerero lo puge executar per sjnch sous. Item que lo que
restará de djt arendament, los gurast que seran en aquellas horas pugen, djch, a Sant
Mjquel, que djt taberner los aje de pagar sens djlatjó njnguna. / Lo que paga Joan
Güerj de l'arendament de la taberna de la part de la bjla sjs sous y mjg, y sjs y mjg
que a el ne toca.

033. [Relació de diverses protestes per deutes. 25-5-1548]. 77.

A XXV djas del mes de maj protestaren Mora[n]jo de Bjlaroé, y Pere Pjquera,
y Joan Palasj, y Joan de Pascoal y tost los que tjnen del blat de Matj[à] en testjmonj
de Johan de Arcas y de Sabastjà de Solana, que sj despesas fja Matj[à] per los sjn-
quanta sous que réstan en los gurats, perquè djsts jurasts an de donar quaranta-y-set
sous y mjg, y Joan de Anton que deu per mestre Ramon Sastre tres sous y mjg.

A XXV djas del mes de maj protestaren Joan Mora[n]jo, Güerj, Brjnger de
Casós, Joan Garús, tosts gurasts, que per los gurasts pasasts ajen pagat de la sena
que debjan al seyor mosén Mjquel San Sernj, clabarj, y an-los executasts, y djen que
an pagat a djt San Sernj, y que arendaran taberna y tornaran djsts dñés a quij los an
manlebasts. Y faran lo que fer pugen. En testjmonj de Joan Conjl y Sabastjà Solana.

034. La requesta de Sabastià Solana, jnfanson. [1-6-1548]. 8v.

Faran testjmonj bos, Betran Palasj y Joan de Pascoal de Aljns com a requesta
de Sebastian Solana se core la tera de las Planas damunt de Blasquo que confróntan
ab campo de Palasj de Bjlaroé, y ab campo de Jorgj del Parage y ab camj real que ba
al Plano. Y core-se lo prjmer dja de juy, ay MDXXXXVIII. Y core-se per manament
del bayle y a requesta de Sabastjan Solana. Y aj en dita tera per Sebastian Solana sjn-
quanta sous, y de despesas dos sous y quatre del coreedor, y del bajle hun sou.

035. La sjsa en l'ay MDXXXXVIII, a XXVII de agost. 57v.

Joan Morango, y Joan Goerj, y Nadal de Latore y Brjnger Casós de Aljns, tosts
jurasts de l'ay sobredit pagaren la sjsa a Pedro Saün de [//]. Y donaren-le en
l'abadja sjs ljuras y de bujt sous y bujt dñés.

Item de portas set sous. Item les estan deutós dists jurasts de la prjmera tan-da dos reals.³⁰

036. [L'arrendament de la casa del Gran de Alins. 8-12-1548]. 33v-34.

A bujt djas del mes de desembre en la bjla de las Paüls, a requesta del magni-fich Joan Mora[n]jo de Sojls, foren cytasts Joan Go[e]rj de Bjlaplana, y Brjnger Casós y Nadal de Latore de Bjlaroé, tosts gurasts de l'ay MDXXXXVIII, per debant lo lugartnjent de bajle que és Ramon Pontaró de las Paüls. Y lo mangn[i]fich Joan Mora[n]jo digé tals y senblansts paraulas: «Mose [e]ll bayle, yo bos requir per l'ofjzj que tenju, me pregau de jurament a djsts jurasts, y medjant jurament depouseu y djgau la berdat del que sjan enterogasts sobre lo que saben de l'arendatjó de la Casa del Gran de [A]ljns». Item fonch enterogat Joan Go[e]rj, que, per lo jurame[n]t abje fet, djgés, y que sabje en lo debat que Joan Mora[n]jo tenje ab los jurasts que ara són, de la Casa del Gran. Y djgé lo djt Goerj que per lo jurament que fet abje, que foren en hun consel, y que Joan Mora[n]jo de Sojls djgé: «Seyós de jurasts y consel, yo en djas pasast arendé la Casa del Gran de [A]ljns. Y ara an-me djt, jo no posoesca algunas eretasts de djta casa. Jo la torno en poder de la bjla y axj bos ho djch». Y axj n'a depositat djt Goerj. Enperò que els no la asoltaren djta arendatió. Item Brjnger Casós medjant jurament a depositat lo matex com a jurat. Item Nadal de Latore medjant jurament a depositat lo matex com a jurat de la bjla que hera la bolta. Foren testjmonjs de tot lo sobredjt Garús de Bilaroé, jnfanson, y Monsarat Porter de Bjlaplana.

037. [Deutes de Joan d'Anton. 13-12-1548]. 68v.

Faz fe y relatjó jo, Joan Reals de Sojls, escrjbano de la bjla, quom dj[a] de Sant Lúsja de l'ay MDXXXXVIII, en presèntja mja, y de Joan Carrera de Sojls, y Joan Fransjno de [E]ljns y Joan del Bajle, tosts jurasts, a de pagar Joan d'Anton per Antonj Amat sjs sous de fijnj, y quatre djnés[s] que Amat fa a Matjà de Benabare.

038. Los djnés del Calbo de Erbera de las goelas que han acoljt la bjla de las Paüls en l'ay de MDXXXXVIII. 78.

Y rebj-los Joan Mora[n]yo de Sojls per mans de Joan de Arcas. Y dóna bjnt sous. An-ne pagat a Joan Mora[n]jo de Sojls per lo bj de la caritat del Canpo deu sous. Y los altres deu an-los donat a Joan Espajol de Aljns perquè anà a contar ab Matjà del blat que fí als de las Paüls.

039. [Pagaments del censal de Barbastre] l'ay MDXXXXVIII. 78v-79.

Item paga Joan Reals de Sojls al sensal de Barbastro de quaranta-y-bujt tres sous y mj[g]. Y é jurat Joan Mora[n]jo de Sojils. Y e'ls rebusts jo, Joan Reals.

L'ay MDXXXXVIII. Item paga mosè Pascoal de Sjerco de l'ay de quaranta-y-bujt al sensal de Barbastro tres sous. Y é gurat Nadal de Latore y e'l[s] rebusts jo, Joan Reals.

³⁰ Paràgraf ratllat a l'original.

040. Lo blat d'Estopajà [i d'altres. 1548]. 67v-68v.

Los de Sojls — XVI ca[fissos], X co[artals]. Item del de Capela y Benabarj, los de Sojls. Item los de Aljns d'Estopajà — XVII ca[fissos], VI co[artals]. Item del de Benabarj y Capela de Eljns. Item los de [//] an pres blat d'Estopajà — VIII ca[fissos]. Item los de [//] de Benabarj y Capela. Item los de Eljns. Item. /

Lo blat de Matjà de Benabarj. Item a depositat Mora[n]yo de Bjlaroé que tjne blat VII ca[fissos], I fa[neca]. Item tjne Blasco del blat d'Estopajà, y Capela y Benabarj — IIII cafisos y tres fanebas de mestura. Item a pres Joan Palasj de Soyls blat y mestura — XIII ca[fissos] y mjg. Item a pres Joan de Anton de Sojls blat — VI ca[fissos], IV co[artals]. Item Joan Casós de Sojlls a pres blat — II cafjzos y quatre coa[rtals]. Item Miquel Baró de Sojlls a pres blat — IIII cafizos y IIII coarta[l]s. Item Joan Pascoal de Aljns tres cafjzos — III ca[fissos], VII co[artals]. Item lo moljnero de Aljns a pres blat — VI cafjzos. Item Joan Fransjno de Eljns tres cafjzos, djch — IIII cafjzos y mjg. Item Joan de Ramo[n] de [A]ljns a pres blat — I ca[fis], X coa[rtals]. Sant Pere: Bortolomeu de Joan Porter — IIII cafjzos. Item Pere Piquera a pres blat — II cafjzos y V coartals. Item Pere Piquera, moljnero, a pres blat — V cafjzos y huna fa[neca]. / Item Joan Barabés a pres blat — IIII cafjzos y huna fane[ca]. Item mestre Ramo[n] a pres blat — X coartals, fermanza Betran Palasj de Bjlaroé. Item Joan del Sastre a pres blat — IIII cafjzo[s]. Item Joan del Bajle a pres blat — IIII cafjzos. Item Ramon Pontaró hun cafjz djch — I cafjz. Item Betran Abat, ferer — I cafjz y IIII coar[tals]. Item Brjnger Palasj, àljas Bjsent — II cafjzos y mjg. Item Pere Palasj, àljas Costa, a [pres] blat — IIII cafjz[os] y XI coa[rtals]. Item Monsarat de Porter de Bjlaplana a pres blat — IIII cafjzos y VII y VII co[artals]. Item Antonj Amat de Bjlaplana — II cafjzos y IIII co[artals].

041. La capitolatjó dels escaljs en l'ay MDXXXXVIII. 53.

Los que són de parer, de asj anlà, que no co[n]sijenten en què se face de aquesta hora abant, són los segents. Prjmo Joan Morango de Sojls, y Guerj de Bjlaplana, y Brjnger Casós de [A]ljns y Nadal de Latore, y estos gurasts. Joan Reals, bajle. Joan Palasj de Sojly, Pere Carera, Joan Baró, Sabastjà Solana, Joan Casós, Anton Baró, Joan de Morango de Bjlaroé, Blasco, Joan de Arcas, Ramon de Sjerco, Joan Espajol, Joan de Pascoal, Antonj Amat de Bilaplana, Monsarat de Porter, Castel de Bjlaroé, Pere Palasj de Sant Pere y Brjnger de Bisent, Antonj del Bajle, Betran Abat que se dexen y Gostj axí matex. Y tosts aquests són de parer que los gurasts y los pròmens que los aljuren al que sje just. Y sj djsts jurats y promes conexeran que alguns trosos ne an [de] deixar que [e]stan en loc de pasos, que los ajen de deixar. Y axj ho han comonjcat (hay) ay sobredjt. Y³¹ ho an loat buy que si conta a X djas del mes octobre, ay MDLII.

042. Los mesegés. Los mesegés en l'ay MDXXXXVIII. 53v.

É meseger de Sant Pere Joan de Palomera, y Pere Piquera y Joan Erbera de Bjlaplana. Item són mesegés de Sojls Carera y Johan Baró. Item són de Bilaroé Blas-

³¹ D'ací al final del paràgraf es tracta d'un afegitó de l'any 1552. La lletra és diferent.

co y Johan de Arcas. Item són mesegés de Eljn[s] Brjnger Casós y lo moljnero. Item que [el] mesegero de sa part puga penre pejoras tota hora que a els serà ben bjsto, y per lo dret de la bjla pugen executar los gurast tota hora. Y quant a djsts jurast, com a bjla, serà ben bjst.

043. [Els bans de la Muntanya i del Plano l'any 1548]. 53v-54.

La Bespra de Sant Joan manjesta Mora[n]jo de Bjlaroé al seu pastor, de dja, hun ban. Item dja de Corpo Crjst manjesta djt Mora[n]jo de Bilaroé al pastor de Joan d'Arcas, de dja, hun ban. Item Mora[n]jo de Bjlaroé manjesta de Arnal de Se[nt] Martj³² en la Montaja, de dja, hun ban. Item Joan Mora[n]jo de Sojls manjesta la Bespra de Sant Joan al pastor de Arnal, de dja, hun ban. Item Joan Mora[n]jo de Sojls, Bespra de Sant Joan, manjesta al pastor de Mora[n]jo de Bjlaroé hun ban de dja. Joan Mora[n]jo de Sojls, Bespra de Sant Joan, manjesta al Bastart de Palasí hun ban de dja en la Montaja. /

Lo[s] bans. Los bans de la Mo[n]taja y Plano de l'ay MDXXXXVIII. Ay de ban en la Montaja per ramada: de njt bjnt sous, de dja deu sous. Per bestjar gros: de njt dos sous, de dja hun sou (per), y axj matex en lo Plano, y en Torbjner y en los bedasts casaljns, com en la Montaja, lo ban de de njt bjnt sous, y de dja deu sous per ramada, y bestjar gros dos sous de njt, hun sou de dja. Item per poerco lo mesegero quatre dñns, y lo que rebe lo dayo altres quatre. Y sj lo que rebrà lo dayo, amarà més la prea, que [el] ban que sj la lesto en aquel que rebe lo dayo, axj de bestjar gros, com de po[rc]s y de ramadas.

044. La claberja. [1548]. 54-56.

Item que y aye claberja en cada lugar, digr [= dic (?)], en Se[nt] Pere, y Sojls, y en Bjlaroé y en Aljns. É clabarj de Sant Pere Pere Palasj, àljas Costa. Ay per bestjar gros dos dñns per a djt clabarj. Item que los de Eljns y los de Bilaroé que sj quieren posar claberja, que n'j posen, y que aje lo matex dret. Item que qualquiera que trobarà en sos blasts ho prasts que las puge menar a la claberja, y que [e]n puge aber lo dret que los mesegés y tjnen, y djt clabarj dos dñns. / Item que [el] clabarj sje hobligat de penre pejoras bastant per a pagar dist bans, y la mjtat del dret que y aurà en djsts bans: que sje la mjtat del[s] mesegés, y l'altra mjtat dels bans de la bjla. Y la part del mesegero la puge executar en la matexa hora, y per la part de la bjla, que l'aje a posar en ljbre, y que tota hora que los gurasts y lo consej los bolran executar, que los gurasts com a bjla los puge executar. Y axj [é] estat content tot lo consej. Item que qualquiera que quiera acoralar, que pose los corals a tres pasadas del blat ho prat, y sj los mesegés trobaran hobelas nj njnguna aberja, sjnó lo laurador y las bëstjas de carey, que [el] mesegero lo pejore. Y djntre njngun canpo, en espona njnguna, no puge metre njnguna aberj[a], sjnó son amo. Y sj n'j meten, que y sja lo matex ban que és en la Montaja, y en lo Plano y prasts. Item que qualquiera que se atrebjrà de

³² Ratllat: a su pastor altre ban.

desfer corals, que estjga a mersè del bajle, y gurast y promes de la bjla. Y axj són contenst tosts. / Item que del prear dels blasts y prast tjnen los mesegés de las sal[i]neras de Garoé anlà bujt djnés per meseger, y de alj ansà quatre djnés per meseger; y de las sal[i]neras de Seranabes anlà bujt djnés per meseger, y de astj ansà quatre djnés per meseger. Item de la Cardosa anlà bujt djnés per meseger, y de astj ansà quatre djnés per meseger. Item de Prado Lusàs ansús bujt djnés per meseger, y de astj angós quatre djnés per meseger. Item que sj njnguno dayarà prasts nj blast, y amará lo que rebe lo daj, mes lo ban *que la presente sje la lestjo en lo que rebe lo day*. Item està tagada la erba antes de éser dalada dos *sous per càrega*³³ y desque és en barga ho dalada tres *sous per càrega*. Item que qualquiera que trobaran de njt en prat nj en blat, que acorda pensa faze mal, page lo ban *que ja està hordenat, y la persona a mersè del bajle, y jurasts y promes de djt lugar.* / Los bans del Plano: a manjfestat a dos mulas de Nadal de Palasj, de dja en lo Plano. Item a manjfestat a Castel tres *bous* de njt³⁴ en lo Plano, djt Sabastjà Solana. / Los bans en l'ay MDXXXXVIII en la Montaja. A sjnch djas de abrjl manjfecta Blasco de Latore a Gaspar de Joan Palasj de Sojls en Torbjner de dja. Item a seze de abrj[I] manjfecta Joan de Arcas a lo jobe de Sjerco de Arcas hun ban de las hobelas. A dos djas de juy Joan de Arcas, lo jobe, manjfecta a Joan Palasj de Sojls en la Montaja a las suas bacas, y las egudas y los magos seze bans. Item lo matex dja manjfecta a djt Joan Palasj sjnch bans en lo Plano de sjnch magos o bestjar estrosjno, de dja, sinch *sous*. Item manjfecta Carera de Sojls en lo Plano a Brjnger Palasj dos egudas, de dja, en lo Plano. Item bujt djas a prop manjfecta djt Carera en lo Plano hun ban de hun ban de dja. A myg juj a manjfectat Bernat Palomera hun ban de dja a Brjnger de Joan d'Arcas en la Montaya en la part de lo [E]staso.

045. La despesa de Betrà Abat. [1548]. 3v-5.

Primo paga a Pere Costa de toquar las campanas a Senta Àgata — XV dinés. Item pagà per despesas de la quistja a Mateu Roy de Benabarj lo sabte abanst de Carnistoltas — II S. Item pagà per lo clau de los feros, dic, que si conta — IIII dinés. Item pagà Betrà Abat a Goerj com anà a Benabarj per la còpia de Galbayn — II S. Item a pres Betran Abat a conte a Jhoan de lo Sastre per la quistia per las anadas de Senet — V S, VIII. Item pagà lo Ferero com anà a (Ferer)³⁵ Bjlaler a de(de)manar³⁶ las cart(e)as que abíán donadas a Miqualet de lo Bicarj General de Leyda — XIII S III. Més pagà lo Ferero com anà a Montanuy ab lo senyor de Fadas sobre lo compromis de Galbayn — VIII S. Més donà lo Ferero com lo senyor de Fadas anaba henta Montanuy *hun crabido per a sopar a lo senyor de Fadas* — IIII S, VI Di. / Item pagà lo Ferero com Ramon Yoan anà a Se[n] Martí [a] abjsar Arnal que bolíam soltar la Mon-

³³ Ratllat: per casa.

³⁴ Ratllat: de dja.

³⁵ Ratllat a l'original: Ferer.

³⁶ Ratllat a l'original: de.

tanya — VI djnés. Més pagà lo Ferero com anà ab Ihoan Rjals a eslongar la Montanja [de] Denuy — XIII djnés. Més pagà lo Ferero de lo bjno de la Carjtat de la Colada de Garué — V S, VI Di. Més pagà lo Ferero hun sou a Ramon Yoan com portà las cartas de lo compromjs de Galbayn a Castarner a lo senyor de Fadas, dic — I sou. Més a pagat lo Ferero a Bernat de Ramonet de huna trau que metjren hen la carnesirja — I S. Més a pagat lo Ferero a Bernat de Ramonet de huna fogasa de pa — VIII Di. Item a pagat lo Ferero a [A]mat de Bjlaplana per la mesegerja — VI Di. Item a pa[ga]t lo Ferero a Bortolomeu per la mesegerja — VI [Di]. Item, a pagat lo Ferero a Pere Piquera de la mesegerja — VI Di. Més pagà lo Ferero com Ihoan Pont prengí la somera de Piquera y la hegua de Porter per las despesas de Galbayn — VI Di. / [Item] a pagat lo Ferero a Ihoan Rjals com portà las cartas de Benabarj de mjser Lopest per a Bilaler — VI S. Item pagà lo Ferero a Bortolomeu hun sou de la someira com portaren lo bino per a Torbó per a la profesó, djc — I [S]. Item a despeso lo Ferero de los dinés de lo sensal de mosèn Ihoanololo quatorze sous y dos dinés, y són anast per a pagar las despesas de Galbayn, dist, quatorze sous y dos djnés. Item he cobrador lo Ferero, tost contes pasast y sjnast, de tot lo que hel habia pres y donat, hé cobrador — VII S. Item ha pagat Antonj de lo Bayle a los hofesials per la bjla de herba — VIII djnés. / Item an de tornar tost quoatre los jurast de l'arendament de la taberna de Carera — III S, III Di. Lo que a [a] penre Joan Reals dels dinés de la(s) pèrdoa de las güelas dels de Sojls: bujt sous, deu djnés.³⁷ Item de Costa tres sous. Item a pres Joan Morango dels dinés del que nos éban de dar de la pèrdoa de las güelas dels de Bilaroé tres sous y mjg. Item los de Joan del Sastre. (Item) Item le só tornador jo a Joan Mora[n]jo del conte del Plano sjs sous.

046. La taberna en l'ay MDXXXXVIII. 51.

047. La despesa de Jhoan Casós de Soills. [1548]. 6-6v.

P[ri]mo li dóna lo tabernero a Ihoan Casós — XX S. Item los dóna Casós los bint sous a Jhoan Güerj de Bilaplana per saquar la còpia de lo desafuero de Benabarj per Galbayn dic — XX S. Item pagà Casós a Jhoan de Anton com anà a lo conseil particular lo dja de Sant(a) Masià — VI S, agíls de Pedro Carera los sis sosus [= sous]. Item més donà Jhoan Casós a Ihoan Güerj per a la còpia de Galbayn — III S, y agíls de lo tabernero de Carera. Item pagà Casós. Item mos prestà Ihoan Morancho de Soils a Betran Abat y a Casós quoatre sous, com anà lo molinero de Alins a Leyda per lo fet de Galbayn, y donaren-los a lo molinero, dic — III S. Item pagà Casós com anà a Montanuy ab lo s[en]yor de Fadas sobre lo compromjs de Galbayn — II S. Item pagà Casós com benban de Bjlaler Morancho de Bilaroé y Ihoan de Anton de lo feyt de Galbayn a Senju, pagà — III S. / A despeso Ihoan Casós de los djnés de lo sensal de mosèn Ihoanololo deu sous, despengí-los a Bjlaler per las despesas de Ihoanot Galbayn, agí-los de Marja de lo Sastre.

³⁷ Ratllat: honze sous, deu djnés.

048. [Comptes de claveria], ay MDXXXXVIII. 7v.

Item mj debe lo Negro de Alins per [d]os boltas que lo e pres — X S, ferman-sa Pedro lo sabatero. Item me debe *Joan de Anton* perquè [e]l feré en casa del Sastre sinch *sous*, fermansa *Sabastià Solana*. Item mj debe Bortolomeu de *Joan Porter* perquè [e]l feré sinch *sous*, y fie d'el matex ab fe de pasar a mj amor. Item feré a *Joan Palasí de Sojls* fermansa *Blasco y Joan Garús de Bilaroé*. Item feré a *Ramon del Parage*, fie de [e]l matex ab fe. Item feré a *Nadal de la Tore*, fermansa son genre *Joan Garús*. Item e manat al molinero, y a *Joan d'Anton*, y a *Bortolomeu y a Blasco*, tosts gurasts, que per a djmenge primero de juy, conten del ducat que yo e manlebat per al sensal de Capela, y me djgan en qui j aen, y sjnó que los resto[s] no ysquan de alj fjsns me donen lo conselar en qui j aen.

049. [Ovelles acollides. 1548]. 8.

Fem memòrja nosaltres jurast quantas hobelas hem acolidas de las de Arnal de Sant Martí. Item són totas hen suma nou-sentas y trenta-y-buyt, dic — CCCCCCCC y XXXVIII. Item són las hobelas de Loís de Ljrj de Denuj dos-sentas, dic — CC cabesas.

050. Las hordenac[ions] de la bjla de las Paüls. [per al Vedat de Soils, l'any 1548]. 36v-38.

Item a [a] tornar Brjnger Casós LVI S. /

Lo bedat de Sojls. A XXV djas del mes de maj en l'ay MDXXXXVIII fjen hor-denatjó del bedat de Sojls, que njnguno no puga metre en djt bedat sjnó que *bous* y njnguna altra aberja. Item que njnguno no j puga dexar *bous* de njt en djt bedat. Y sj los y dexaran de njt, que [e]ls mesegés los pugen pejorar, y que y aje de dret per bou dos *sous* e fjsns que las garbas ne sjen lebades. Item que njnguno no gose soltar lo bedat, sjnó que sje acort de tosts los de Sojls. Y sj lo solta njngú sense lesèntja de tots, que y aje degola de bestiar menut. Item de bestjar gros de njt dos *sous* per cap, de dja hun sou. Item que [e][s] mesegés ajen a pejorar y demanar pejoras a [a]quel que fa lo mal, y sinó le'n bol donar, que demane jostjsja al bajle. Item que [e]ls boregos que tres djas púgan entrar en lo bedat com los sanen. Item que des que ajen soltat la Montaj[a] que sja bedat lo Bedat de Sojls, y que no j pugen metre los *bous* fjn a Santa Marja de Agost. Y sj los y meten que pagen djt ban. / Item que qualquiera que tjnga bestjar gros a [e]xeber[n]jl, que de entrar en lo bedat page per a l'Ansensjó qua-tre dñns, y per bestjar menut dos dñns per cabesa. Y tot asò sje per a la Carjtat de l'Ansensjó. Item que a Sen Bortolomeu que ajen [de] plegar dos coartals de blat per casa, bon blat. Són carjtadés per a l'ay MDXXXXVIII *Joan Morango y Sabastjan Sola-na*. Y lo que se aurà de las aberjas de [e]xebernjl, que cada aj los carjtadés los ajen a pagar a Sentes Creus. Item que lo meseger de Sojls, digo, del Bedat de Sojls, que de cada degola que j pènsan djsts mesegés, ne ajen de donar dos *sous* per a la carjtat de l'Ansensjó. Y sj djsts mesegés degolaran njnguna hobela, nj moltó, que n'aje de donar dos coartés a las set casas, y djt meseger se aprofite de tota la resta. / Item que quoalsebula que.

051. [Comptes de claveria] ay MDXXXXVIII. 22v-24.

Sojls. Joan Carera comensa rebre y despenre. *Primo* a pagat a la paserja que la rebí Joan Pont en Bonansa dja de San Mateu a sinh sous, quatre dinés de alifara. Item abem rebut del sabatero de l'arendament de la taberna per a paga de las colectas rosegadas sjs ljuras y rebí-las Joan de Matià per mans de Joan del Bajle, jurat, y mosèn Reals. Item abem rebut de Amat per las goelas de Marquès que tenje Amat quaranta sous, y em-ne pagat las colectas a dit Joan de Matià, y an rebut tot per mà de Joan del Bajle, jurat, lo djmarts sobre Sant Andreu. Item e rebut de lo Calbo de E[r]bera per las goelas que tenja ab Johan de Arcas binte-nou sous per a lo mengconte de Boyl. Item ne pagé de mj bolsa per dit mengconte coatre dñs. Item abem rebut del sabatero de la taberna bjnt-dos sous per a pagar las despesas que fi Joan Pont per las colectas. Item e pagat a la comjsjó del bayle, digo de Amat, sjnch sous. Item rebjrem de Joan Espajol que debja de lo Plano quatre sous per a los frares que plegàban als pobres de l'Espital de Saragosa. Item adobé la palanca hun sou. / Item anà al Co[n]sel General de Sant Bisents y estigé bujt djas a dos sous y mjg, que montà bjnt sous. An-me dat catorze sous, y resta-mj de[u]tor la bjla a mj, Joan Carera, sjs sous. Item com ané a parlar am Brjnger Nabarj per lo fet dels capelans hun sou. Item e pagat a Joan Reals per lo paper per a la bjla quj[n]ze dñs. Item e pagat per la casa de Ramon Porter de [E]ljns al sensal de mosèn Joanolo debujt sous y quatre dñs, y éran de la ljuras de Joan de Arcas. Item e pagat a los frares de l'Espital de Saragosa quatre sous y bujt dñs, y éran de la taberna. Item e pagat a Joan Reals per l'anada de Lejda sjs sous, y éran dels djner de la taberna. Item e pagat a Ramon del Parage per l'anada de Consel General, y estigé, abem-le dat catorze sous. Item per a la sentènsia de la Casa del Gran de Aljns, que dóna la jostjsja hun sou. Item pagé a mo germà com anà a Banabarj per lo pleyt de la Casa del Gran set sous y mjg. Item e pagat a Castel y a Pontaró, com [ana]ren a Benàs al conte, quatre sous. / Las goelas de Castel de Castiló. A bujt de abrjl acoljren las goelas tres-[c]entas a deset sous per sent, y bestrauré sjnch sous, y lo restant com entren las goelas, y bjnt sous de asj a Pascoa. A pagat Castel de pan XXIII Di. Lo conte de Joan Carera. Item pagé per la carta que portà Pere Carera per a què Joan Mora[n]jo pagàs per la Casa del Gran de Aljns hun sou. Item pagé a mon germà com anà al Consel General dos sous y mjg. Item e pagat a la colecta treze sous. Item pagé a Joan Espajol y a Pontaró com ana-ren a Bonansa a parlar ab lo senyor conte quatre sous. Item pagé per adobar la palanca a Piquera y Brjnger del ferero dos sous y mjg. Item e pagat de clamarjas per la Casa del Gran deu dñs. Item doné a Joan Casós perquè anà a Bonansa hun sou. Item la soldada del juradju doze sous. Item [a] Anton Baró que matà hun lob sjs sous. Item de portar lo bjno a Sant Adrjà hun sou. A dos de setembre contàrem ab Carera per cobrador de las ljuras quatre sous.³⁸ / Joan de Bajle, jurat, en l'ay MDXXXXVIII y comensa a rebre y a despenre. Prjmo a pagat a Joan Go[e]rj, que li debje la bila a djt Goerj de l'ay que era jurat doze sous y my[g]. Item e pagat a Ramon Pontaron

³⁸ Ratllat a l'original: bujt sous, sjs sous,

dos sous perquè anà [a] Leyda per lo plejt de Galbaj. Item a pagat Joan del Bajle a Peret de Carera com anà al Co[n]sel General que se teng[í] lo dilu[n]s sobre Pascoa Florjda sjs sous. Item e pagat a Peret de Carera, a-ne portast las colectas a Benabarj honze sous y myg. Item a pagat a Piquera que tenjem co[n]sel, de pan deu dñés. Item el matex de pan per a lo co[n]sel debujt din[és]. Item a Casós que anà a Bonansa quatre dñés. Item a Peret de Costa per tocar las canpanas y per la mesegerja [///]. Item quom anàrem per lo blat [a] Aljns per a lo senyor conte hun sou. A Joannot Palomera per mesegerja sis dinés. Item co[m] anà Carera a Co[n]sel General sjs sous. Item e pagat [a] Amat per la bajla doze sous. Item que doné a Pontaró com anà a Ljre sjnch sous. Item sis dinés de huna carta de Benabari per a lo [///]. Item huna frexura que se mengaren, quatre dinés. Item per portar las colectas deu sous. La sol-dada del juradju doze sous. A dos de setembre contaren ab Joan de lo Bayle, y contat las ljuras, é tornador Joan del Bayle a la bila bjnt sous y quatre dñés. [///] a de Joan de Amat dos sous. Abem³⁹ contat ab Joan del Bayle y contat las ljuras y los doze sous de Amat de la bajla, y las tres sous de Costa de tocar las canpanas. A Pere Palasi é tornador Joan del Bajle sinch sous quatre Dj.

052. Lo bajle y los promes [1548]. 20v.

L'ay MDXXXXVIII era bajle Amat de Bilaplana; lo tñent Ramon Pontaró; promes: de Bilaroé Morango; de Sojls Joan Palasj; de Sant Pere Piquera; d'Alins Brjnger Casós.

053. [Comptes de claveria] l'ay MDXXXXVIII. 36.

A XX-buj[t] del més de agost contaren en casa de Goerj de Bjlaplana. Y tot contat de las ljuras. Y contat rebuda y despesa é tornador a la bjla VIII sous.

054. [Comptes de claveria. 1548]. 42.

Brjnger Casós de [A]ljns. Lo que paga Brjnger Casós de [A]ljns per l'ay quaranta-y-bujt que era jurat, y paga per Joan Fransjno de [A]ljns per lo sensal de procurador deu sous, pàgan de despesas set dñés per sou. Item a pagat djt Brjnger per lo matex sensal y per la Casa de Ramon Porter de [A]ljns denou sous y deu dñés. Amat. Faz relatjó jo, Johan Reals, escrjbano de la bjla de las Paüls, a sjs djas de juj de l'ay MDXXXXVIII, lo magnifich Antonj Amat, bajle de las Paüls a donat a Betran Abat, ferero, que tenje lo càrech de rebre huns dñés que djt Carera presta a Morango y al sabatero per a pagar al sensal del procurador. Y djsts dñés que Joan Carera les presta éran dels dñés del finjt de Matjas. Y ara djt Antonj Amat a donat a djt ferero djsts sexanta sous y sinch dñés, y bjnte-sjnch sous que se fj de despesas per djsts dñés. Y tosts estos a rebusta djt Betran Abat, ferero, en testjmonj de Joan Goerj de Bjlaplana y Bortolomeu Goerj. Amat. Item dja y ay sobredjt djt Betran Abat a comanat a Joan de Anton de Sojls, y en testjmonj del bajle, djsts

³⁹ Aquest paràgraf i el següent són escrits al marge dret.

sexanta sous y sjnch dñs, y dists bjnte-sjnch sous de despesas que [e]ls portàs al senyor Matjà de Benabarj.

055. [Pagaments per censals. 1548]. 42v-45.

Lo que Joan Mora[n]jo, y Goerj, y lo Negro de Alins, y Nadal de Latore, tost gurasts de l'ay de quaranta-y-bujt an tramès a lo sensal de la Santa Enquesjtjó bujt ljuras, las quals an comanat a Ramon Sant Abentj de Bjlaroé. Las porte al senyor hofezjal de Benabarj. Y éran a la porta de Goerj a treze de março.

Dja y ay sobredjt presta Joan Carera de Sojls, jurat, a Joan Mora[n]jo y al sabatero sexanta sous y sjnch dñs, y que pagaren aquels dñs al sensal de la Santa Enquesjtjó, y djsts sexanta sous y sjs dñs, que djt Carera les presta, éran del sensal de Matjà, y sj despesas se y fja per aquels dñs, que djt Joan Mora[n]jo y lo sabatero lo se pagen, y axí ho an promès en presentja de Amat, bajle.⁴⁰ /

Lo sensal del procurador que a [de] plegar lo Negro de Aljns de su ayada, dígo, de l'ay MDXXXXVIII a [a] plegar de prensjpal XVIII S y X Dj. Toca-les de despesas per sou a set dñs, a [a] pagar de despesas honze sous. A-los rebusts Joan Carera de Sojls, gurat.⁴¹ Joan Goerj, gurat, de djta ayada a [a] pagar de dít sensal del procurador sjs dñs de sa plega. Toca-le de despesas tres dñs y mala. A [a] plegar Goerj de la de Joan Porter sjnch dñs de prensjpal y tres dñs de despesas. A [a] pagar Nadal de Latore per Joan Palasj del bjno de la Penjela, y per Blasco de Bilaroé per la mestura que se perdja hun sou de prensjpal y set dñs de despesas. Item a [a] pagar Goerj dels dñs de las goelas de mosén Joero bjnte-hun sou y [//] dñs de prensjp[al]; toca'ls doze sous y quatre dñs y mala⁴² de despesas. Item [a] a pagar Joan Mora[n]jo quatre sous y mij de prensjpal y ba-los presentar antes no se j fí despesas. Item a [a] pagar Nadal de Latore quatre sous y mij de prensjpal, [a] pagar de despesas dos sous, set dñs y mala. Item a [a] pagar Goerj quatre sous y mij de prensjpal y dos sous y set dñs y mala de despesas. A [a] pagar Brjnger Casós, gurat, quatre sous y mij de prensjpal y dos sous y set [diners] de despesas. Item paga Joan Mora[n]jo per el, y per Goerj, y per Nadal y per Brjnger Casós que los éban a plegar(to) dels de Denuj deu sous. Item paga Joan Mora[n]jo més abant dos S. / Barbastro. Ay MDXXXXVIII paga Joan Mora[n]jo al sensal de Barbastro. Primo per Joan Reals de Sojls — III S, VIII Di. Per Casós — V S, VII Di. Per Joan d' Anton — I S, VIIII Di. Y estos dñs a rebust Joan Carera de Sojls, gurat, en presèntja del bajle, que [él]s Amat, y a VIII de habrjl rebj-los Pontaró, loctinent de bajle que son XI S, II Di. Barbastro. Lo que paga Goerj, lo que paga lo moljnero de Barbastro — VI S, VIIII. Paga Joana del Bajle a Barbastro — V S. A rebut Pontaró de la plega de Aljns — XXI S, III Di. Y resta-j a pagar de la Casa de Ramon Porter — VIII S, VIII Di. Item a pagat Goerj del sensal de Barbastro a Ramon Pontaró, bajle — XXXXI S, VI Di. / La Sant

⁴⁰ Paràgraf ratllat a l'original.

⁴¹ Frase al marge.

⁴² Ratllat a l'original: deu dñs.

Enquesitjó. Paga *Joan Morango* al sensal de la [E]nquesitjó per *Joan Casós* sjs sous y bujt dñés, y de despesas tres dñés. Item per *Joan Reals* tres sous y nou dñés y tres dñés de despesas. Lo que paga *Joan Goerj* de *Bjlaplana* al sen[sal] de la Santa Enquesitjó de l'ay de quaranta-y-bujt, que era jurat, y paga de sa plega quaranta-y-tres sous y hun djner, y a-los donasts a *Carera*, gurat, y acaba de plegar sa plega, excepto los sjnqua[n]ta-y-hun sou que pàgan los gurasts de lo comú a djta Enque[si]tjó. Item paga *Goerj* per a la bjla del sensal de la Enquesitjó doze sous manco hun djner. Lo que paga lo moljnero a la [E]nquesitjó és deu sous y mjg. Paga *Pere[re]* *Pi[quera]* a djt sensal — II S, II Di. Lo que paga *Joana del bajle* a la [E]nquesitjó — XXII S. Paga *Pere Piquera*. Paga *Joan del Sastre* — I S, VI Di. / [//] que *Castel de Bilaroé* paga al Bon Djgous y de despesas XXIII S y los sjs sous de *Pero. Primo Joan Reals* sinh sous y mjg, a ter [= tres] djner[s] per sou. A [a] pagar *Joan de Anto[n]* quatre sous y mjg. *Ramo[n]* del Parage sjs dñés. Item a [a] pagar *Joan Pascoal* (dos) sjs dñés. A [a] pagar *Tonj de Ramon Porter* sjs dñés. A [a] pagar *Ramon Porter* dos sous. Item a [a] pagar *Goerj* sjnch sous. A [a] pagar *Pere Piquera* dos sous y mjg. Item a [a] pagar *Joan Brjnger*⁴³ de *Aljns* tres dñés. *Blasco* tres dñés. *Joan Pjquera* tres dñés. *Joan Reals* quatre dñés. An lansat a sent y deset sous a djner, y pogesa per sou del sensal de *Barbastro*. Item a pagat *Joan Mora[n]jo* per a los jornals de *Pere Piquera* de anar a *Barbastro* sjs dñés; a'ls rebusts *Ramon Pontaron*. Item paga *Tonjo de Ramo[n]* a los jornals de *Pere Piquera* sjs dñés y a'ls rebusts *Pontaró*. Item paga *Joan Pascoal* sjs dñés, a'ls rebusts *Castel*. A pagat *Joan Reals* del[s] quaranta sous del sensal de *Barbastro* bjnte-dos sous. Item a pagat de despesas sjnch sous y mjg; a'l rebust *Pontaron*, bajle. / Los dñés del sensal de *Barbastro* que *Ramon Pontaron*, loctjnent de bajle, a donat a *Joan del Bajle*: a donat a *Joan del Bajle*, gurat, a deu djas de abrjl de l'ay de MDXXXXVIII, y de l'ay que resta cuaranta sous rosegars, y le a manat los portàs a *Barbastro* ho a *Graus*, y bjsta la present.

056. [Arrendament del Vedat de] *Torbjner* en l'ay MDXXXXVIII. 45v-46.

En lo Roero, alà hon altras boltas an a costum a (t)tjnre consel, y an donat beu en *Torbjner*. Y e aturada la djta en *Joan Mora[n]jo* de *Bilaroé*. Dóna de djt bedat deu cantes de bi per a las carjtás. A de comensar a donar lo bj a *Sjnquayesma prjmera bjinent*, y aprés a las altras carjtasts que *Bjlaplana*, y *Sant Pere*, y *Sojls*, y *Bilaroé* y *Arcas* y los que controboexen en *Torbjner*. Y per a djas carjtasts aje de donar djt bj. Y sj djt *Mora[n]jo* no dóna lo bj, que [e]ll compren en la taberna a tot su dajo de djt *Mora[n]jo*. Item que [e]lls bans sjen de djt *Mora[n]jo*, y que jure en poder del bajle de no fer co[n]traraó a njngú. Item que los que y entraran de dja per ramada deu sous y per estal axj matex; de njt per ramat bjnt sous. Y que sjenpre que los bolrà executar, que los puge executar. Fet a honze de noctubre, ay sobredjt. Item que los mesegés ajen [a] acusar tanbé, y la part de la bjla que sje de *Mora[n]jo*, y lo que tocarà als mesegés que [e]ll se executen djsts mesegés. / Los bans de *Torbjner* la Bespra de Sant

⁴³ Ratllat: *Pjquera* tres dñés.

Luch: manjesta Joan Mora[n]jo de Bjlaroé al Bastart de Palasj que guardaba los cor-dés de dja deu sous. Item dos djas antes de la Bespra de Sant Luch dos bans al Bas-tart de Palasj en Torbjner de dja bjnt sous. Item manjesta Mora[n]jo de Bjlaroé al Bastart de Palasj y a Palasjnet de dja en Torbjner hun ban.

1549

057. [Accolliment de Margalida Palomera. 16-1-1549]. 46v-47.

Antonj Amat, bajle de l'ay MDXXXXVIII, a XVI djas del mes de gjner, en casa de djt Amat, bajle, foren demanasts Joan Carera, Joan del Bajle y Antonj Goerj de Sant Pere per fer testjmonj del que Joan Palomera de Sant Pere y Bernat Palomera, germà de Margalida Palomera, se són hoblijgasts am jurament de penre la djta Margalida per fujre a gastos y despesas. Y posaran djta mosa en loch que sjrà molt ben goardada y que no lj faltarà nj pan, nj carne nj njnguna cosa. Y axj ho han jurat en poder de Antonj Amat, bajle de las Paüls, y dels testjmonjs, y de mj, Joan Reals, escrjbano de la bjla de las Paüls. Y de asò faz fe y relatj[ó] yo, Joan Reals. Y que njnguno de els, nj persona per els, no dayarà a djta mosa, y axj la / prenen en comanda a djta mosa. Y júran y prometen tornar djta mosa a djt Antonj Amat, bajle, tota hora y quant djt bajle los ho requerjrà, ho son major.

058. Los escaljs de las Paüls en l'ay MDXXXXVIII a X del mes de giner. 20v-21v.

Los escaljs que denunsjaren en l'ay MDXXXXVIII en lo Roero a X (de) de giner, ay sobredj't. Primo Joan Palasí té [e]squali[s] — VII. Lexa Joan Palasí a lo Sarado hun gornal. Joan Mora[n]jo lexa a Se[r]anabes jo[rnals] — III jo[rnals]. Joan Reals a la Hobaga de Seranabes dos jornals — VIII jo[rnals]. Joan Carera — VI jo[rnals]. Joan Baró léxan a las Canals — 1 jo[rnal] — VIII jo[rnals]. Sabastjà Solana — IIIII jo[rnals]. Joan Casós — III jo[rnals]. Joan de Anton — VIII jo[rnals].

Sant Pere: Bernat Palomera — VIII jo[rnals]. Joan Palomera — X jo[rnals]. Brjnger Palasj — I y mjg jo[rnals]. Pedro Palasí lexa la del Canpo — III jo[rnals]. Joan Gostj lexa a la de Seranabes I jo[rnal] — III jo[rnals]. Joan Piquera lexa la de Seranabes Pere Piquera — VIII jo[rnals]. Joan Barabés lexa la dels Posins I jo[rnal] — VII. Betran Abat — IIII jo[rnals]. Joan del Sastre — VIIIII jo[rnals]. Joan del Bajle — III jo[rnals]. Ramon Pontaró lexa la de Plana la Hola y de la Colada — VIIIII jo[rnals]. Joana de Joan Porter. Amat — I jo[rnal]. Monsarat Porter — II jo[rnals]. Joan Goerj a Garoé — [//] jo[rnals]. Pedro Erbera — XIIIII jo[rnals]. / Lexa a Pujal — I y mjg.

Alins: Brjnger Casós lexa a la Boga de Labasj — (XIII)⁴⁴ XIII gornals. Joan de Pascoal — III jo[rnals]. Joan Espajol — III jo[rnals]. La Casa del Gran — jo[rnals]. Fransjno — (VIII) VII jo[rnals]. Ramon Porter — X jo[rnals]. Lo moljnero — III gor[nals]. Joanot de Ramo[n] — II jo[rnals].

⁴⁴ Ratllat a l'original: XIII.

Bjlaroé: *Primo Mora[n]jo — jo[rnals]*. Palasí. Nadal de la Torre — III. Lo Parage — IIII *jo[rnals]*. Joan de Arquas — II *jor[nals]*. Ramon de Sierco — V *go[rnals]* (*jo[rnals]*) — V *go[rnals]* (*jo[rnals]*). A lo (To) Campo de Fadas — IIII *gornals*. A lo Baranquo dde San Balerj I *gornal*. Blasco — II *jo[rnals]*.

Pedro Carera de San Pere — IIII. Sierco — V. Joanot de Reals a [e]scalís — III *j[ornals]*.

059. Lo Bedat de Torbjnés en l'ay MDXXXXVIII [a 18 de març]. 38v.

A XVIII de marto tengrem consel en lo Roero de Sent Roch, tot lo consel ple-gat, bajle y jurasts y pròmens y tot l'altre consel. Y an bedat a Torbjner de Senta Ma-rra de Marso fjsns (a myg)⁴⁵ a XX de maj. Y que y puga metre en djt bedat dos parels de *bous* que lauren, y tres asenblas de carej, y que njnguna altra bèstja que y entre, que page hun sou *per cabesa*, y la mjtat *per a lo mesegero*, y l'altra mjtat *per a la bjla*. Y djt meseguer aje d'executar su part y la que toce a la bjla. Y sj no u fa, que page de sos béns. Item que se y bolrà metre aberja bela, que y aje per bèstja grossa sinch sous. Item que qualqujera que y metrà ramada nj estalj, que de njt y aje bjnt *sous* de ban y dos degola[s], y de dja deu *sous* de ban y huna degola, y que no prenga moltó nj prjmal, sinò huna altra bèstja que sje rebedora, y axj [és] estat content tot lo consel. Item que se solte dja de Sant Luch. Item que lo meseguer y tjnga bujt djas de serca, y que puge sjtar djsts pastós, que y controbojrà, y axí matex baqués, y eguatés, y qualqujera aberja *que sje*.

060. La quarneserja en l'ay MDXXXXVIII [a 18 de març]. 41.

A XVIII djas del mes de marto en lo Roero de Sant Roch an donat beu en la carneserja. Y e aturada la ditta en *Joan Castel de Bilaroé* [y] en Antonj Amat de Bjaplana (y en Castel de Bilaroé). Tala a nou djnés y pogesa. [A] pagar a Sant Luch djnés, ho blat ho sègal al for que yrà. Y que no aye njngun te[m]ps de foero. Item que puge metre sent setanta entre tot, dich, entre golas y crabas. Item que no puge metre djas hobelas en los restolàs mentre que y aya feixnas, sijnó que en las suas matex. Item la aljfara la mjtat Castel y Amat, y l'altra mjtat la bjla.

061. A debuit djas de marto en l'ay MDXXXXVII*** [1549] an determinat fer baquerja. 39-39v.

Y e aturada la beu en Blasco de Bilaroé a XXII dinés *per cabesa*. Fermansa Mora[n]jo de Bilaroé de tot. A-las de a traure en Pegar en Senta Lúsja de la Selba de Domjingo, en lo Faro de [A]ljns y en Ayoé, y en la Montaja, y alà hon que pugen pen-re profjt. Item que cada uno que las se asale a su plazer. Item que cada bespre las aye de contar djt baquero, y sj [e]n perde, las serque y abjse a de quj són. Y sj se perde neguna bèstja *per culpa* del baquero, las aje de pagar a conexensa dels promes de

⁴⁵ Ratllat a l'original: a mjg.

djta bijla. Item que se replege djta baquerja a Santas Creus en fins a Sant Martj. Item que la mjtat de la paga se aye de fer per a Sant Joan de Juy, y l'altra mjtat a Sant Martj. Y que [ell] baquero se puge aturar huna baca de cada huno, y que las pose en su coral, y que l'ajen de pagar de dñs, ho blat, ho sègal, al for que yrà en aquela hora, y sense te[m]ps de foero njnguno. Y sj n'j abja njnguno que no bolje pagar, que djt baquero las puge fer còrer a beu de coredor, y axj [és] estat content tot lo consel. Item que se se j d[e]perdja baquas, que contan per te[m]ps, que pagen lo loger que le ta[s]ará. / Item que qualquiera que tinge magos, y los ayen de tinre apartasts, y sj no ho fan, y los trobaran que falte njguna egua, que lo le pugen esgarar, y que no [e]n pugen cosgre njguna cosa, nj le'n fazen ninguna jostjsja. Y axí és [es]tat content tot lo consel. Item que sj se escapabe njngun mago, que lo segesran, y que segjnt-lo per goardar de dajo, que tot lo món sje corteso, en manera que tot lo món se goarde de mal y de day. Item que qualquiera que no se quijera tinre a djta horde natjó, que page per bëstja tres sous de pena, y djta pena sje per al comú. Y axí és [es]tat content tot lo consel, bajle, y jurasts y promens tosts en general, sjnó Gorgj del Parage que no a bolgut consentir en res. Item que per a Sentas Creus de May que los gurasts le ayen de sercar hun cafiz y mjg de blat y sègal, y que djt blat lo pagen de la soldada de djt baquer, la mjtat a Santa Margallda y l'altra ***.

062. [De claveria i messeguers. 1549, a 25 de març]. 59.

A XXV djas del mes de marxo forent. Item que sje la claberja en Casa de Bernat Palomera y alà hon el las metrà. Y sj njnguno se atrebja de (de) sacar njnguna aberja de djtas claberjas sense ljsèntja dels mesegés, que [ell] bajle los puge ferar y fer-se pagar su dajo y dels mesegés. Item que sj njnguna persona desfja los cosols, y tal se probarà, cajga en la matexa pena damont djta.

063. [Deutes de Blasco de Vilarrué. 25-3-1549]. 80.

Sja memorja a mj, Joan Reals, com a XXV djas del mes de marxo presente jo, Joan Reals, quaranta sous que Nadal de Latore abja de aber de hun prat que tenja enpejat de djt Blasco de Bjlaroé. Los quals dñs presenta djt Blasco dja de Senta Marja de Marxo y no los bo. Foren testjmonjs Joan Castel de Bjlaroé y Morango de Bjlaroé, y Joan de Arcas, y Joan Güerj de Bjlaplana.⁴⁶

064. Lo Plano, ay MDXXXXVIII[I]. Los bans en l'ay MDXXXXVIII. La benda del Plano, ay MDXXXXVIII, a XXVI de abrjl. 58-58v.

An donat beu en lo Plano. Y e aturada la djta en Sabastjà Solana. Dóna de djt Plano deu ljuras y honze sous am los pactes segensts: primo que [e]l tal se puge metre hun meseger, y que jure en poder del bajle y los altres mesegés que lo ajen de guardar tanbé. Item que dit Sabastjà Solana aye de donar albarà de la quistja y los

⁴⁶ Entrada ratllada a l'original.

honze sous que j sòbran que los aje de donar als jurasts per al comú de la bjla. Y sj per djas deu ljuras de la quistja se fja despesas, que djt Solana las aje de pagar de sos béns. Item que en cada loch que y aje claberja en la casa dels mesegés. Y se sj perdja njnguna asenbla, que se j guarden de quj é la azenbla. / Item que del prear dels bestjás sj fan talas de Seranabes de las saljneras anlà bujt dinés, y de las saljneras de Jaroé anlà bujt dñés. De Plano la Hola ansús bujt dñés. En lo Plano y en lo Bjsar bujt dñés. Item que per béstja grossa que j aje de dja hun sou per cabesa, y de njt dos sous. Y lo meseger que j aje per cabesa quatre dñés. Y quj rebe lo dajo, de dja bujt dinés; de njt quj rebe dayo bjnt dinés, y lo meseger quatre dñés, y sj més amen la prea, que [e]l ban sje la lestjó en lo que rebe lo dajo. Item que [e]l meseger sj berà fer mal, que [e]l djt meseger per lo jurament que tjne prestat a Déu y a la bjla, que y ajen anar a pejorar, y djr al tal que rebe lo dajo, sj bol lo ban ho la prea. Item que j aje cusols en blasts y en prasts dos pasadas a prop dels blasts y prasts. Y sj y meten hobelas, que j aje degola. Y per bestjar gros quatre dñés per cabesa, sjnó de bous de laurà y mulas de carej. Item que en las esponas que j a blasts que no las y púgan metre, y sj las y meten ab sb [= su] ban.

065. La taberna en l'ay MDXXXXVIII, a XXVI de abril. 60v.

An dat beu en la taberna ab los pactes segens. Y e aturada la djta en Betran Abat, ferero. A de pagar de djta taberna XXI L y XIII sous. A de bestraure per a djmenge en bujt jorns, y lo restant de mes en mes.⁴⁷ Item estas XX L, XIII S, sous, las a de pagar de mes a mes contan lo que lj benrà dñés adjnerasts. Tjne de guaj debujt dñés per cànter, y per faneca de blat hun sou de guaj, per ljura de holj dos dñés. Item que axj co[m] l'altra capitolatjó de l'ay pasat conta, eceptat las pagas que aje de pagar cada mes.

066. [L'ordenació de] la blasfemja. [26-4-1549]. 61.

La hordenatjó que fi tot lo cosel plegat en l'abadja a XXVI de abrjl en l'ay MDXXXXVIII, que qualquiera que blasfemarà de Déu bese la creu entera, y page hun djner per a la jglésja, y sjnó bolrà pagar hun djner y besar-la,⁴⁸ sj no bolrà besar la creu, la creu entera, que [e]l bajle lo pose en lo sep. Y estjga en lo sep hun dja ho huna njt, y que pase [a] amor del bajle per son dret. Item que mentre se diga mjsa nj bespres no guge njnguno a njnguno, y sj u fa que [e]l bajle los puge posar en lo sep. Y sj és gentjlhome lo puga [a]restar en huna casa y no puga exjr de alj sense que [e]l bajle no sje content, y page per a la yglésja tres dñés. Item que qualquiera que hojrà o jurarà de Déu, nj de Su Mare bendjta, nj de santo nj santa, que [e]l puge djr besan la creu entera y pagan hun djner. Y si no bole ser hobedjent, lo puge acusar al bajle per jnhobedjent.

⁴⁷ Ratllat a l'original: a de bestraure per a djmenge en bujt.

⁴⁸ Ratllat a l'original: page hun djner per a la jglésja y sjnó bolrà pagar hun djner y besar-la.

067. Los mesegés en l'ay de MDXXXXVIII. Los mesegés en l'ay MDXXXXVIII, a XXVIII de abrjl, ay sobredjt. 58.

An mesos mesegés de Sant Pere Ramon Pontaron y Bernat de Palomera, de Bjlaplana Monsarat de Porter; de Aljns Joan Espajol y Joan de Pascoal; de Sojls Johan Mora[n]jo y Sabastjà Solana; de Bjlaroé JoanMora[n]jo, y de Arquas Ramon de Sjerco.

068. [Enumeració de testimonis sobre un acte no determinat. 20-5-1549]. 59v.

Item a XX djas de maj. Foren testjmonjs de lo sobredjt Pere⁴⁹ Piquera y Pero de Piquera.

069. [Ordenació sobre la pesca al riu. 5-8-1549]. 49v.

A V djas de agost, ay MDXXXXVIII, en la Era de Costa tengjren cosel y bedaren l'ajgua per manament del senyor Don Martjn y del bajle de las Paüls. Y tot lo conseil que mentre lo senyor Don Martj sje en lo condat que no pugen pescar en l'ajgua en pena de mersè del senyor. Y njngun forastero no j puge pescar, y qualquiera fjl de bjla los puge peyorar, y asò per a serbjse del senyor Don Martj. Y les púgan penre los pexos y los aperos que porten. Y sj alguno los y trobarà y no les pejorarà, y se probarà, estje a mersè del bajle y del co[n]sel. Y sj alguno de la bjla y pescarà y lo y beran, y no [ho] bolran djr al bajle gajgen [= caiguen] en la matexa pena. Y les puga penre de gurament sj an bjst pescar a njngú.

070. La treba de Pere Palasí de Sojls y Brjn[guer] Arcas de Sojls. [27-8-1549]. 27-27v.

A XXVII djas de agost, ay MDXXXXVIII, en lo loch de Sojls per entersesjó de bones persones an tractat treba entre djsts adbersarjs, que són damont dits, djch de Pere Palasí y Brjnger de Arcas, andós abjtan[ts] de Sojls. Las quals personas an tractat esta treb[a]. Són lo reberent senyor Anthonj de Gorgi de Sant Felju, bjcarj de las Paüls, y Bernat de Arquas. La qual treba se fa per a de asj a San Joan de Juy prjmer bjinent per tot lo dja, en pena de sent ducasts, pagadós dels béns que aquesta treba trencasen. La mijtat per a lo senyor conte, y l'altra mijtat per a la part hjnobedjent. Y que no [e]s pen[sen] segús en part del món lo que djta treba trencàs, etc. Item dóna fjansas la huna part, y l'altra par[t] fer tenir y complir tot lo damont dit, etc. Item són fjansas per la part de Pedro Palasí. Item per la part de Brjnger de Arcas Joan de Arcas de Berj. Item per la part de Pedro Palasí Joan Palasí de Sojls. Item la present treba a pres Joan Carera de Sojls perquè lo bajle no j era nj lo lugartjnen, y tot asò ab boluntat de Amat de Bjlaplana, bajle de la bjla, dja y ay sobredjt. Foren testjmonjs de tot lo sobredjt Joan de Ar[ques] de Sojls y Joan Baró de Sojls. Fet / y escrit per mj, Joan Reals de Sojls, escribano de la bjla de las Paüls, dja y ay sobre djt.

⁴⁹ Ratllat: Joan.

071. La yglesja la prjmja, ay MDXXXXVIII, [a 1 de setembre]. 27v-28, 29v.

Lo prjmer dja de setembre, ay MDXXXXVIII, an donat beu en arendar la prjmja *per te[m]ps* de tres ays. Y aturada la djta en Pedro Joanolo de Bjlaplana. Dóna de djta prjmja setanta-y-huna ljura y doze sous, y la mjtat de la alifara, y la ***. Item que púgan executar a djt arendador, y las fjansas ab coredor sos béns. Axí són contents tots los que y éran. Item que djt arendament aye de pagar [de] dñés clas al cap dels tres ayns tota la arendatjó. Y sj sjrà mester *per* nesesitat de la glésja, que djt arendador aye de donar dñés *per* a djta glésja y mester d'ela. / Item que sj la bjla aurà mesté blat, que djt arendador lo ljs aje de dexar (pag)pagas *per* pagas, y hoblgatjó *per* hoblgatjó, etc. Y sj la bjla no n'aurà mest[er], que [e]l se puge benre alà hon bolrà. Item déxan en djta a Joan Mora[n]jo de Sojls y a Monsarat de Porter de Bjlaplana. Y lo que aturarà la djta que j puga djr tanbé. Item que sj lo arendador que serà, que aye de demanar las prjmjas de Denuj y de Canpo de Fadas, y tot lo dret que la yglésja de Sent Pere de las Paüls tjnga, que sje de djt arendador. Y se j gastarà res, ho pague la yglésja. Y sj entraba en plejt, que ho fa ab consel de la bjla. Item que de mjg maj abant, que pagan de dñés, lo se puge penre la bjla. Y sj lo aurà de fjar ab justa hoblgatjó, lo se puga penre, sj djt sabatero lo aurà de fjar. Fet *per* mj Joan Reals de Sojls, escrijbano de la bila de las Paüls]. / Dóna fjansas djt Pedro Joanolo de Bjlaplana *per* pagar y compljr en tot lo sobredjt Antonj Amat de Bjlaplana y Joan Carera de Sojls. Item djt sabatero, djch Pedro Joanolo, se hoblgia sacar de tot endepne a djtas fjansas, y Joan Goerj, son sogre, y hoblgjo mj persona, jo, Pedro Joanolo, y jo, Joan Goerj, y tosts los béns setjs y mobles, de pagar djtas setanta-y-huna ljra, y myg,⁵⁰ y doze sous, y asò de dñés clas. Y sj no pagaba, mos fàzan córer-las ben a beu de coredor en fjsn djta bjla sje co[n]tent y djtas fjansas fora de tosts days, etc. Foren testjmonjs de tot lo sobredjt Joan de Mateu de la Tore de la Rjbera y Pere Gotart, abjtant de las Paüls. / Item que [e]l djt Sabatero, djch, Pedro Joanolo jurat, que aye de donar albarans a djta bjla de tosts los sensals y quistja del *senyor*, y colectas, y pasjerja, y sysas y tot. Item que los plegadós que aj[e]n de plegar djsts sensals; que deu djas antes ayen de donar los dñés de tota su plega al jurat. Y sj no ho fa, que [e]l jurat los puga executar ab lo coredor, y que y tjnga de salarj hun sou y las despesas del coredor. Item que [e]ls plegadós que seràn, que lo mes de agost y de setembre se pugen entregar dels seus béns de [e]ls que deben, y asò sense njngun te[m]ps de fuero. Y sj en estos dos mesos no troben dists plegadós béns, que la bjla y faze cara, ab que [e]ls donen abjs a la bjla. Item q[ue e]l jurat q[u]e és, y *per* te[m]ps y sjrà, abje mester *per* a la bjla, y abja de ben(re)re'l, que, sense co[n]sel dels promes y de tot lo co[n]sel, no [ho] puge fer. Item que djt jurat aje de plegar de Sant Mjquel fins a tres djas sobre Sant Luch las ljuras, y asò sense temps de foero njnguno, y se y [a] de pedre te[m]ps, ti[n]ge *per* casa sjis dñés.

⁵⁰ Ratllat a l'original: myg.

072. [Comptes de censals. 2-9-1549]. 87v.

Buj que se conta a dos de setembre 1549 an lansado las despesas de la presa de Güerj, y per lo sensal de M[a]sian an gitado, y las de l'anada de Joan de lo Baile y Carera sed dinés e mala a sexanta sous, y de l'anada d'enguan per Sabastjan Solana de desieset sous li toca — VIII S, VI D. Item als gurats biels, Carera y Joan de lo Baile, e sexanta sous a set dines e mala, móntan XXXVII S, VI D. *** lo florj de Boil — VIII S. *** Joan de lo Baile y deu sous y coatre *** sis suos [= sous] — VI S, V. ***.⁵¹

073. [Sobre l'arrestament de Nadal de Bertranet] bui que se conta a dos dias de setembre 1549. 237v.

Lo bajle a manat y restat a Nadal de Betranet y d'alt[re]s per aclarí's alguns contes del sensal de Roda. Axí se quexa Joan Guarús, genro de Nadal de Betranet, y requereis a Pedro Joano com a notarj de la bjla. Y protesta sobre lo arest de son sogre a tots danis y despesas. Que diu que [e]stà propte y aparelado per a fer la rahó y dar conte de su anada. Y d'asò són testimonis Joan Faràs d'Espès de Sus y Pedro Guotart de Sen Pere. Y diu que a paguado lo de Nadal.⁵²

074. La capleuta de Pere Erbera de Bjlaplana a tres djas de setembre, ay de MDXXXX-VIII. 32v.

Per enteresjó de lo sabatero y de Joanot Garús, Antonj Amat, bajle de las Paüls, tenje pres a Pedro de Erbera de Bjlaplana y a-lo caplebat Joan Erbera de Bjlaplana. Y axí és la berdat que dít Joan, que dít Joan Erbera, se hoblja de estar caplebador per tota hora que jo, Antonj Amat, bajle, le requeré. Y sj dít Pedro Erbera no bolje tornar en mon poder, que jo, Joan Erbera, me posaré en poder de bós, bajle, [//], y pagar com a caplebador, los gastos que per esta raó se seran fests. Y foren testjmonjs de tot lo sobredjt Blasco de Bilaroé y Pedro Joanolo de Bilaplana. Fet per mj, Joan Reals, escrijbano de la bjla de las Paüls, dja y ay sobredjt. Jo, Pedro Erbera, me hobljo a bós, Joan Erbera, de sacar de tot endepne de tot lo sobredjt, en presentja dels testjmonjs de tot, Blasco de Bilaroé y Pedro Joanolo de Bjlaplana.

075. La hordenatjó dels consels a quatre djas del mes de setembre, ay MDXXXXVIII. 90.

En lo Roero de Sent Roch tengren consej y hordenaren que tota hora y quant serà manat co[n]sel per lo jurat que ara és, y per te[m]ps serà, que a las deu horas sjan en consej. Y sj no j són, pagen hun sou de pena. Y asò sens djlatjó njnguna. Fet per mj, Pedro Domech, jurat de la bjla de las Paüls, dja y ay sobredjt.

⁵¹ La resta del full ha estat esquinçat.

⁵² Entrada ratllada a l'original.

076. [Els censals] 1549, buy que se conta a XXIIII de setembre. 242.

Entra a pleguador Joan Pascual dels sensals que toquaran [a] Alins de l'ay present de totes las casas septo la d'Ensoils y la de Ramonico y la de Pe[re] Pi[que], sinó y troba què penre.

077. La palanca a quatre de hoctubre en l'ay MDXXXXVIII. 90.

An determinat fer la palanca. An de fer lo pilar de pedra exuta desà y delà, y de traus ben asjmentadas, y de amplàrja set palmos. Y a q[u]al manco la farje. Y e aturada la djta en Pedro Joanolo. A-le de dar quaranta-y-sjnch sous per djta hobra. Item que sje feta a Sant Martj primer bijnent. Item que aprés que serà feto, que la jodcen lo bayle y los promes, y que, a conexensa de djsts promes, djan si està bé, ho sj, ho no. Item que y aje de fer tres ho quatre graons de pedra per a baxar. Item que la fusta que ara y é, sje de la bjila per al comú. Item que la fusta de la palanca sje de lo sabatero.

078. [Fiança per a Joan Ferràs d'Espès. 1549 (?)], a 11 d'octubre. 48v.

Ha honze de hoctubre tenjen debat los honrasts Joan Conjl, abjtant en las Paüls, y lo honrat Bardaxj del Pont de Soert, y per algunes bones persones ly o an remest al reberent mosèn Andreu Feràs, y a Salvador de Hobjs y a Pedro Nabarj de Bonansa. Y an gurat en poder de mj, Joan Reals, bajle, y de Joan Carera de Sojls y de Joan d'Espès, major, testjmonjs, fermansas per la part de Joan Conjl Pere Palasj de Sant Pere. Per la part de Bardaxj[i] és fermansa Joan Feràs, mjgà. Item Joan Conjl a jurat en mon poder y dels testjmonjs de sacar de tot endepne. Item lo magnifich Bardaxj jura a Déu y als Sants Coatre Aban(n)geljs de sacar de tot endepne a dít Joan Feràs d'Espès, lo fil de Joan Feràs, lo bel.

079. [La cera de Sant Llúcia, 1549]. 49.

[Veg. abans, número 010].

080. [Comptes de claveria. 1549]. 244v.

Item rebí yo de l'arendament de la taberna. De lo ferero debuit liuras y sedse sous, dic XVIII L, II⁵³ S. Lo restant ya ho abían preso los altres. Item més prengú de Arnal de Se[nt] Martín LXII S. Item més (las) las ljuras XIII L. Item més prengú de las habelas de Salvador de Denuy VI S, VIII. Item més de dues bacás II S. Item més de las pleatas de la Montaya XXXVI S, enperò fasen atirar la pleta de l'Albelda, que no la poguiren dalar perquè l'abían talada. Item més de coatre bacás de lo Parage⁵⁴ de Bilaroé VIII.

081. [Comptes de censals, 1549]. 245-245v.

De l'ay 1549 prengú Joan Carera del sensal de Roda. Primo de Fondebjla de Neril deu sous, que no y a despesas. Item ne fa més abant ne fa sinc d'jnés, y (de)

⁵³ Ratllat: XVI.

⁵⁴ Ratllat: [///].

d'estos sinc dinés que i són en despesas, y sinc ans que y a nou sous de despesas. Item fi [de] resta Gilem Ferero, de resta sis dinés, y són de despesas nou s(u)ous de despesas. Item me deu més abant Joan Palasí coat[r]e sous que [é] fi de resta y cay sinc anadar *per* nou sous de despesas. Item més Carera lo notari y coredor [de] despesas XXVIII L.⁵⁵

Dóna comare Juana de lo Baile a Joan d'Anton *per* lo sensal de Masian a XXVIII de setembre 1549 XXXXI S. Lo primer dia de nobenbre 1549 prenguí Joan Güeri de Bilaplana en comanda del[s] dinés de Masià de l'anada de Carera y Joan de lo Baile, és a saber, *per* a dar Masian *per* mans de Carera sent y dos sous, y s[i]nc dinés, diguo, C y II S, 5 Dj. Item *per* mans de Joan de lo Baile *per* Pero V S, VII. Item *per* mans de Joan de lo Baile *per* Fransino VIII S. Item més abant tres dinés, S, III. Item prenguí de mà de Anton XXII S, y és tot *per* a dar a Masian.

082. [Del mal compte de Barbastre. 1549]. 62-63.

Lo que an lansat Joan Morango, y Joan Guerj, Nadal de Latore, Brjnger de Casós, y tosts gurats, y Joan Pascoal y Joan Palasj de Sojls, y Joan Baró, Joan Casós, prom, Betran Abat, tosts dabant la porta del bajle lansaren las quatre ljuras del malconte de Barbastro, y lansaren a bujt dñés y mala *per* ljura, que y abja quatre ljuras de mal conte. Item se le anà [a] djr a Blasco de Bjlaroé a bujt dñés y mala *per* ljura, tres sous.⁵⁶ Tòca-le de finjt sjnch dñés. Item lj toca a Jordj del Parage entre lo contracte y la pèrdoa del malconte tres dñés de finjt. Item lj toca a Joan Palasj de Sojls del malconte de Barbastro bujt dñés. Item a [de] pagar Nadal de Latore de finjt tres dñés. Item a [de] pagar Ramo[n] de Sjerco entre [e]l contracte y lo malconte de Barbastro de finjt tres dñés. Item a [de] pagar Joan Reals a Barbastro de finjt del mengconte dos dñés. Item a [de] paga[r] Joan d'Anton ent[re] el contracte y lo me[n]gconte de Barbastro de finjt dos dñés. Item a de pagar Casós entre [e]l contracte y lo mengconte de Barbastro sjnch dñés de finjt. / Item a [de] pagar Joan Fransjno de [A]ljns entre [e]l present contracte y lo mengconte sjnch dñés de finjt. Item a [de] pagar Ramon Porter de [A]ljns entre [e]l contracte y lo mengconte de finjt honze dñés. Item a [de] pagar lo moljnero de [A]ljns entre [e]l contracte y lo mengconte honze dñés de finjt. Item a [de] pagar Tònjo de Ramon entre [e]l contracte y lo mengconte de Barbastro de finjt tres dñés. Item a [de] pagar Joan de Pascoal entre [e]l contracte y lo mengconte sjnch dñés. Item a [de] pagar Monsarat de Porter de Bjlaplana del mengconte de finjt quatre dñés. Item Pere Palasj de Sant Pere entre [e]l contracte y lo mengconte de finjt quatre dñés. Item a [a] pagar Pere Piquera entre [e]l contracte y lo mengconte de Barbastro de finjt bujt dñés. Item paga Joan Pjquera entre [e]l contracte y lo mengconte de finjt tres dñés. Item a [de] pagar Joan del Bajle entre [e]l mengconte⁵⁷ de (y) Barbastro tres dñés de finjt. / Item paga lo de

⁵⁵ Paràgraf ratllat a l'original.

⁵⁶ Ratllat: quatre y mala.

⁵⁷ Ratllat a l'original: contracte.

Joan Porter entre [e]l contracte y lo mengconte de finjt quatre dñs. Item a [de] pagar *Joan* del Sastre entre [e]l contracte y lo mengconte de finjt sjs dñs.

083. [Les lliures de l'any 1549]. 18-19.

Sant Pere

Bernat Palomera: bac[as]; ha hobelas — XXXXVI; a bacas — VI; a bedels; a egua — I; a mulas — III; a ljuras XXXV L; amoble — VIIII S, VIII III Di; escalis — VIII.

Joan de Palomera: hobelas XV; a bacas — XIII; a bedel; a egua; a mulas — III; a ljuras XXXI L; amoble — VIIII S, VIII Di; a [e]scalís — XII gor[nals].

Brjnger de Bjsent: a goelas; a bacas — VI; a bedels; a egua — III; a mulas; a ljuras — XII L; amoble — III S, III Di; a [e]scalís — I jor[nal].

Bortolomeu Goerj: a hobelas; a bacas — III; a bedels; a egua; a mulas; a liuras — III L; amoble — I S; a [e]scalís.

Ramon Pontaró: a bacas — VIII; a bedels — II; a egua; a mulas; a ljuras — VIII L; amoble IIII S, IIIII Dj; a [e]scaljs — VIII.

Joan del Bajle: a hobelas — XVI; a bacas — VII; a bedels — I; a egua — I; a mulas; a ljuras — XI L; amoble — III S, VI Di; a [e]scaljs — III jor[nals]. /

Joan del Sastre: a bacas — III; a bedels; a ljuras — III L; amoble III sous, III Di; escaljs — VIII jo[rnals].

Betran Abat: a bacas — II; a liuras — II; amoble — I S, VI Di; a [e]scaljs — III jo[rnals].

Joan Barabés: a bacas — I; a ljuras — I L; amoble — II sous, 9 Di; a [e]scaljs — VII jo[rnals].

Joan Pjquera: a bacas — VIII; a bedels — I; a egua — I; a ljura[s] — XI L; amoble VI S, VIII Di; a [e]scaljs — XII jo[rnals].

Pere Pjquera: a bacas — I; a liuras — I; amoble XXI Di; a [e]scaljs — VI jo[rnals].

Ped[r]o Palasí: a bacas — VII; a bedels — II; mulas — I; a egua — I; a ljuras — XV L; amoble — IIII S, III Di; a [e]scaljs — II.

Bjlaplana

Pere Sant Martj: a hobelas — LXXVII; a bacas — XIII; bedels; a egua — III; a ljuras — XXXI L, mjg [//]; amoble — VIII S, II ***; a [e]scaljs — I.

Amat: a goelas; a bacas — XIII; bedels — III; a ljuras — XIII L; amoble — III S, III Di; a [e]scaljs — I jo[rnal].

Joan Goerj: ha hobelas — XII; a bacas — VIII; a bedels — III; a egua — III; a mulas — VI; a ljuras — LXIII L; amoble — XVI S, VI Di; a [e]scaljs — III jo[rnals].

Pedro Erbera: obelas — XX; a bedels — I; a bacas — V; a ljuras — VIII L; amoble — IIIII S, a [e]scaljs — XV.

084. Los dñs de lo sensal de Barbastro de los que enpararen las güelas de Mora[n]go y Re(a)als de S[o]jls. [1549]. 60.

Primo Paga *Joan* de Pascoal de su ajada, dygo, de la ajada que *Joan* Pascoal era plegador, y Pere de Ramon Porter era jurat, y Carera y Palomera y ***. Primo

paga *Joan de Pascoal* per el matex quatre *sous* y set dñés de pre[n]sjpal y sjnch dñés de despesas, dich, del contracte y del conte: co[mp]te y mengconte. Item paga *Joan Pascoal* per *Fransjno*, y era de sa ajada sjnch *sous* y set dñés del contracte del mengconte de Barbastro. Y pagaren lo Dijgous Sant, djch que los presentaren.

085. [Comptes de claveria, 1549]. 19v-20.

Item per al sensal de Capela — IIII L. Item per al sensal del procurador — L S. Item lo de Marco Bojl — XXX S. Item per a las colectas — IIII L. Item per a la sena — XXXXV S. Item per a la paserja — V S. Item per a la comjsjó del Bajle — V S. Item per al sensal de Masjà — XV S. Item per a los co[n]sels generals — IIII L. Item per als bezjnals — XX S. Item per a pagar los quatre jurasts — XXXXVIII S. Item per a lo escrjabano — XXII S. Item per a la soldada del Bajle — XII S. É tot en suma — XXIII L, XII S.

La quijstja ja se a de pagar del Plano — X L. Los dñés de la taberna. La quijstja de Denuj — VII L.

An contat ab lo sabatero de la taberna. A pagat dit sabatero a la bjla bujt ljuras y contàrem a un atre de casa ***. / Més abant des *sous* a pagat dit sabater***. Item lo dja que lansaren a las ljuras sjs *sous*, ***. Item tenjm ljuras totas en suma III ly[ures], quatre sentas sinquanta ljuras. Móntan ater [= a tres] diner per ljura IIII L, quatre-sentas sjnqua luras, debujt ljuras y dos *sous* y mijg sense los escaljs. Item d'escaljs. Item an [a] aber los gurasts, digo los que ara fi de las güelas de Marquès sjnqua-y-sis *sous*. Item de *Joan Fransés* de Denuj debujt *sous*. Item de *Fero bintehun* sou y tres dñés per las güelas de mosèn *Joero d'Algajó*. Item lo sastre de *Bjsent* de Denuj hun sou. Item de *Mora[n]jo* de *Bjlaroé* per lo deute de *Galbay* sent *sous*. Item de *Lojs de Berj* de Denuj honze *sous*. Y tot en suma deu ljuras y tres *sous* y tres dñés. Item de las güelas d'Erbera rebj *Carera* de *Sojls*.

Lo prjmer dja de yuj, ay MDXXXXVIII, conta *Carera* jurat ab *Amat* de las güelas de Marquès, y tot contat [y] rebatut, las güelas del pastor y tres *sous* de l'aljafa. Y tot contat debe dit *Amat* a la bjla set *sous*.

086. [Comptes de claveria. 1549]. 22.

Lo que fjen en consel per anar a Leyda a pa[rlar] a lo bisbe per los bjcarjs. Y *Joan Moranjo*, sagristà, que dexa blat [y] sègal, ho dinés. Y *Joan Mora[n]jo* a fet hobli[gació] de Alins a *Joan Espajol* per a tornar dists dinés. Y de *Bjlaplana Joan Guerj*. Y de *Sant Pere sian de Palomera*. De *Soyls Joan de Carera*. Y los de *Aljns* prometen sacar endepne a *Goerj*. Y los de *Bjlaplana* sacar endepne a *Goerj*. Y los de *Sen Pere a Palomera* sacaran d'endepne. Y los de *Soyls* sacan endepne a *Carera*. Y fi-se a la Era de Costa a sinh de marts, ay MDXXXXVIII.

Lo conte de *Carera* [///]. Item a *Joan Baró* de la mesegerja sis Dj. Item que yo era mesegero sjs dinés. Item e pagat a *Mateu Roj* que fja despesas de la quijstia debujt dinés.

087. *Joan Fransjno* de [All]jns, gurat, en l'ay de MDXXXXVIII comensa a rebre y a despenre. 24v-25.

Item e pagat per a las despesas de la quistja sjs sous. Item e pagat a Quastel per a Pontaró que anaren al conte a Benasch quatre sous y bujt dinés. Item de lo mesegero sjs dinés. Item la soldada del juradju doze sous. A dos de setembre an contat ab Fransjno de [Al]jns, y contat rebuda y despesa, é tornador djt Fransjno a la bjla quaranta-y-sjs sous y tres dñs. É tornador Joan del Bajle a la bjla sjnch sous y quatre dinés. É comprador compare Carera de la bjla. [///] an dat conte a la bjla dels dñs de la taberna; an dat conte exceptat nou sous y quatre dñs. Item són tornadós los gurasts de las mulas de Castiló sjs sous. É tornador Castel a la bjla bjnte-hun sou y bujt dñs. / Item an a donar [a] Arnal de Se[nt] Martj de las goelas setanta sous. É tornador Amat de las goelas de Marquès, tosts contes pasasts y finasts, sjs sous. A [de] tornar Carera, gurat, deu sous y tres Di. An a tornar los jurasts de las mulas de Castiló ([//]⁵⁸ sous) quatre sous. Item a [a] tornar Fransjno, jurat, a la bjla quarant-y-sjnch sous y tres dñs. Item é tornador Joan del Bajle a la bjla quatre sous y quatre dinés. Item é tornador Joan Castel de Bjlaroé bjnte-hun sou y bujt dinés. É gurat per a l'ay de MDXXXXVIII Pedro Joanolo de Bjla-plana. Fan plegadós per a la sobredjta ayada de San Pere a Bernat Palomera. Item de Aljns lo moljnero. De Bjlaroé Gorgj del Parage, jurat, y plegador. De Sojls Sabastjan Solana.

Item que yo, Pedro, no e rebut res de tot lo sobredit, sinó de Fransino X S. Lo restant dien que tot ho an agut a paguar per mals de la bjla.

088. La sjsa. La sjsa en l'ay MDXXXXVIII. 25v.

An [de] pagar tota la bjla de las Paüls bjnte-sjs florjns en cada ay en tres ter-sas, cada terça sjs ljuras, y debujt sous y bujt dñs. Y de portas de asj a Saragosa són per ljura, que és, entre portas y tot, set ljuras y sinch sous y bujt dñs. La sjsa.

089. Joan Castel de Bjlaro[é], jurat, ay MDXXXX*** [1549], comensa a rebre y a despenre. 26.

Prjmo e pagat y a despès per a la colecta y per a la sena a Benabarj LXXIII S, VI Di. Item e pagat per a lo bjno de la carjtat del Canpo quj[n]ze sous. Item per a la carjtat de Sant Bernabeu, de bjno, seze sous. Item pagé a Joan Laborj per lo sensal de Matjà sjs sous com lo jostisja y era. Item pagé a Mateu Roj que demanaba la colecta quatre sous. Item per a la soldada del juradju doze sous. Item quan anàrem a Lire a bere lo senyor conte quatorze sous. Item a Blasco per la mesegerja sjs dinés. Item lo pan que se despengj en la aljfara de las güelas. Item la goela dels contes deu sous y mjg Di.

090. Joan Fransjno de [E]ljns, jurat, en l'ay MDXXXXVIII comensa a rebre y despenre. 29.

Prjmo a pagat y a despès.

⁵⁸ Ratllat a l'original. [///].

091. Lo jurat de las Paüls en l'ay MDXXXXVIII [sobre distribució de càrrecs en el consell]. 29.

Tot lo consel plegat al cantó de la Era de Joan Porter y an ordenat que de tres hom[es] que [e]ll consel asjgnarà, y lo bajle y los promes an mes, sje jurat lo que en redoljns, y que djt jurat no aye d'ententre-y cosa dels jurasts pasasts, ny res, f[ns] al dja present. Item que [e]ll jurat de Bilaroé aye de dar sa plega, y sj no ho fa, que [e]ll puga exemtar a djt jurat del[s] gentjlhomes lo djt jurat. Item que [e]ll jurat que de huna demanda anlà, que y aye per dret a sjs djl[nés] per casa. Y las despesas del core dor, y de asta anlà no en puge aber més despeses.

092. Las relasions de los testjmonjs de lo que saben hen lo pleyt de Jhoan de lo Sastre y de Pedro Jhoanololo. [1549]. 30v.

Item Sabastià Solana de Sojls, Bernat Palomera de Sant Pere, Jhoan Pascoal de Aljns foren sitast per maname[n]t de[l] magnific Jhoan Garús de Bjlaroé, bayle de las Paüls. Y juraren en poder del bayle y hen presènsia de los testjmonjs debaixo escrjs. Prjmo Sabastjan Solana que, per lo jurament que feyt a, que Jhoan de Sastre here loctjnent de bayle de las Paüls, y que tenja presos a Salvador de Denuj y a Pedro Fero de Aspès. Y manà djt bayle a Sebastian Solana anàs a gordar dist presos. Y Sabastjà anà alà, y hestà-s'i dos o nes [= més] djas. Y anà ab lo bajle a Bjlaplana a parlar ab lo sabatero sj bolja remedjasen al Salvador aquellas malenconjas. Lo sabatero fiu resposta que huno per huno fos bé al segur de los presos, y se abjan prou de deu hòmens, sinò que los ne dase bjnt y no curàs de més.

093. La prjmja. La capitulasjó que Joan Mora[n]jo de Sojls, sagrjstà, a fet hoblgjar a Joan Carera y a Joan del Bajle, gurasts, de l'ay MDXXXXVIII, que ljs dixa. 31-31v.

Y són-se hoblgasts djsts gurasts ab jurament en poder de Antonj Amat, bajle de las Paüls, de pagar djt blat a for de nou sous per faneca. Y an-lo de pagar per a Sant Bortolomeu prjmer bjnent de dñs clas, ho blat y sègal, al for que yrà en aquellas horas. Item que [e]ll djt Joan Mora[n]jo se puge pen[re] lo blat de Casa de Carera y de Casa de Joan del Bajle, y que no y aje sense bajle ni sense hofesjal. Y que no j aje njngun foero. Y que lj puge penre am lo bajle sense te[m]ps de fero. Item que Joan Carera y Joan del Bajle, cada hv de so juradju, se puga penre lo blat sense bajle nj hofesjal, y que no j aje njngun foero, y lo blat axj com bajle en aquellas horas de tosts los que deuran a ditta glésja de Sant Pere. Item tosts los que prenen de djt blat júran de sacar de tot endep[n]e als jurasts. / Item a [a] pagar Joan Carera a Joan Mora[n]jo de los de Sojls nou ljuras y doze sous com a sagrjstà. Item a [a] pagar Joan del Bajle a Joan Moranjo de Sojls de su juradju bjnte-dos ljuras y sj[n]ch sous y mjg com a sagrjstà.

094. [Deutes a] lo fustero, mestre Joan de Pardinela, a XXVII de juy de MDXXXXVIII. 32.

A requesta de Joan Carera de Sojls y Joan del Bajle, gurasts, me an requerjt tocàs acte que sj djt sagrjstà no paga a djt mestre Joan fustero las trulas, y se j fja despeses, las se page djt sagrjstà. Y axj foren testjmonjs de tot lo sobredjt lo senyor mosèn Pascoal de Arcas y Joan Pascoal de Aljns. Item dja y ay sobredjt a requesta de

Pedro Moranyo, germà del sagristà, me a quererj le tocàs acte com el estava presto per a donar-les la clau del blat de la yglésja de Sant Pedro a dists jurasts, y que dists jurasts lo pagasen, y que se despesas se y fja, lo tñgesen per escusa. Y foren testjmonjs de tot lo sobredjt mosèn Yayme Se[nt] Martj, bjarç de las Paüls, y Pedro Erbera de Bjlaplana. Item entra fjansa a mestre Joan, lo fustero, sj Joan Mora[n]jo le abja pagat dñjas trulas lo moljnero de Aljns. Item mestre Joan, lo fustero, promete su fe de sacar endep[n]e de tot a dñt moljnero de Aljns, de tot lo desús dñt.

095. Lo Plano en l'ay MDXXXXVIII. Los ban[s] del Plano. 40.

A manifestat Bernat de Ramonet al pastor de Arnal en lo Plano hun ban. A manfestat a Blasco huna baca de Joan Palasj en lo Plano. Bernat Palomera a manfestat a sjs bacas de dja en lo Plano: huna⁵⁹ de Carera, y dos de Joan Baró, y huna [a]lltra de Casós y Blasco y tre[s] sous pena pagar Blasco. Sabastjà Solana a manjfestat a dos egus de Nadal de Latore en lo Plano, dos bans de njt. Item Joan Reals a manfestat als bous de Mora[n]jo de Bilaroé, dja de Sant Margaljda. Joan Mora[n]jo de Sojls a manjfestat lo ban en [lo] Plano a dos somés de Ramonjco de Nerjl. Item a manfestat Joan Mora[n]jo hun ban a hun anol de ***. Item Sabastjà Solana a manjfestat bujt bans a las apreseras de lo Palasj de Bilaroé de njt en lo Plano. A manfestat Joan Mora[n]jo a dos egus de Morango de Bilaroé en lo Plano. Item a manfestat Joan Mora[n]jo a huna mulata ferera dos bans en lo Plano. Bernat Palo[mera] a manjfestat en lo Plano dos egus de Joan de Arcas. A manfestat Bernat al de Sjerco.

096. Los bans de la Montaja ay MDXXXXVIII. 40v.

Los bans de la Montaja. A manjfestat Ramon de Sjerco en la part de lo [E]staso de dja al Bastart de Palasj, djc als basjus hun ban.

097. [1549 (?)]. JHS. Al molt magnifich. 61v.

098. [Comptes de claveria. 1549]. 86v-87v.

Item debe la bila a mj, Pedro, per la soldada del juradiu — L S. Item per tinre lo libre y per estar escribano — XX S. Me debe la bila per la palanca — XXXXV S. Item me debe la bila del[s] gornals de mi soegro com anà al Consel General en nobembre despux que lo i prenguiren per lo sensal de Masian, y que se i aturà al Co[n]sel Particular, y per executar a Figuerola. Són los gornals que tòcan a la bila, deu⁶⁰ gornals a tres sous cada dia, móntan trenta sous, dic — XXX S. Item pague al coreu de mosèn Martín en tres boltas — XXIII S. Item pague a Joan Palasí y a [E]spayol d'Alins per las dietas d'anar a Benabarj a parlar dan Don Martín — XXXII S. Item més pagué per la primera tanda, que demanàban dos tandas de sis a pua. Pagué setanta sous, axí que la mitat n'a [a] paguar la bila — XXXV S. Item més que compré vna mà de paper — I S. /

⁵⁹ Ratllat: dos.

⁶⁰ Ratllat: buyt.

1549 entrada de sete[m]bre. Memòria del sensal de Bojl.⁶¹ Memòria de lo que yo, Pedro, e paguado per la bila estan gurat en l'ai present. Item pagué a Ioan Palasí y a [E]spayol d'Alins com anaren al Consel General que les donàban cada dia sinc sous. De Ioan Palasí sinc dietas — XXV S. Item d'Espayol buit dietas, móntan — XXXX S. Item més pagé lo dia de Sen Mateu a Bonansa de la paseria — V S, IIII. Item lo dia metex en Bonansa al coreu de la colecta perque no benise a fer despesas así — I S. Item pagué a Se[nt] Miquel a Graus per la colecta de l'ayada de Joan de lo Baile y de Carera — XXX S. Item pagué la sena que bai abiar per Reals — L S. Item pagué de la probesió de mudar lo baile — V S. Item pagué a Gutart per anar a Benabarj per la probesió del baile — IIII S. Item doné a my sogro per a despesas al Co[n]sel General a Tots Sants.⁶² Le doné per acabar de paguar las quistias rosequadas — S, III S. Item de cubrar albaran — III S. /

Item me deu la bila més abant per lo sensal de lo procurador de l'ayn 1549 que Carera⁶³ y Joan de lo Baile eran jurats — LI S. Item pagué a Joan Reals de Soils que anà al Consel General de Sen Bisent sinc dias e mig que se móntan — XVI S, VI. Item a mosèn Pascual d'Arcas que i anà am Joan Reals — IIII S. Item pagué per lo sensal de Roda abans de Carnestoltas per coatre anadas pasadas que no abían paguado lo que i tocaba a la bila entre prinsipal i despesas — VI S, IIII. Item pagué a Peret de Piquerá per anar a parlar dan mosèn Plana per a bicarj — I S. Item pagué per lo sensal de Roda que toqua a la bila — S, X Di. Item pagué per lo sensal de lo procurador — LI S. Item pagué en altra bolta al filo de Piquerá per anar a parlar dam mosèn Plana — I S. Item pagué a la colecta per la primera tanda de my anada que [E]spayol la y portà — XXXV S. Item pagué al Co[n]sel General de mayo en coatre dias — XII S. Item done⁶⁴ [a] Anton lo primer biage que anà enta [a]ll Pont als sisés per a despesa — II S. Item en altra bolta que anà Pero dan el — IIII S.

1550

099. La taberna en l'ay MDL, a treze djas del mes de gjner de l'ay MDL. 93-94v.

En lo Roero de Sant Roch se tengj consel bajle, y jurasts y promes. Y tosts, sjnó Joan Castel de Bjlaroé y Johan Mora[n]jo de Sojls. Los altres tosts són estasts contensts se arenda-se la taberna per a quijtar lo sensal de Capela que la bjla de las Paüls fa al senyor mosèn Martj de Capela. Y que aya de quijtar djntre sjs ays. Y és aturada la djta en Pedro Joanolo de Bilaplana. Y comènsan las djjtas sjs ayadas a la Margaljda prjmera bijnent de l'ay sobredjت. Item que djjt Pedro Joanolo en lo que aturarà la djta sj[a] tengut de fjar als jurasts que seran cada [a]ly de djta bjla fjsns a bjnt sous.

⁶¹ Frase ratllada a l'original.

⁶² Frase ratllada a l'original.

⁶³ Ratllat: lo.

⁶⁴ Ratllat: fet.

Y en aber pagat djsts bjnt sous, los aje de fjar atres tant. Y que sj dít tabernero les qujere fjar, està en sa libertat. Enperò sj les fja, que djntre l'ay aye de fer aredonjr a cada jurasts de cada ayada perquè no j aje rēpljcas. Item que de asj a djmenge prjmer bijnent aye de donar quatre liuras *per a pagar al senyor mosèn Martj* lo finjt de l'ay de MDXXXXVIII. / Item que dít Pedro done fjansas⁶⁵ en la bjla *per a qujtar dít sensal*. Y axj [és] estat comonjcat. Són fjansas *Joan de Anton y Joan Palomera de Sant Pere*. Item que en quj aturarà la djta, que la tabernerera que benrà lo bj, que aye de mesurar ab pjgel, y no de la pipa enfora. Y axj [és] estat tractat dja y ay sobredjt. Item a de guay *per cànter debujt djnés, per faneca de blat hun sou y per ljura de holj dos djnés*. Y aje de tenjr hostal, y lysts y tot recapte, axj com en las otras capitolasjons. Item que nenguno de la bjla no puge benre bj sinó en paga de son deute; en paga de son deute puge benre pa, y bj, y car[n] y tot. Item que qualquiere forastero que y portarà bj que lo aje de benre en la plasa y page *per cànter de bj quatre djnés a dít tabernero que ara és, djch, a dít Pedro Joanolo*. Item que lo dja que [el] triginero a de arjbar no [el] pugen executar. / Item que qualquiera que acolirà njngun forastero que porte bj y benrà en sa casa, lo dít Pedro Joanolo los puge executar *per sjnch sous*, sj le consjnte en sa casa, sjnó que lo bènan en la Plasa. Item que dít Pedro Joanolo promet qujtar dít sensal djntre sjs ayns. Y se aye de pagar tosts los finjsts de totas las sjs ayadas. Y axj [és] estat content dít Pedro Joanolo y dít consel. Són fjansas *per a qujtar y fer trencar dít contracte Joan de Anton de Sojls y Joan Palomera de Sanct Pere*. Item Pedro Joanolo se hoblja su casa y béns setjs y mobles de sacar endepnes las sobredjtas fjansas. Jo, Pascual Cjerquo, prebere del loch de Arquas, fas testjmonj de tot lo sobredjt éser berdat. Jo, Betran Puy[al]⁶⁶ m'escribo per testimonj de tot lo sobredit. Jo, Pedro Joanolo, àlias Domec, atorguo tot lo sobredit éser berdat. / Feta fou la present capitolatjó *per mj, Joan Reals de Sojls*, ab boluntatat de tosts y de tot lo consel a XIII djas del mes de gñer ay de MDXXXX. Foren testjmonjs de tot lo sobredjt lo *senyor mosèn Pascoal de Sjerco de Arcas y Betran Pujal*, abjtant en Aspès. Item que lo dít Pedro Joanolo de Bjlaplana se hoblja de qjtar dít sensal djntre sjs ayns. Y dít *Joan de Anton de Sojls y Joan Palomera de Sant Pere* com a fjansas prometen y se hobljan qujtar djntre sjs ays. Y sj los damont nomenasts no qujtaben, que la bjla les puga penre sus béns setjs y mobles, y qujtar dít sensal. Y tot asò a despesas de dít Pedro, sabatero, y djas fjansas. Y axj [és] estat comonjcat.

0100. La quarneserja en l'ay MDL, [a 17 de gener]. 89v.

En lo Roero de Sant Roch tot lo consel plegat, sjnó *Joan Moranjo, y Joan Castel y Ramon Saün*, que les déxan djta fjsns a djmenge prjmer bijnent aq[ue]ls damont nomenasts. Y és aturada la djta en *Johan Pontaron de Bjlaroé*. Tala la hobela a nou djn[és] y mala, y la craba a bujt y mala *per ljura*. Y pot metre sent y sjnquanta hobelias y deu crabas. Y no poden entrar en *Torbjner*, sjnó que en lo Canpo. Item que no

⁶⁵ Ratllat: en quj aturarà la djta aya de donar fjansas.

⁶⁶ Ratllat: Jo, Betra[n].

entren en los restolàs nj en los cosols. Y tengi-se esto conseil a a XII djas de ginero, ay MDL. Y se [a] dexat djta [a] Amat y Carera.

Item que aye a fjarar fjns a Sant Luch. Y pasat Sant Luch que y aye temps de fuerdo. Item que aye depagar de blat ho sègal al for que yrà en aquelas horas.

0101. En l'ay MDL lo Djluns de Pascoa en lo Roero de Sant Roch an mesos mesegés. 92.

Primo de Sant Pere Brjnger Palasj y Pere Palasj. Item de Alins lo molinero y Fransjno.⁶⁷ Item de Bjlaplana Amat. Item Joan de Arcas y Johan Castel de Bjlaroé. Item de Sojlls Brjnjer d'Arcas y, Johan Reals. Item que y aya claberja en Casa de Pere Palasj dos dñs per azenbla. Item y adèban per béstja grossa en prasts, y blasts, y montaya y bedasts, de njt dos sous y de dja hun sou per azenbla. Y sj més amaran la prea, que lo ban sje la letjó en lo que rebe lo danyi. Item que y aya cozols en los blasts, y prasts, tres pasadas a prop del blasts. Item dja e ay sobredjt an donat beu en lo Plano. Y e aturada la djta en Johan Reals de Sojls. A de donar de djt Plano honze ljuras y sjs sous. Y an de serbjr per a pagar la qujstja a Benabarj, y se se y fa despesas, las aya de pagar djt Joan Reals.

0102. Buy que se conta a XXV de abril 1550 posaren beu en arrendar les pletas de la Montaya per l'an present. 96v.

Que las y púguan dalar y profitar-se de l'erba que pleguar se i pugua [a] la Pleta de Costebiasa y l'Arsesuala y l'Albelda. En qui s'atura la djta que aya de paguar la mitat dels diners buit dias en may, y lo restant a Sen Joan. Y que àyan de pati per a dalar dodse brasas⁶⁸ a coatre coar[tals] reben cada pleta. Y [si] serà cas que los de Denuy no bolían alargar la Montaya que no i aya res feito. Y la bila que satisfagua lo que àyan bistroto. Y que ninguno no pugua seguar erba dintro las brasas, que i àyan vn sou de pena y ban per als mesegués, y altro sou per a l'arendador. Y és aturada la djta en Pedro Joanolo gurat de dit anyi.⁶⁹

0103. [Arrendament de diverses plegues], 1550 a Sentas Creus. 92v.

Arendaren en lo fosar de mosèyer Sen Pere lo pa dels catius crestians, que se plegua cada dimenge per tens de vn an, per preu de binte-tres⁷⁰ sous. Y és aturada la dita en Pe(re)re⁷¹ Palasí, àlias Costa. Item arendare[n] la plegua de los pobres desenparats de l'Hospital de Saraguosa, y vn an, lo dia matex, per preu de XV S. És aturada la dita en Pere Piquera, filo de Joan Piquera, loctinent de baile de l'an present. An de paguar tocant per tems com bínguan los pleguadós.

⁶⁷ Ratllat: lo molinero y Brjnger Reals.

⁶⁸ Ratllat: [///].

⁶⁹ Entrada ratllada a l'original.

⁷⁰ Ratllat: vn.

⁷¹ Ratllat: Juan.

0104. [Lliurament d'unes copes de plata per a pagar deutes], a XXXI del mes de maj, anj MDL. 97v.

Faz relatió yo, *Joan Reals de Sojls*, com dja y ay sobredjt, lo magnifich Betran Palazjn y lo magnifich *Joan Espajol de Aljns* per pregàrjas de la bjla de las Paüls ayen prestat als jurasts de djta bjla, que és Pedro Joanolo y Gorgj del Parage, és a saber dos copas de plata, la huna és de Betran Palasjy, y l'altra de *Joan Espajol*. Las qualis copas són per algunas sjsas rosegadas. Y las qualis copas promete dit jurat, los sobre-dists jurasts, tornar frances y quijas al djt Betran Palasjn y *Joan Espajol* de asy al dja de Sant Pere de Juy prjmer bjinent, y per la berdat fez fer la present memòrja a djt *Joan Reals*. Foren testjmonjs de tot lo sobredjt *Joan Fransès de Denuj* y *Joan Perjch de Ardanoé* de las sebas, y asò a costas de djta bjla de las Paüls. Y perquè [é]s la be[r]dat djta capitolatjó, djsts jurasts ho an fet ab consulta de tot lo co[n]sel, dja y ay sobredjt.⁷²

0105. [Arrendament de la Casa de Ramon Porter d'Alins, 1-6-1550]. 98.

Buj que se conta 1 dja de guyo 1550 posaren beu en arendar la Casa de Ramon Porter d'Aljns per ten[p]s de vn an y per un[a] ayada, que pugua desfruità la casa y eretats, lo terme de la bjla y d'Aljns, com vn altro besino. Y a de paguar sincoantando[s] escús de [a]rendament. Y an de paguar d'así a Sen Bortolomeu la mitat; de l'altra mitat per a Se[nt] Miquel primer bine[n]. Per a l'an b[i]nent que, se se'l bolrà arendar, que pague entre tots los mals de la casa. Y que se i estigua tanto que la bila bula. Y se no, que a Senta Maria de Marso primer binent, que la púguan arendar la bila per causa de los prats i las teras boedas. La[s] que sían senbradas que y a-se de fer vna colida. Y és aturada la dita en *Joan lo Sordo*, filio de Ramon Porter d'Alins. Y la bila le a de fer bona la dita casa.

0106. [Arrendament dels bans de la Montanya. 1-6-1550]. 91v.

Buy que se conta lo primer dia de guny 1550 posaren beu en arendar los bans de la Montaya, que són de lo dia de Sentas Creus de May.⁷³

0107. [1-6-1550]. 91v.

Buy que se conta lo primer dia de guyo 1550 an tengut consel a la Era de Costa. Acordado de posar recla en la Montaya, que los mesegués sian hobliguats de penre deguola, axí de las Denuj com de las de las Paüls; que àyan⁷⁴ de penre deguola que àyan dos dens nous, ho d'alià [a]nsús. Y se prenen cordero ny cordero, que [e]n púguan canviar per milor, y l'àyan de deguolar forsadament. Y se [se]rà cas que se le proba que no degolàban, que los gurats les púguan executar hora per hora per deu sous. Y que àyan de acusar lo ban sinc sous per a la bila per cada bolta, y de nit

⁷² Entrada ratllada a l'original.

⁷³ Entrada ratllada a l'original.

⁷⁴ Ratllat: y an de.

doble, axi lo ban com la deguola. Y de l'aberia grossa vn sou de dia y dos de nit. Item més que los gurats y seran que seran que sían hobliguats de executar los bans en l'ora metex que sían acusats. Item més que los mesegues són obliguats de cada deguola que aya de portar lo coarter de la coa lo baile y als guarats, y la resta *per* a els. Item que los dits gurats àyan de perdonar a la bila tots los bans no *yscan* de la sisa.

0108. [Plet entre Pere Piquera i Joan Palomera per un molinar, 12-6-1550]. 101v.

Vuy que se conta a dodse de guyo 1550 estàban en debat Joan Palomera sobre vn molinar que demana a Pedro Piquera, axí que són estatz contens de posar-ho en poder de lo baile y guratz y prohòmens de la bila. Que i diguen *per* gustísia ho *per* amiguable compose(se)son, y⁷⁵ atorguar lo que sentensiaran, y que no se puguan apelar. Y asò són testimonis Joan Carera y Pedro Palasí. Y tinen de tems *per* a dir y sentensiari d'así a dimenge en buit dias.

0109. La abjnenta de la prjmj[ci]a de Aljns y de las Paüls en l'ay MDL, (a XX) a XXV djas de juy, ay MDL. 229-232.

Abje plejt y debat entre los pròmens y bezjns de Sant Pere de las Paüls, y Bjlaplana, y Sojls, tosts estos de huna part, y los promes y bezjns de la bjla de Aljns, tosts bezjns de las Paülls. Y lo qual plejt era sobre las prjmitjas de Sant Pere de las Paüls, y las prjmjtjas de Sant Pere de Aljns. Y lo qual plejt se abje despès ya molts djnés. Y bjsto que personalment, y (*an*)andos las parsts, era estasts *per* debant lo *senyor* bjsbe de Leyda, y no abja pogut aclarir cosa njnguna, sjnó estaben en camj *per* a gastar en dít plejt molta cantitat, manaren Consel General, *per* a bere sj se porjen ygualar com a bons bezjns y paroquians. Y *per* boluntat de Déu y de Nostra Seyora se yequalren bonjblement y de bon grat la huna part y l'altra. Y foren contents que tres personas de la part de las Paüls, y tres / personas de la bjla de Aljn[s], tenint d'endebant los huls, mrasen, y consjderasen y sacasen lo desengan del dret que Sant Pere de las Paüls abje de aber, y axj metex Sant Pere de Aljns. Y las quals personas posaren y asjgnaren los de las Paüls al magnifich Joan Piquera de Sant Pere, y al magnifich Joan Erbe[ra] de Bjlaplana y Joan Reals de Sojls *per* Sant Pere de las Paüls. Y de Aljns, asjgnaren al magnifich Joan Espajol de Aljns, y lo magnifich Pere Pascoal major y lo magnifich Pere Porter, moljnero de Elj[n]s, *per* la part del glorjós Sant Pere de Aljns. Y tost concorts y de huna boluntat abem sentensiat y declarat que lo dja del glorjós Sant Pere de las Paüls tyre la prjmjmtja de lo baranco que baxa a Labjana de las Paüls y tot baranch amont / fjsns a la boga del Bedat de Lemyana, y *per* dít baranc amont fjsns a la Creu de la Colada del camj general que ba a [A]ljns y se fa carjtat dja de Sant Bernabeu. Y de astj baxe *per* dít baranco abal que tjra a Santa Marja de la Rjbera, y enclou en l'ajqua major que se clama Jsàbena. Y pasat l'ajqua tornen djas bogas *per* amunt, *per* dja ajqua j (fjsns) fjsns a huna tera que és de la Casa de Fondebjla de Nerjl. Y *per* la boga de dja tera amont fjsns a la sera y camj que

⁷⁵ Ratllat: de.

pase enta Bonansa, y torne camj camjnant enta part de Bonansa. Lo dret y prjmjt[i]a de Sant Pere de las Paüls sje de alj amont, y de djtas bogas amont. Y lo dret de Sant Pere de [E]ljns de djta prjmjtja sje de djtas bogas abal enta part de Aljns. Tot de Sant Pere de [E]ljns. Y qual / quijera paròqua que sje de djt terme y costoesca las bogas amunt, page la prjmja a Sant Pere de las Paüls. Y los que costoèscan de las bogas abal enta part de [E]ljns sje las prjmj[ci]as de Sant Pere de [E]ljns. Y axj és la boluntat d'els tosts. Item que sj los paroqjans de Sant Pere de las Paüls costoexen de las bogas abal, que lo que tocarà a la prmj[ci]a de Sent Pere de [A]ljns las afexjen tant bé y delgentment com las suas pròpjas, y las seyalen ab carasas de box ho ab seyals bons, que [e]l prjmjtjero de Sant Pere de las Paüls puga profitar djtas / prjmjtjas, y axj matey lo prjmjtjero de Sant Pere de [A]ljns lo dret que tocarà a sa part. Y axj és la boluntat d'els tosts, etc. Item. Item bolen tost los de las Paüls y de [A]ljns *que per tolre a més plejsts y debasts per a los que ara són y per te[m]ps sjran, y per mjlor claredat y descanso d'els tosts, se faze dues cartes de notarj partjdes per abecé, y sj serà mester algunes fitjes entre dites partjdes se y posen per andós les parsts.* Y axj és la boluntat de tosts. / Item que lo que costaran las cartas del notarj page la huna lo prjmjtjero de las Paüls, y l'altra lo prjmjtjero de Eljns. Y axj és nostra boluntat, d'els tosts, etc. Iem que sj era cas que los de [A]ljns *per sort perdjsen sa carta de djta abjnensa, los de las Paüls sjen tengusts y hoblgasts de dar la còpja de djta carta.* Y sj era cas que los de las Paüls *per sort perdjen sa carta, los de [A]ljns sjen tengusts de donar-les còpja y treslat de djta carta.* Y asò és nostra boluntat. Y tota hora que la huna part nj l'altra agjse mester còpja, y no la bolgesen donar, és nostra boluntat pugen sacar escomonjcatòrja *per a poder / cobrar djta còpja.* Y asò *per no tornar en més plejsts nj gastos.* Y axj és la boluntat d'els tosts, etc. Item que las rèpljcas *que abje en los prjmjtjés pasasts, que són contensts de posar-ho en poder dels sjs*⁷⁶ *personages que an ygualat totas las damunt djas cosas, djch las sjs personas, axj dels pasasts com d'estos dos ayns.* Axj é. Foren testjmonjs en tot lo sobredit lo *senyor Betran Palasjn, jnfanson, y lo senyor Johan Castel de Bilaroé y lo magnifich Gorgj del Parage, jnfanson.* Tost abjansts de Bjlaroé. Jo, Juan Castel, me sosta[e]scribo per tis-timonj de tot lo sobredit e per los atres, que no saben escrebir.

0110. [Sentència sobre el plet entre Pere Piquera y Joan Palomera per un molinar, 25-6-1550]. 102.

Vuy que se conta a XXV de guyo anyi 1550 a pronunsiado y sentansiado lo baile am los prohòmens y gurados, y Pedro Piquera, sobre vn molinar que estaba en pleit. Axí a sentensiado lo baile: que lo dit Pedro Piquera s'estigua en posesion de lo molinar am sus ent[r]adas y exidas. Que aya de satisfer al dit Palomera sincoanta sous, dich L S, de dinés adinerats. Y si no le donaba los sincoanta sous tan presto, que lo dit Pedro Piquera le aya de lexar molre tot franco a lo dit Palomera, cla y probession de su casa, fins en tanto que le aya paguatz ditz sincoanta sous. Y d'asò en tes-

⁷⁶ Ratllat: quatre.

timony de Antony del Sartre y Joan Barabés, abitans de las Paüls, y Juan d'Arcas també y testimony. Y yo, Pedro Joano, e tocada la present sentènsia anyi y dia sobredit.

Joan Palomera diu que se apela de la sentènsia que lo baile a dada an lo gurat y prohòmens.

0111. [Plet per la Casa de Joan Porter de Sant Pere de les Paüls, 13-8-1550]. 100v.

Buy que se conta a XIII dias de Aguost 1550 en lo loch de las Paüls: la Casa de Joan Porter de Sen Pere, com sabem mols⁷⁷ de de la bila de las Paüls. Com aquela casa és benguda a yobilage, y ara de present, los ereus que i són *an* sabud que la dita casa solia tenyir y posoir vna tera e[n] lo terme y partida de la Colada de la Sera, los dits ereus sabuda la informació de molta gent del loc de las Paüls y d'altras pars, an feit posar enpara en dita tera, que Pedro Erbera se costoiba, dient y pretenint que era sua.⁷⁸ Axí que los dits ereus de la dita casa *an* donats probas per dos hòmens antians, filis nats de la dita casa de Joan Porter de Sen Pere que ara son abitants de Ardanué, de las sebas y de Alins, axí an gurado en poder del baile y prohòmens de testjmonis de Monsarat Porter de Bilaplana y de Pontaron de Bilaroé. Axí *an* gurado que la dita tera és de la Casa de Joan Porter, y els estan en dita casa l'an laurada y costoïda, y *an* seguado blat y ho sègual molta de beguadas mentre estàban en dita casa. Axí requieren ditj ereus de la dita casa de Joan Porter que [e]l baile les tornen en posesion de (de) dita tera, poés *an* probado és de la dita casa. Yo, Pedro Domec, escribano de las Paüls e feit las presens deposicions an y dia sobredit.

0112. [Comptes de claveria, 10-9-1550]. 104-104v.

Lo sabatero, gurat, en l'ay MDL. Los contes de l'ay MDL, a X djas de setembre contaren en l'abadja de Sant Pere. Y contat rebuda y despesa é cobrador djt Pedro Joanol, gurat de l'ay sobredjt, és a saber sjs liuras y quatre sous.⁷⁹ Item la quistja que pagen a Benabare y la sena: doze liuras y mjga. Item al sensal de Matjà, paga la comuna qujn[n]ze sous. A [de] pagar la bjla al sensal de Bojl bjnte-nou sous y quatre djnés. Al sensal del procurador cincuenta-y-hun sou. Al sensal de Roda deu djnés. A la pasjerja sjnch sous. Bilaroé. Los co[n]sels generals de Benabarj quatre ljuras. Los bezjnals bjnt sous. Bjnt cantes de bino trenta-nou sous. Las carjasts quaranta⁸⁰ sous. A-lo de donar Joan Caste[ll] de Bilaroé, bjno bo y rebedor. Y a-lo de dar a cada carjat en Sant Pere de las Paüls. Las palancas. / Labjana X S. Los gurasts sexanta-y-dos sous lo de Bila[roe] page doze sous y lo de las Paüls sjnquanta sous. Lo bajle. Lo [e]scrijbano bjnte-dos sous. Las cole[c]tas setanta sous. A-se de metre a conte a los de Benabare de los co[n]sels partjcolàs de l'ay de MDL debujt sous. Lo bajle doze sous. La comjsjó del bajle sjnch sous. Item que pagat la quistja lo que sobrarà ho ajen de

⁷⁷ Ratllat: tots los.

⁷⁸ Ratllat: de dita casa.

⁷⁹ Ratllat a l'original: Y quatre sous.

⁸⁰ Ratllat: quaranta.

donar al gurat. Als co[n]sels partjolàs deu *sous*. Al tot quaranta⁸¹ *sous*. Joan Espajol de [A]ljns dona de rebuda als gurasts trenta-y-buit ljuras. Item a deu djas de setembre lo consel se benj los dñés de lo arendament de la Casa del Gran de [E]ljns, que és nou ljuras, y tres ljuras y seze *sous* de Morango de Bjlaroé que era de la bjla. Y dóna-las a dít Espajol per sjs ljuras. Y aquellas sjs ljuras aje de donar y pagar a Pedro, lo sabatero, perquè ditta bjla las lj debe de tornas del juradju.

0113. [Arrendament de] Torbjner en l'ay MDL a deset djas de noembre, ay sobredjt. 238-238v.

An donat beu en Torbjner a quij més y donarà. Y e aturada la ditta en Joan Mora[n]jo de Sojls per XXI cànter de bjno. Jan de metre aberja fns al dja de Sant Andreu, y fns a Santa Marja de Marto y pugen entrar. Y que de mjg febrer anlà que y puge entrar quij entrar y bule. A de donar bon bjno y rebedor per a la caritat de Torbjner y las Agudas, y per a Sant Mamés y per a las caritasts del fosar. A'ls-[s]e de guardar dít Joan Morango y los mesegés. Item la bespra de Santa Lvcia de l'ay sobredjt a manifestat Joan Mora[n]jo de Sojls a Joan Pontaró de Bjlaroé de dja hun ban en Torbjner. / Torbjner los bans en l'ay MDL. A majfestat Joan Mora[n]jo a Joan Carera de Sojls, pastor de Palasj de Bjlaroé, del Plano en Torbjner de dja hun ban dos djas antes de Sent C[i]lez.

0114. Lo sensal de mosèn Joanolo en l'ay MDL. 244.

Item com anà lo jurat de Bjlaroé a Pere Sent Martj de dít sensal per el mateix VII S, I D. Item més per Nadal de Latore XI S.

0115. La plega de las ljuras en l'ay MDL. 105v-107v.

Arcas. Item a [de] pagar Joan de Arcas a las ljuras contat hobelas, y mulas, y bacas y to[t] sent y trenta ljuras y mjga: suma XXXXIII S, IIII Dj. Item lo de Sjerco a ljuras entre hobelas y aberja grossa, és a saber trenta-y-quatre: suma XI S, IIII Dj. Bjlaroé. Item lo Parage a ljuras bjnte-huna: suma binte-quatre ljuras; suma VIII *sous*. Item Joan Garús a ljuras trenta-y-huna y mjga: suma X S, VI Dj. Item Joan Pontaró a ljuras bjnt-y-mjga: suma VI S, X Dj. Item Mora[n]jo a ljuras quaranta-y-huna: súman tot XIII S, VIII Dj. Item Joan Castel a ljuras cent setanta-y-set: suma LVIII S. Sojls. Joan Palasj de Sojls a ljuras cent e huna: suma XXXIII S, VIII Dj. Joan Carera de Sojls a ljuras trenta-y-quatre: suma XI S, IIII Dj. Joan Mora[n]jo a ljuras nobanta-y-set ljuras y mjga: XXXII S, VI Dj. Joan Reals a ljuras: synquanta-y-tres: suma XVII S, VIII Dj. / Soils. Joan Baró a ljuras bjnte-sjnch [y] mjga, IIII so[us]; súman VIII S, VI Dj. Item Sabastjà Solana a ljuras trenta-y-sjs ljuras y migas; súman XII S, II Dj. Joanote Garús quj[n]ze goelas, dos ljuras, VIII Di: suma VIII Dj. Brjnger de Arcas a ljuras, a ljuras seze: súman VIII Dj. Joan de Anton a ljuras bjnte-sjnch: súman VIII S, IIII Dj. Nerjl. Primo Fondebjla a ljuras quaranta-y-quatre:

⁸¹ Ratllat: quaranta.

súman VIII D, VIII Dj. Gilem Sjrera a ljuras bjnte-tres ljuras y mjga: móntan VII S, X Dj. Item Monsarat de Latore quatre ljuras: móntan I S, IIII Dj. Antonj del Castel a ljuras deset: móntan V S, VIII Dj. Item Brjnger del Castel a ljuras tres: móntan I S. / Nerjl. La Casa de Joan Sjrera a liuras: dos, VIII Dj. Aljns. Primo Espajol a ljuras cent y (y) nouanta: suma L S. Lo moljnero a ljuras deu: móntan III S, IIII Dj. Joan Fransjno a ljuras deu: móntan III S, IIII Dj. Pere Pascual a ljuras, bjnt ljuras: móntan VI S, VIII Dj. Brjnger Casós a ljuras quaranta-y-quatre ljuras: XIII S, VIII Dj. Joan de Ramo[n] a ljuras sjnch: móntan I S, VIII Dj. Bjlaplana. Primo [P]edro Erbera a ljuras,⁸² trenta-y-quatre ljuras y mjga móntan XI S, VI Dj. Monsarat Porter trenta-y-huna y mjga: X S, VI Dj. Amat ljuras bjnt: móntan VI S, VIII Dj. / Bjlaplana. Goerj a ljuras sexanta-y-set y mjga: móntan XXII S, VI Dj. Joan del Bajle a ljuras denou: móntan VI S, IIII Dj. Betran Abat a ljuras quatre: móntan II S, IIII Dj. Joan Barabés a [e]scaljs bujt: móntan II S, VIII Dj. Joan Piquera a ljuras debujt: VI S, y del molino de dos ayns sjnch sous. Pere Piquera a ljuras deu: móntan III S, IIII Dj. Agostj a ljuras tres: móntan I S. Pere Carera a ljuras tres: móntan I S. Antonj del Sastre a ljuras seze: móntan V S, IIII Dj. Ramon Pontaron a ljuras bjnte-huna: móntan VII S. Bortolomeu Goerj a ljuras quatre: móntan I S, IIII Dj. Bernat Palomera a ljuras bjnte-set: móntan VIII S. / Joan Palomera a ljuras trenta-y-sjnch: móntan XI S, VIII Dj. Brjnger Palasj a ljuras catorze: móntan III S, VIII Dj. Pedro Palasj a ljuras nou: móntan III S. Ay MDXXVII, L, atèjner djner móntan XVIII L, [///] S, VIII Dj. Contàrem en l'abadja y lansàrem a per djner. És jurat Sabastjan Solana de Sojls y Monsarat. La quistja de Denuj VII S.

0116. Sabastjan Solana, jurat ay MDL. La despesa de Sabastjan Solana. 108-108v.

Item e pagat a la paseria sjnch sous y quatre dñns de albarà. Item e pagat *per* adobar la palanca de bjno bujt sous. Item e pagat a Joan de Anton *per* quatre traus *per* a la palanca quatre sous⁸³ y mg. Item e pagat a Joan Baró de Sojls *per* dos traus *per* a la palanca quatre sous. Item e fet yo, Sabastjà Solana, dos traus *per* a la palanca *per* quatre sous. Item e pagat seze sous *per* a lo mengconte del sensal de Bojl. Item e pagat de paper *per* a la bjla debujt dñns. Item se me tengj Antonj del Castel quatre dñns de las ljuras. Item se me tengj Gilem Sjrera quatre dñns de las ljuras. Item e pagat dels dñns de lo Plano, que [é] de lo Plano; los mj dóna Joan Reals nou sous *per* a la sena y la comjsjó del bajle. Item e pagat al notarj de la bjla, djch, a Reals XXII S. Item sjs traus *per* al tjelo de la palanca; a-las de pagar Pontaron y Joan Piquera. / Item e pagat a Joan Mora[n]jo de Sojls *per* huna trau que mj dexa *per* a la palanca dos sous. Item mj despengj com ané a [E]spès que adobasen Labjana quatre dinés. Item de huna mà de paper a Reals hun sou. Item e donat a Pere Sent Martj que anà al Cosei General de Sant Bisensts quatre sous, y estjgé. Item nos despengrem Pere Se[nt] Martj y yo que anaba de djt Co[n]sel General

⁸² Ratllat: a [e]scaljs.

⁸³ Ratllat [///] sous.

deu dñs. Item demané a Salbador de Nerjl los bujt dñs de la quistja y no [e]ls mj bolgj donar; a'ls-me de lebar del conte la bjla. Item e pagat a Joan Carera de Sojls per huna hobela que se mengaren lo dja dels contes honze *sous* y quatre dñs. Item e pagat al *senyor* Gonsalbo, notarj de Benasch, *per fer la procura y los judicat[s] bjnt sous*. Item e pagat a Joan Espajol *per anar a Co[n]sel General de Pascua Florjda dos sous*. Item *per las traus que dexa Sabastjà Solana per al tjelo de la palanca sjnch sous*.

0117. Los bans de Torbiner [y de lo Plano], [1550]. 102v-103.

Item las güelas de Morango de Bilar[o]é apreseras vn ban de dia acusadas *per Castel*. Item las güelas carnyseras vn ban de dia acusadas *per Antony Amat*. Item acusa Joan d'Arcas vuit bestias estrosinas de Ioan Palasí en lo Plano de nit.⁸⁴ Item més sis bacas y deu bous de Ioan Palasí la nit metex. Item més la nit metex de Palasí de Bilaroé tres bous. Item a [a]cusado Pere Palasí en Torbiner las hobelas carniseras coat[r]e bans. /

Los bans de lo Plano. Dos bous de Blasco de Bilaroé de dia; Ioan d'Arcas los y acusa. Item dos bous de Nadal de Bet[r] Janet en lo Plano acusats de Joan d'Arcas de dia. Item una egua d'Anton [de] dia. Item de Betrà de Palasí coatre bous de nit acusats *per Joan d'Arcas*. Item a [a]cusado vn ban de los cordés de Palasí en lo Plano Bringuer Palasí. Item més *per Bringer Palasí* vn ban de sinc bacas de Ramo[n] de lo Parage en lo Plano. Item més de t[r]les egus de Real(i)s vn ban en lo Plano *per Bringuer Pala[c]y*. Duas egus de Ioan Palomera. Item las crabas de la carneseria en Torbiner vn ban *per Bringuer Palasí*.

0118. [Càrrecs del Consell]. L'ay MDL. 98v.

Los gurat[s] de las Paüls en l'ay MDL an posat a redoljns sjs personas. Són: de [A]ljns Joan Espajol, Antonj Amat de Bjlaplana, lo ferero, Ramon Pontaron, Carera, Joan Rjals, Sabastjà Solana, y lo que escaurà a jurat este ay, que *per sjs ays no [e]l pugen tornar en redoljns*. És cajguda la djta en Sabastjan Solana de Sojls. Item que las liuras ayen de pagar dñs adjnerats, o las dñnadas, a beu de core dor. Item que qualquiera que deurà las liuras, que dñtre bujt djas tosts ajen de donar dñs ho pjnoras que bàlgan lo doble, y que des que lo gurat tjrrà peyoras de cada huno, que ajen bujt djas de loch. Y d'alj anlà que sj no donaran los dñs, que [ell] dji jurat pus que fer córer djas pejoras al core dor a despesas de quj són. Y axj [és] estat content tot lo consel. Item que dels que sjran asjgnasts a redolins, que qualquiere hofjz que tjnga, que aye de [e]star sens dílatjó njnguna mudant y sacant-le l'altre hofjz.

0119. Los plegadós en l'ay MDL. 99.

Primo de Sant Pere: Brjnger Palasj de Sant Pere; de Sojls: Brjnger de Arcas de Sojls; de Bjlaroé: Blasco de Latore; de Aljns. Los plegadós del sensal l'ay MDL corén

⁸⁴ Ratllat: dia.

sjnqua[n]ta-y-ho. Item de Sant Pere: Bortolomeu Goerj. De Sojls: Sabastjà Solana. De Bilaroé: Mjquel Pontaró, jurat y plegador. De [A]lljns: lo moljner, jurat y plegador.

1551

0120. [Arrendament de] los po[rc]s en l'ay MDLI. Lo porquero en l'ay MDLI. 122.

E aturada la ditta en Pere Piquer de Sant Pere. Y an-le de donar per casa tres coartals y hun almut. Dja de Senta Marja de Febrero an donat beu a quij manco los guardarja. Item que al sol exjdo que sjen al Prat de Sant Pere a rebre-los, y al sol post que los ne abje. Item que sj fan mal des que los an menasts al porquero, que djt porquero los aje de pagar. Item que se [e]n perde sense dar-ne seyal, que[el]s page djt Pere Piquer, sj a sa culpa se perde Item que los atraja per lo terme. Item que de Senta Marja de Marto anlà que no j bajaran los berans, y se y ban, que lo puguen executar per sjnch sous. Item lo pagar a la collda. Item se [é]ntran en prasts nj en blasts, que pagen per porchs quatre dñs. Item que sj se'n tòrnan, que los segèscan, perque no fazen mal. Item que los que no en tjnen sjnó huno, que page hun quartal y tres almusters y mjg. Item que [ells] pasen al Saradal.

0121. La carneserja en l'ay MDLI, e a X djas de marzo, ay sobredjt. 117-117v.

An donat beu en la carneserja. Y e aturada la ditta en lo magnifich Joan d'Anton de Sojls. No pot metre sjnó sent e deu hobelas y deu crabas. Y que no nj puge metre més. Y sj [e]n fa, los gurasts y los mesegés lo puguen pejorar en la metixa hora. Item que lo mes de jorjol aye de pesar a bujt dñs, y tosts los altres mesos a nou dñs la ljura. Pagar a Sant Luch dñs, ho blat ho sègal, axj com yrà en aquellas horas. Item que no y aye te[m]ps de foero njnguno. Item que sj màtan carne aletada hun djner manco. Item que qualquera que aurà mester carne, que prenén hun coarter y la frexura le'n púgan fer matar. Y axj ho a sentensiat tot lo consel. Item que de quinze djas a quij[n]ze djas puga penre de jurament a djt carnißer, que no nj puge anadir, etc. Item que nos aye a donar carne de asj a Sanct ***. / Item que sj alguns forastés, ho de la bjla, auran mester carne, y la qujèran mengar en la bjla, que prenén un coarter y la frexura pugen forsar matar carne. Y axí ho a determinat djt co[n]sel. Item déxan ditta fjs a quinze de marzo, y Joan de Anton puge djr a quij manco y djrà.

0122. [Arrendament de] lo Plano en l'ay MDLI, lo djluns de Pasqua. 121.

An dat beu en lo Plano a quij més y donarja, am los pactes y condjsjon[s] segenst que antaj se arendà. Y e aturada la ditta en Joan Castel de Bjlaroé per deu ljurias y mjga. Y ayen a serbjir per a pagar la quistja a Benabarj. Y sj se y fa despesas per demanar ditta quistja, las [s]le page djt Joan Castel. A-se de pagar ditta quistja a Sant Miquel. Item que njnguna persona no pugaregar erba njalar, sjnó en sos prasts. Y sj njnguna persona njalarà en lo Plano, nj segarà, y tñrà azemblas, nj bous nj mulas bjsosament, peyoren djsts mesegés ay per càrega d'erba tres sous.

0123. [Arrendament de] las bujtsentas hobelas en l'ay MDLI, lo Djluns de Pascoa ay MDLI. 121v.

Donaren beu en bujtsentas hobelas, sent més ho manco. Y aturada la djta en Pere Mora[n]yo⁸⁵ de Bjlaroé⁸⁶ a qui[n]ze sous per sent, la mjtat dels dinés ara de present, y l'altra mjtat a la [e]ntrada com bjngan. Item lo Pedro Mora[n]yo de Bilaroé promete y se obliga [a] sacar endepne a Pere Sent Martj de la present capitolatjó damont djta, y promete pagar ara de present la mjtat y a la [e]ntrada l'altra mjtat.

0124. Lo desafuero de las broxas lo prjmer de maj, ay MDLI. 109-109v.

Tot lo Co[n]sel General en lo Roero de Sant Roch an determjnat de desaforar-se y a bengut en efecte. *Primo* de Bjlaroé Gorgj del Parage. La broixerja: Bernat Palomera, Joan Palomera, Brjnger Palasj, Pere Palasj, Joan Gostj, Pere Pjquera, Pere Pjquera molinero, Joan Barabés, Betran Abat, Antonj del Sastre, Pere Carera, Brjnger del Serer, Joan del Bajle. Bortolomeu Goerj. Sojls: Joan Reals, Joan Palasj, Joan Mora[n]jo, Joan Carera, Joan Baró, Sabastjà Solana, Anton Basi, Antonj ***. Los de Arcas: Joan de Arcas, Ramo[n] de Sjerco. Y asò ab boluntat del prjor. Aljns: Joan Espajol, Brjnger Casós, Joan de lo Gran, lo moljnero, Joan Fransjno, Pere Pascoal, Joan de Porter. Bjlaplana: Joan Erbera, Antonj Amat, Monsarat Porter, Pedro Erbera. / Brjnger d'Arcas. Item que en qualqujera que acoljrà en sa casa home, nj dona, nj moso, nj mosa nj persona en sa casa, y serà de tal art, aje de pagar per aquell tal. Y axj [és] estat content tot lo co[n]sel. Lo desafoero se fí lo prjmer de juy any MDLI.

0125. [Encàrrec d'unes obres a] la palanca. [14-9-1551]. 143.

Dja de Sentas Creus de Setembre de l'ay MDLI posaren en djta y qui tenje terada la palanca y recaptelada per hun ay, djch de Sentas Creus a Sentas Creus. Y aturada la djta en Joan Barabés. A-la de tenjr per dos sous y dos dñns. Y sj era cas djt Joan Barabés no la tenje bé, y per sa culpa se y perdja njnguna asenbla, l'aye de pagar djt Joan Barabés. La palanca.

0126. [Comptes de claveria. 11-10-1551]. 122v.

Los gurats ay MDLI. Dja de Sant Ginés contaren lo gurasts en Casa de Sabastjà Solana l'ay MDLI. É cobrador Sabastjà Solana, tosts contes pasasts y ffnasts, cynquanta sous, manco hun djner. È tornador Miquel Pontaró de Bjlaroé a la bjla, tosts contes pasasts y ffnasts, trenta sous y dos dñns. È tornador Pere Se[nt] Martj de Bjlaplana, tosts contes pasasts y ffnasts, a la bjla trenta-y-quatre sous y tres dñns. È tornador Pere Porter, moljnero, a la bjla, tosts contes pasasts y ffnasts, del juradju de l'ay mij y cync-[c]ents y cynquanta-huno, és a saber trenta-y-nou sous, sjs dñns. Los sensals l'ay MDLI. Item a pagat a Sabastjà Solana de la suma sobredj-

⁸⁵ Ratllat: Sent Martj.

⁸⁶ Ratllat: Bjlaplana.

ta doze sous. Item a Brjnger Casós per a la paserja sjnch sous y mj[g]. Resta deutor lo moliner XXII S, II Dj.⁸⁷

0127. [Càrrecs del Consell i censals. 11-10-1551]. 129.

Són jurasts per a l'ay MDLI: de Sojls jurat y plegador Brjnger de Arcas; de Sant Pere Pere Pjquera, moljnero; de Aljns mestre Joan, jurat y plegador; de Bjlaroé Joan Palasj, gurat y plegador dels sensals. Dja de Sen Gjnés de l'ay MDLI Sabastjà Solaña deposa los dñs del sensal de la Enquesitjó y del sensal de Barbastro, y los dñs de Sjerco de Arcas, y tota sa plega de andós los sensals damont djsts em presèntj[a] del bajle y gurasts. Y sj despesas se y fja, el no [e]n pagarà res.

0128. Torbjner. La benda de Torbjner en l'ay MDLI, [a 17 de novembre]. 233-233v.

Tot lo consel plegat an dat beu en Torbjner a qui més y donarà. Y e aturada la djta en Joan Palasj de Sojls. Y que j puga metre las obelas per a djmarsts prímer bijnent. Y a de donar bjnte-hun cànter de bjno bo y rebedor. Y aye de serbjr per a las carjtasts. Y sj no donaba bon bjno, los jurasts lo le púgan penre a la taberna. Y que lo se puge guardar djt Joan Palasj. Y los bans que tòcan a la bjla sjan de Joan Palasj. Y que [e]s púgan anar fjs a Senta Marja de marso, y d'astj anlà no y puge entrar njngun, sjnò ab sa pena. Fet a XVII djas de noembre, ay MDLI. L'aljfara mjg a mjg. Lo bjno de las carjtasts de la compra de Torbjner: Morango de Bjlaroé quatre cantes y mjg per tosts los de Bjlaroé. Y tosts los de Bjlaroé promete[n] sacar endepne a Mora[n]jo. Item an a pagar per sa part tocan. / Los bans de Torbjner l'ay MDLI. A manfestat Ramon Sent Abentj a la ramada de Sojls de njt en Torbjner la bespra de Sant Clem.

0129. Pere Sent Martj de Bjalplana, jurat en l'ay MDLI, coren[t] cijnquanta-y-hu. 239v-240.

Primo a pagat y a despès, que a preso per a la Casa de Ramon Porter per lo arendament de la casa de djt Ramon Porter de [A]ljns sjnquanta-y-dos sous. Item e pagat de djsts dñs per al sensal de Bojl trenta-y-quatre sous y quatre dñs. Item e pagat dels matexos dñs per al sensal de Matjà per djta Casa de Ramon Porter de [A]ljns doze sous y mjg y hun djner de portas. Item a pagat de djsts dñs per al sensal de mosèn Joanolo honze sous. Item e pagat a Pjquera, digo a Joan Pjquera de Sant Pere per fer lo tjelo de la palanca quatre sous. Item e pagat a Pere Pjquera per fer lo tjelo de la palanca dos sous. Item e pagat a Pedro Erbera de Bjalplana per fer lo tjelo de / la palanca dos sous. Item e pagat a la sena al senyor de Bjlanoba quaranta-y-set sous y mjg. Item e pagat a la quistja noba a Carbonel sjnch sous. Item e pagat a la comisjó del bajle sjnch sous. Item e pagat per lo que la bjla fa al sensal de Matjà quj[n]ze sous. Item e posat a conte a Pere Erbera que abja pagat a conte per la baca de Anton tres sous.⁸⁸

⁸⁷ Entrada ratllada a l'original.

⁸⁸ Entrada ratllada a l'original.

0130. [Comptes de claveria. 1551]. 232v.

Bjlaroé. Lo que lo gurat de Bjlaroé dóna de sa plega a Pedro Se[nt] Martj, jurat de las Paüls, és XXXXVIII S. Item a donat més abant a Pere Sent Martj de mj plega de las ljuras VI *sous*. Item a rebut la bjla de las ljuras de Castel que porta lo bj per a las carjtasts, bjnt cantes de bjno trenta-y-nou *sous*. Item se me a mes a conte Joan de Arcas per hun coarter que se le prengren com anaren a la exjda de Arey, tres *sous*.⁸⁹

0131. [Comptes de claveria de] Joan Palazjn de Sojls, gurat, ay MDLI. 133v.

Lo que Joan Palasj de Sojls, gurat de l'ay MDLI, a donat a Pere Pjquera, moljnero, jurat del sobredjt ay, bjnt *sous*. Item a rebut Pere Pjquera, moljnero, jurat, de Joan Palazj de Sojls, gurat de Bjlaroé — XXXII S a pagat. Item a rebut Pere Pjquera, moljnero, jurat, de Joan Palazj, jurat de Bjlaroé, set *sous*. Item a rebut djt Pere Pjquera de Joan Palazj hun sou. A rebut Pere Pjquera de Joan Palazj, gurat, dos *sous*. Item e rebut de Joan Palazj dos *sous*. A rebut Pere Pjquera tres *sous* y mijg. E rebut jo, Pere Pjquera, de Joan Palazj hun sou. A donat Joan Palazj a Pere Pjquera, moljner, gurat, deu *sous* y s'inch dñs. Item a pres a conte Joan Palazj de l'ay que [e]ra jurat a Ramon Sent Abentj, per son sogre Gorgj, que los lj fjen pagar de la baca d'Anton tres *sous*, que la bjla los l'a pagasts. A rebut Brjnger Arcas, gurat, de Joan Palazj, gurat, de Bjlaroé set *sous*.

0132. [Comptes de claveria de] Pere Pjquera, jurat. Joan Pjquera de Sant Pere, moljnero, jurat en l'ay MDLI, comensa a rebre y despenre. 134-135v.

Item a pagat a Joan Barabés per terar y recaptelar la pala[n]ca per hun ay dos *sous* y deu dñs. Item a pagat a Joan Reals per portar las sjs ljuras que Joan de Arcas paga de l'erba del Plano hun sou, y per al mengconte del sensal de Bojl nou *sous*. Item a rebut djt Pere Pjquera de Joan Palasj de su plega bjnt *sous*, y djt Pjquera a(n) pagat djt mengconte de djt sensal de Bojl[ll]. Item a pagat djt Pere Pjquera al mengconte del sensal de Bojl, dels dñs del Plano nou *sous* y quatre dñs de despesas, y quatre de portas, que tocaba a la bjla per djt mengconte de Bojl. Item a pagat a Joan Reals per portas las sjs ljuras de la quistja a Benabarj hun sou. Item e pagat a Sabastjà Solana que le debje la bjla de tornas del juradju nou *sous*. / (nou *sous*).⁹⁰ Item e pagat dels dñs del jurat de Bjlaroé per a la cena a Benabarj bjnte-set *sous* y dos *sous* de despesas a djt coreu, que demanaba la cena. Item e pagat per a compliment de la cena, djch, per a cynquanta *sous* que [é]s djta cena: tres *sous* dja de Sant Andreu. Item e pagat a Sabastjà Solana per las tornas que eba a cobrar.⁹¹ Item e pagat [a] Antonj Amat, que se tengj lo quer [= quart (?)] dja de giner, quatre (*sous*)⁹² *sous*. Anà al Co[n]sel General a Benabarj de njt. Item e pagat de paper hun sou per a la bjla, djch XVIII S. Item e pagat a Bortolomeu Güerj per portar la sena a Benabarj hun sou

⁸⁹ Entrada ratllada a l'original.

⁹⁰ Ratllat a l'original: (nou *sous*).

⁹¹ Frase tallada a l'original.

⁹² Ratllat a l'original: quatre (*sous*).

dja de Sent Andreu. Item e pagat de pan per al dja que arendaren las güelas a Sabastjà Solana dos sous. Item e pagat per a la comjsjó del Bajle, és Joan Garúz de Bjlaroé, sjnch sous. Item e pagat a Hostet que demanabe la colecta de l'ay MDLI; pagé de despesas sjnch sous y mjg. / Item e despès lo dja que acolocaren las güelas a Sabastja Solana de Sojls per lo bjno de la aljfara hun sou. Item e pagat de l'alfara de la carneserja de pan y de bjno quatre sous. Item e pagat de pan per a (per a) [l']alfara de la taupa de la carneserja, y la porta, treze dñés. Item e pagat per a fer lo sepulcre dja de Benres Sant tres sous y deu dñés. Item e pagat a lo sabatero per las sjs liuras que le debje la bjla de tornas del juradju XXI S, II Dj. Item e pagat per al dja que fírem las bogas en Torbjner y en lo Campo dos sous. Item e pagat a mestre Joan per fer las portas de la carneserja nou sous y bujt dñés. Item e pagat per al dja que fírem la profesó a Sant Adrjà de huna asenbla hun sou. Item de bjno per a Sent Adrjà nou dñés. Item de altra part e pagat de bjno per a la profesó de Sent Adrjà dos sous. Item e pagat a Pere Pjquera per a la carjtat de Sant Bernabeu tres sous y mjg. / E pagat jo, Pedro Pjquera, al comesarj de la Santa Cruzada per la posada hun sou. Item e despès lo dja que anàrem a segar lo blat de Pegar deu sous y sjnch dñés. Item e pagat a Pere Palazj per carear las tau(u)las de las portas de la carn(n)eserja, y huna trau, y tot he pagat tres sous y tres dñés. Item despengj lo dja que anàrem a contar las güelas lјteranas tres sous. Item e pagat a Goerj per la baca d'Anton tres sous.

0133. Lo pleyt y debat de Joan Palomera y Pedro Pjquera de Sant Pere, moljner, sobre hun patj de moljnars, [1551]. 240v-241.

Que [e]stàban en debat, y per fujre a gastos y dajs an determjnat posar-ho en poder de Joan Carera, bayle de present de l'ay MDLI, y dell[s] promes, que són Antonj Amat de Bjalaplan, y Joan Mora[n]jo de Sojls, y Gorgj del Parage y Pere Pascoal de [A]ljns. Y que benjren per bja de gostjsja ho amigablement, de la manera que a els serà ben bjst. Hojudas las demandas y defensas, y bjstas sas mostras, ho determjnen. Y axj los damont nomenasts gúran a Déu y als Sants Quatre Abangeljs de tenir y compljr tot lo que per dit bajle y promes serà sentensiat y declarat, y no contrabenj en res, a pena de perjurjs y de cynquanta ducasts, apljcasts la mjtat als cofres del senyor Don Martjn de Aragó, conte de Rjbagorsa, y l'altra mjtat per a la part hobedjent. / Y dita cabsa se declare y sentensee de asj al dja de Sant Pere de l'ay present, etc.

JHS y Marja sja ab tots. Amén. Lo que bol fer bé y bonas obras a de menester moltas [///].

Foren testjmonjs en tot lo sobredjt Antonj Amat de Bjalaplan y Betran Abat, ferer, de Sant Pere.

0134. Los bans en l'ay MDLI en Torbjner. 118.

A manjfestat Joan del Bajle hun ban en Torbjner a las hobelas de Mora[n]jo de Sojls de dja. Antonj del Sastre manjesta en Torbjner de dja a las hobelas de Mora[n]jo de Bjlaroé hun ban. Item a manjfestat Antonj del Sastre hun ban en Torbiner a lo pastor de Sjerco, djgo a Pedro Palasj, de dja. Ramon de Sierco a manjfestat al[s] cordés lo djbenres sobre Sant Luch. Lo djmercres sobre Sent Anton manjifesta

Ramon de Sjero d'Arca[s] a las bjelas de Palasj en Torbiner de dja. Y lo djbenres sobre Sent Anton a las matexas güelas altre ban en Torbjner.

0135. Las ljurias en l'ay MDLI. 123-128, 130-132.

Las ljurias de Bjlaroé y Arcas.

Primo Joan Palasj: a bacas — VIII; a bedels — II; a mulas — VII; a eguas — I; poldro — I; a hobelas — CCCL; a escalis; amoble — XXXIII S, II Dj.

Morango de Bjlaroé: a bacas — VI; a bedels — I; a eguas — I; a hobelas — CXIII; a [e]scaljs; amoble — XI S, VIII Dj.

Ramon Sent Abentjn: a bacas — VIII; a bedels — III; a mulas; a eguas; a [e]scaljs; a hobelas — XXXX; amoble — VI S. /

Nadal de Latore: a bacas — VI; a bedels — II; a mulas; a eguas — III; a hobelas — CXXII; a [e]scaljs; amoble — X S, X Dj.

Miquel Pontaron: a bacas — II; a bedels; a mulas; a eguas — II; a hobelas — LXVIII; a [e]scaljs; amoble — VI S, IIII Dj.

Palasj: a bacas — VIII; a bedels; a eguas — II; hun poldro — I; a mulas — II; a hobelas — VCCLXIII; a [e]scaljs; amoble — XXXV S, X Dj. /

Arquas, ay MDLI.

Joan d'Arcas: a bacas — VII; a bedel; a mulas — I; a eguas — II; a hobelas — CCCCCCL; a [e]scaljs; amoble — XXXVIII S, VI Dj.

Sjero d'Arcas: a bacas — III; a bedels — I; a mulas; a eguas — II; a hobelas — CL; amoble — X S, VI Dj. /

Sant Pere y Bjlaplana, ay MDLI.

Primo Pedro Erbera: a bacas — VII; h[u]n poljno — I; a eguas — I; a hobelas — LXXXVIII; a [e]scaljs; amoble — XII S, IIII.

Goerj: a bacas — XIII; a bedels — II; a eguas; a mulas — IIII; a hobelas — CLXXX; a [e]scaljs; amoble — XXI S, II Dj.

Amat: a bacas — VIII; a bedels; a huna egua(s) — I; a mulas — I; a hobelas — LX; a [e]scaljs; amoble — VIII S, IIII Dj. /

Pere Sant Martj: a bacas — X; a bedels; a eguas; a mulas — I; a hobelas — LXXXVIII; a [e]scaljs; amoble — X S, IIII Dj.

Joan del Sastre: a bacas — VIII; a bedels — II; a eguas; a mulas; a obelas; a [e]scaljs; amoble — V S, X Dj.

Joan del Bajle: a bacas — V; a bedels — I; a eguas — I; a mulas; a hobelas — XX; a [e]scaljs; amoble — V S.

A rebut Pere Pjquera, moljnero, de tornas del juradju de Pere Sent Martj — XVII S, V. /

Pedro Pjquera: a bacas — III; a bedels — I; a eguas; a mulas; ha obelas; a [e]scaljs; amoble — III S, VI Dj.

Joan Pjquera: a bacas — VI; a bedels; a eguas; a mulas; a hobelas; a [e]scaljs; amoble — VI S, IIII Dj.

Joan Barabés: a bacas — I; a [e]scaljs — VII; amoble — II S, VIII.

Pere Carera: a bacas — III; a bedels — I; a [e]scaljs; amoble — II S, VIII Dj. /

Betran Abat, ferero: a bacas — II; bedels; a eguas; a mulas; a [e]scaljs; amoble — I S, VIII Dj.

Ramon Pontaron: a bacas — VIII; a bedels — II; a eguas — I; a mulas — I; a obelas; a [e]scaljs; amoble — VI S, VI Dj.

Bortolomeu Goerj: a bacas — IIII; a bedels — III; a mulas; a hobelas — L; a [e]scaljs; amoble — IIII S, II Dj. /

Joan Palomera: a bacas — IIII; a bedels; a eguas — I; mulas — II; a hobelas — XXXX; a [e]scaljs; amoble — VI S, IIII Dj.

Bernat Palomera: a ba[cas] — VII; a bedels; a eguas — I; a mulas — II; obelas — XX; a [e]scaljs; amoble — X S, IIII Dj.

Brjnger Palasj: a bacas — III; a bedels — II; a eguas — I; a hobelas — XIII; a [e]scaljs; amoble — III S, II Dj. /

Pere Palasj: a bacas — II; a bedels; a eguas — I; a mulas; a hobelas — IIII; a [e]scaljs; amoble — II S, IIII⁹³ Dj.

Pere Carera: a bacas — III; escaljs; amoble II S, IIII.

Joan Gostj: amoble — I S.

Lo Botjero: a [e]scaljs — II; amoble — VIII Dj.

Aljns.

Espajol: a bacas — XX; bedels — III; eguas — II; mulas — II; obelas — DLXX; amoble LXXXVIII S, X Dj.

Brjn(n)guer Reals: a bacas — VIII; a bedels — II; a eguas — II; mulas; obelas — VLIII; a [e]scaljs; amoble — XVI S, IIIII. /

Joan de Ramo[n]: a bacas — IIII; a bedels — II; eguas; mula; obelas, escaljs; amoble — I S, X Dj.

Joan Fransjno: a bacas — II; a bedels; a eguas; a mulas; a obelas — III; a [e]scaljs; amoble — III S, VI Dj.

Maestre⁹⁴ Joan: a bacas — I; a bedels; a eguas; a mulas; a hobelas; a [e]scaljs; amoble — IIII Dj.

A rebut Brjnger Casós de [A]lj[n]s. De las tornas del moljnero, jurat, l'ay MDLI bjntj-dos sous, dos djnés — XXII S, II Dj. /

Pere Pascoal: a bacas — XI; bedel; eguas; mula; obelas — XXX; escaljs; amoble — VI S, II Dj.

Lo moljnero: a bacas — IIII; a bedels — I; a eguas; a mulas; a obelas; a [e]scaljs; amoble — II S, IIII Dj.

Lo pastor de Sjerco: a obelas — XVI; amoble — X Dj.

Brjnger de Joan d'Arcas, pastor de Nerjl. /

Sojls.

Joan Carera: a bacas — VII; a bedels — I; a eguas — I; a mulas; a obelas — CXXXX; a [e]scaljs; amoble — XII S.

⁹³ Ratllat a l'original: IIII.

⁹⁴ Ratllat: Maestre.

Sabastjà Solana: a bacas — VIII; a bedels — II; a eguas — I; a mulas; a hobelas — LVIII; a [e]scaljs; amoble — VII S, VIII Dj.

Joan Reals: a bacas — VI; a mulas — I; a eguas — III; a obelas — CXXIII; a [e]scaljs — VIII jor[nals]; amoble — XIII S, X Dj. /

Joan Mora[n]jo: a bacas — V; a bedels — I; a eguas — II; a mulas — V; a escaljs — II; a obelas — CCCXXXVI; (a escaljs — II); amoble — XXVIII S, IIII Dj.

Joan Baró: a bacas — VIII; a bedel; a eguas — II; a [e]scaljs — VII; a obelas — LXXXVI ca[ps]; amoble — X S, X Dj.

Joan d'Anton d'Arcas: a bacas — III; a bedels; a eguas — III; a [e]scaljs — VIII; a obelas — XXXVI ca[ps]; amoble — VIII S. /

Brjnger d'Arcas de Sojls: a bacas — VI; a bedel[s] — II; a eguas — I; a [e]scaljs — III; a obelas — XXVI; amoble — V S, II Dj.

Nerjl.

Monsarat Sjrera: a bacas — V; a bedel; a eguas — I; a obelas — CXIII; amoble — VIII S.

Antonj del Castel: a bacas — X; a eguas — I; a hobelas — XXXXVII; amoble — VI S, VIII.

Lo Ferero: a bacas — II; amoble — VIII.

Brjnger del Castel: a bacas — III; amoble — I S. /

Monsarat de Latore: a bacas — III; huna poljna; amoble — I S.

Fondebjla: a bacas — V; a eguas — I; a obelas — CLXX; amoble — X S, X Dj.

0136. Los bans en la Montaya ay MDLI. 120.

En l'altre dja de Sentas Creus manjesta Ramon de Sjerco d'Arcas a Gaspar de *Joan* Palasj hun ban de dja en la Montaja de las obelas. Ramon de Sjerco de Arcas a manjfestat al pastor de *Joan* d'Arcas en Comaspuids hun ban de dja. A manjfestat *Joan* Palomera de Palasj de Bilaroé hun ban de dja en Taladjsa. Item lo matex ban a manjfestat al pastor de Palasj *Joan* del Bajle perquè dju que Palomera no [e]ll podja acusar.

0137. Aljns, jurat, ay MDLI. La despesa de lo molinero de [A]ljns, jurat, en l'ay MDLI. 115.

Primo a pagat, y adés, a *Joan* Fransjno de [A]ljns que lj debje la bjla, que paga per a la Casa del Gran, a lo sensal de Roda tres sous. Item e pagat a Brjnger Casós de [A]ljns que paga per la Casa de lo Gran a lo sensal de Roda dos sous y bujt djnés. Item e pagat per lo bjno de Labjana bujt djnés. Item a pagat que se despengren com anàrem a Pegar a las bogas de Calbera tres sous. Item e pagat per lo plejt de la tasa de Anton al bajle dos sous. Item e pagat per al bjno de la carjtat de Sent Roch quj[n]ze sous y bujt djnés. La soldada del juradju X sous. Item e pagat a *Joan* Pascoal que abje pagat per la Casa del Gran tres sous y mjg. Lo moljnero a contat dja de Sent Gjnés, y contat rebuda y despesa. É⁹⁵ tornador dít moljnero a la bjla a trenta-y-nou so[u]s y sjs djnes a tornar lo moljnero de [A]ljns dos sous.

⁹⁵ Ratllat fins al final de l'entrada.

0138. L'ay MDLI. Los sensal[s] del *senyor Bojl de Castanesa*. 115v.

Item paga *Joan Palasj*, jurat, de su plega set ljuras, y hun sou y nou dñs. Item a sjnch de hoctubre paga *Brjnger de Arcas*, de *Sojls*, al sensal del *senyor Pedro Bojl* com a gurat de l'ay sobredjt, sobre la taula de lo ferero, sjs ljuras y nou sous y tres dñs. Item paga *Pere Pjquera*, moljnero, jurat de l'ay sobredjt, a sjnch djas del mes de hoctubre ab los deset sous de la sjbada que rebj lo *Pauet de Palàs*, moso de Pedro Bojl, quatre ljuras, y set sous y sjnch dñs. Item a pagat *Pere Pjquera*, moljnero, jurat, per lo mengconte que la bjla paga al sensal del *senyor Pedro Bojl de Castanesa* bjnt-e-nou sous, quatre dñs.

0139. [Càrrecs del Consell l'any 1551]. 116.

Carera, bajle. Joan Carera de Sojls, bajle en l'ay MDLI. Promes per a l'ay benjor, djch, per a l'ay sobredjt. De Sojls: Joan Mora[n]jo. De Sant Pere y Bjlaplana: Anthonj Amat. De Aljns: Pere Pascoal. De Bjlaroé: Gorgi del Parage. Bajle de [A]ljns: Joan Fransjno. Lochtjnent de bajle de las Paüls: Ramon Pontaron. Bajles y promes en l'ay MDLI.

0140. Las goelas que an acoljt a Morango l'ay MDLI. 116.

0141. Los mesegés. Los mesegés en l'ay MDLI. 116v.

Primo de Sant Pere: Antonj del Sastre y Joan del Bajle y Pedro Joanolo.⁹⁶ De Sojls: Joan Palasj, Joan d'Anton. De Aljns: Brjnger Casós y Joan Espajol, Ramon de Sjerco d'Arcas, Ramon Sant Abentj.

0142. [Comptes de claveria. 1551]. 111-111v.

Lo jurat de Bjlaroé és Miquel Pontaron en l'ay MDLI. Item a donat djt gurat de Bjlaroé de la plega de las ljuras a *Pere Sanct Martj*, jurat de *Sant Pere* quaranta-y-nou sous. Item a donat més abant de mj plega de las ljuras a djt *Pere Sent Martj*, jurat de *Sant Pere*, bjnt sous. Item a rebut la bjla de las Paüls de Castel de Bjlaroé, que a de portar lo bjno per a las carjtasts, bjnt cantes per trenta-y-nou sous. Item se me a mes a conte *Joan de Arcas* hun coarter de carne que se le prengren com ana-ren a la exjda de Arey tres sous. A donat lo jurat de Bjlaroé a *Sabastjan Solana*, gurat, de las ljuras deu sous a deb[ul]jt de marso per a la colecta. Item e pagat a *Joan Palasj* per lo bajlju seze sous. La soldada del juradju. E tornador Miquel Pontaron a la bjla trenta-y-sjs sous y quatre dñs. / E tornador Mjquel Pontaron, tosts contes pasasts y sjnasts, trenta-y-tres sous y dos dñs.

0143. *Pere Sanct Mar[t]j de Bjlaplana*, gurat, en l'ay MDLI comensa a rebre y despenre. 112-113v.

Item a pres per lo arendament de la Casa de *Ramon Porter de Aljns* per mans de *Joanet de Ramo[n]*, com arendador de ditta casa, cynquanta-y-dos sous. Item e

⁹⁶ Ratllat: *Joan Goerj de Bjlaplana*.

pagat de djsts dñés per al sensal de Bojl trenta-y-quatre *sous* y quatre dñés. Item e pagat del[s] matexos dñés per al sensal de Matjà per djta Casa de Ramon Porter de [A]ljns doze *sous* y mjg, y hun djner de portas. Item e pagat de djsts dñés per al sensal que la Casa de Ramon Porter fa a mosèn Joanolo honze *sous*. Item e pagat a Joan Pjquera per fer lo tjelo de la palanca en Gabaret quatre *sous*. Item e pagat a Pere Erbera de Bjlaplana per fer lo tjelo de la palanca dos *sous*. Item e pagat a Pere Pjquera per fer lo tjelo de la palanca en Gabaret dos *sous*. Item e pagat a la sena al *senyor* de Bjlanoba quaranta-y-sjnc⁹⁷ *sous* y mjg.⁹⁸ Item e pagat a la comisjó del bajle sjnc *sous*. / Item e pagat per lo que la bjla fa al sensal de Matjà quinze *sous*. Item e pagat a Pere Erbera de Bjlaplana que eba pagat per la baca d'Anton tres *sous*. Item e pagat a Pedro Pontaró per tocar las campanas la Bespra de Santa Àgata dos *sous* y mjg. Item page a Joan Pjquera que fí lo tjelo per a la palanca de las traus de Sabastjà Solana dos *sous*. Item e pagat a Ramon Pontaron per fer lo tjelo de las traus de Sabastjà Solana per a la palanca dos *sous*. Item ané yo, Pere Sent Martj, a Co[n]sel General dja de Sanct Bjsensts; estigé set jornals y mjg; monta XXII *sous*. Item e pagat al sensal de Matjà per a pagar djt finjt que fa Bojl a djt Matjà seze *sous*, y yo, Pere Sent Martj, els [he] pagasts de las ljurias per djt Ped[r]o Bojl. Item e pagat a Carbonel de la quistja noba que Anton y baren anadjr sjnc *sous*. Item e pagat a Pere Erbera que debje la bjla per lo sensal de Capela debujt dñés. Item a pagat Pere Se[nt] Martj a Pedro Joanolo, que an preso de bjno de los bezjnals de Labjana y de la palanca, y tot contat XXVIII S y sjs dñés. / Item e despès en dar a dñar ha los que fjen lo monjment del Sanct Corpus dos *sous* y deu dñés. Item e despès de l'aljfara de la carneserja de bjno y de pan tres *sous* y deu dñés. Item e pagat per a la aljfara de lo Plano y l'aljfara de las bujt sentas hobellas que acoljrem, de pan y bjno lo que tocaba a la bjla: tres *sous* y set dñés. Item e despès per a pagar la colecta a Benabarj al *senyor* de Bilanoba quaranta *sous* y quatre dñés de albarà. Item e pagat [a] Espajol de Aljns que anà al Co[n]sel General de Pascoa Florjda trenta *sous* per sos djetas. Item e pagat del[s] dñés de las goelas de Morango de Bjlaroé catorze *sous*, y ban pagar al ferero per la Casa del Gran de [A]ljns catorze *sous*. Item e pagat dels dñés de las güelas per a comportar o anà a pledeyar la tasa de Joan de Anton, que tenja de dar raó Brjnger Palasj, doze *sous*. Item doné a Amat⁹⁹ dels dñés de las güelas de Mora[n]go dos reals per al Co[n]sel General.¹⁰⁰ Item a pagat Amat per al Co[n]sel General dos reals dels dñés de las ljurias. Item en anar a Co[n]sel General de Sent Andreu treze *sous*. / Item e pagat per anar a Pegar sobre las bogas del nostre terme y de Calbera, entre pa, y bj, y carne, y portar las cartas a Calbera y tot deu *sous*. La soldada del juradju doze *sous*. Item a pagat a Pere Pjquera, que mena la mosa preyada a Se[n]yu sjs dñés. É tornador Pere Sent Martj,

⁹⁷ Ratllat: set.

⁹⁸ Ratllat a l'original: y mjg.

⁹⁹ Ratllat: Sabastjà Solana.

¹⁰⁰ Aquesta frase i la següent són ratllades a l'original.

jurat de l'ay 1551, tot contat¹⁰¹ quaranta y hun sou y quatre dñés.¹⁰² É tornador Pere Sent Martj, tosts contes pasasts y ffnasts, trenta-y-quatre sous y tres dñés. Item de la suma sobredjta a pagat Pere Sent Martj qujnze sous. Item a pagat a Pere Pjquera, jurat, deu sous. Item a pagat de portas del sensal deujt dñés. É tornador Pere Sent Martj, jurat, de l'ay MDLI, tot contat, deset sous y sjnch dñés.

0144. [Comptes de claveria de Sabastià Solana. 1551]. 110.

Item a pagat Sabastià Solana ab Joan Abat per la Casa del Gran de [A]ljns catorze sous y dos sous de despesas.¹⁰³

Item pagé de *ous*, lo dja que anaren a fer las bogas dels pasos, treze dñés. Item e pagat a Joan Reals com anà a Benasch per fer la procura y sendjcat, per a pres-tar los homenages al conte per dos djas, sjs sous. Item pagé a Reals per sacar la cò-pja de la capitolatjó de la Casa de Ramon Porter de Aljns hun sou. Item pagé [a] Amat per anar al Co[n]sel General sjs sous. Item pagé al ferero de despesas per la Casa del Gran de [A]ljns hun sou. Item com ané [a] alargar la Montaya ab los de Denuj; page quatre dñés de bj. Solana. Sabastià Solana a contat dja de Sant Gjnés de l'ay MDLI. Contat rebuda y despesa é cobrador djt Solana quaranta¹⁰⁴ sous. A cobrat Sabastià Solana, tot contat, sjnquanta sous manco hun djner.

0145. La Casa de Ramo[n] d'Aljns. La Casa de Ramon Porter de Eljns en l'ay MDLI. 99v-100.

An donat beu en arrendar la Casa de Ramon Porter de Aljn[s]. Y e aturada la ditta en Joan Espajol de Aljns. Comensa l'ay MDLI. Dónan-le libertat que pugue metre dosentas hobelas, deu més o manco, cada [a]y. Y que page com las de la bjla. Item que se ay de pagar tosts los mals que cada [a]j caurà, com é quistja, sjsa, sensals, carjtasts, bezjnals y tota cosa. Y axj [és] estat content tot lo consel. Item que sj njnguna persona lj contradeje en duntas eretasts, que la bjla las aje a fer bona.

Item que sj djt arendador adobarà ditta casa. Que ditta casa aye a satjsfer djsts gastos medjant jurament.¹⁰⁵ /

Item que la bjla haye a fer bona ditta casa¹⁰⁶ [y] eretasts. Item que sj en ditta casa se farà matremonj, que pagant-le sos trebals lo pugen forsar de exjr de l'arendatjó. Item que, sj se fja despesas per ditta casa y mals, page djt Espajol. Ba ditta arendatjó de Senta Marja de Marto a Senta Marja de Marto. Comensa la arendadjó per te[m]ps de sjs ayns. Comensa a Senta Marja de Marto de l'ay MDLI. Item que pueda metre hun parel de *bous* y dos asenblas de carej, y que pagen com las de la bjla.

¹⁰¹ Des d'aquest mot inclòs fins al final del paràgraf és ratllat a l'original.

¹⁰² Ratllat: deu Dj.

¹⁰³ Paràgraf ratllat a l'original.

¹⁰⁴ Ratllat: quaranta y dos [sous] y sjnch dñés.

¹⁰⁵ Paràgraf ratllat a l'original.

¹⁰⁶ Ratllat: casa.

Item que djt arendador aye de mantenir dja casa [/ /]. Y adoba en satisfazé dja casa.¹⁰⁷

Item que se tjnga axjdas, y com que fos bezjno propj de bjla.

0146. [Comptes de claveria de] Brjnjer d'Arcas de Sojls, jurat, en l'ay MDLI. 137-137v.

Comensa a rebre y despenre. Item a pagat a la paserja sjnch sous y quatre dñés de albarà [/ /].¹⁰⁸ Item e pagat a Joan Carera, bajle, de l'ay de MDLI per la soldada del bajlu doze sous. Item e pagat a Joan Reals per tenir lo llibre de la bjla XXII. Item e pagat de pan per al dja que arendàrem a Torbjner hun sou. Item e pagat per a bjno quom fjrem la palanca de Rju Blanch bujt sous y mijg. Item e pagat a Sabastjà Solana que abja a cobrar del juradju bujt sous y bujt dñés. Item e pagat a la cena a Benabarj, dja de Sent Andreu, bjnt sous. Item e pagat al que tocaba las canpanas dja de Santa Àgata dos sous y mijg. E pagat per al mengconte del sensal de Roda deu dñés. Item e rebut de quatre bacas que acoljrem de lo de Se[nt] Martj de huna de Balabriga, e ls rebusts / yo. E en pagat a lo bjno de la carjtat del Canpo set sous y tres dñés, y per a las tagas per a la caxa de la bjla nou dñés a lo ferero. Item e pagat per anar per las taulas de la caxa de la bjla, y ané-y [a] Abela ab huna egua sjs dñés. Item la soldada del juradju doze sous. Item em despès lo dja que anaren a Denuj [a] alargar la Montaja vjnte-dos dñés.

0147. [Comptes de claveria de] maestre Joan, ereu de la Casa d'Ensojls de Aljns, gurat, en l'ay¹⁰⁹ de MDLI comensa a rebre y a despen[re]. [Comptes de claveria de] Brenger Casós de [A]ljns, gurat, MDLI. 139.

Comensa a rebre y despenre. Item a pagat Brjnjer Casós de [A]ljns a la paserja sjnch sous, quatre dñés. Item a pagat al sensal de Matjà per lo que la bjla y fa quj[n]ze sous y quatre dñés a Benabarj. Item a pagat del bjno de Labjana seze dñés. Item a pagat de bjno per a la carjtat de lo Canpo bujt sous. Item e pagat a la profesó de Sant Adrjà de bjno nou sous. Item e pagat a Pere Pascoal de huna ayada que era gurat, que le fjen pagar tres sous, y tosts los altres gurasts los se an mes a conte, y los se mete a conte. E pagat a la carjtat de Sant Bernabeu de bjno catorze sous.

0148. [Rebut incomplert de Joan Reals, 1551]. 142v.

Esta en berdat que yo, Joan Reals, bezjno de Sojls, atorch aber rebut de bosaltres.

1552

0149. Las hobelas que an determinat acoljr la bjla en l'ay MDLII: mlj cabesas, sent més ho manco [a 27 de gener]. 140.

¹⁰⁷ Paràgraf ratllat a l'original.

¹⁰⁸ Ratllat a l'original: de Aljns, gurat, en l'ay de.

¹⁰⁹ Títol ratllat a l'original.

Item que ajen de pagar per al Bon Djous primer bñent la mjtat, y l'altra mjtat a Sant Juan prjmer bñent, y sj no paga djsts dñs per a djtas jornadas, y se y fja despesas, las page lo que aturarà la djta, y axj [és] estat content tot lo consel. Item que pugen metre hobelas ho moltós, y que bajsen totas en huna ramada, y se aprofje de tot lo que puge en qui aturarà la djta, y ayen de penre albarà en las pletas. E aturada la djta en Sabastjà Solana de Sojls a bjnte-tres sous y bujt per sent. Item que sj [e]n(c) sacaben nj sent nj dosentas, que no n'j pugen metre més. Item que djsts dñs bñgan en mà dels gurasts. Fj-se la present capitolatjó al Roero a XXVII de gjer [= gjner] de l'ay MDLII.

0150. [Sentència per disputes sobre límits de dos immobles a] Bjalapiana en l'ay MDLII a XXIII djas del mes de febrer. 228-228v.

A requesta de Monsarat de Porter de Bjalapiana requerj que lo magnifich Joan Garuz de Bjlaroé, bajle de djt loch de las Paüls, anase ab lo promes asagreementast a Bjalapiana, *Que era Joan Erbera de Bjalapiana, y Joan Fransino de [A]ljns y Joan Mora[n]go de Sojls.* Y djt bajle, ab consel dels promes damunt djsts, sentensjà y declarà y manà al magnifich Antonj Amat, que del cantó de la caseta enta la porta de Porter, nj abal d'enta part del tarat de Porter, no le y pose njnguns embargos. Y sj lo djt Antonj Amat bolje pasar, y djt paso, que [e]lls ereus de la Casa no le'n pugen bedar. Sj lo djt Amat crobe dita caseta, que a la part dabat enta part del tarat de Porter y puge lansar la neu y lo gotelar que és entre la caseta de Amat y lo paler de Goerj, que no lo empage njngú perquè l'ajgua puge tjar abal y no done day a njngú. Item que a totas las parsts de la caseta y aye gotelar, y no [e]ll poedan embargar nj la huna nj / l'altre. Foren testjmonjs de tot lo sobredjt Bernat Porter de Arданoé y Pedro Pontaron de Sant Pere. Fet fou lo present escr[it] y memòria per mj, Joan Reals de Sojls, escrjbano de la bjla de las Paüls, dja y ay sobredjt. Item que djt paso no se puge enpagar y baje dret del cantó de la caseta de Amat fins al cantó de la casa y paler de Go[e]rj abal, que pugen baxar y pujar gent espesjda.

0151. [Arrendament de] la claberja en l'ay MDLII, lo Djluns de Pascoa. 193.

An arendat la claberja. Y e aturada la djta en Pedro Pontaron de Sant Pere a djner y mala per cabesa. Item que dant piyora bastant ljs torne las aberjas, pagant lo que an de pagar, etc.

0152. Lo Bedat de Sojls en l'ay MDLII ordenatjó, lo Djmarsts de Pascoa Florjda, ay sobredjt. 242v-243.

Fj la present jo, Joan Reals, escrjbano de la bjla ab boluntat d'els tests. Item que en djt bedat se beda lo prjmer dja de abrjl quj[s]cun ay en fjs al dja de Sant Andreu. Y que en djt bedat aye degola de dja huna, y de njt dos degolas. Y que sj djts mesegés no degolaran, que los altres de Sojls ne pugen degolar de djsts mesegés, etc. Item que las degolas que se penran en djt bedat, que sjan la mjtat dels mesegés, y l'altra mjtat l'ayen a partjr als altres bezjns per jquals parsts. / Item que per entrar en lo bedat paguen per hobela tres dñs, y per bèstja grossa tres dñs, y sj són forasteras

pagen per obela sjs dinés, y per bèstja grossa altres sjs dñs. Testjmonjs foren en tot Pedro Erbera de Bjlaplana y Brjnger Palazí de Sant Pere. Y juraren en poder del gurat que era Brjnger Arcas. Item que en lo bedat no j entre sjnó los bous fjs a què se solte, nj bedels, nj somés, sjno que fose bedel de baca lauradera. Item hordenaren que dexasen tota la captera y tot lo que se an sacat en lo bedat, y las careras y rjberal de Ljre, y las mulas pugen entrar en la captera y en las careras, y en lo bedat no y entre sinó los bous.

0153. La pau de lo magnifich Salbador de Denuj y de Joan Pjquera menor y Pere Pjquera major de Sant Pere de las Paüls. Se prengí a nou djas del mes de may, ay MDLII. 225v-226v.

Y asò per enteresió del reberent senyor mosèn Antoni Font, bjcarj de present de las Paüls, y lo magnifich Joan Fransès de Denuj y de Sabastjà Solana per Joan Morango de Sojls. Que trataren ditta pau per cent y hun ay y djas més, ab las condicions segensts etc. Item guraren las ditas parsts en podel [= poder] del magnifich Joan Garuz de Bjlaroé, bajle de las Paüls, y dels testjmonjs debaxo escrjsts, de tenir ditta pau per els, y per parensts y amj[c]s. Y baledós per cent y hun ay y djas més. Y juraren a Denuj a la Santa Creu de Nostre Seyor y als Sansts Quatre Ebangeljs de tenir y serbar ditta pau, a pensar de perjurjs y manjfest a qualquiera que contrabenjs, nj fes contrabenjr, en ditta pau, y a pena de las penas dabat escrjtas etc. (Pau) / pau ffinal per sent-y-hun ay y djas més de Salbador de Gjlem Arnal de Denuj de la huna part y de Joan Pjquera menor y de Pere Pjquera major en l'ay MDLII, a nou djas de maj del sobredjt aj. En pena de sent florjns. La mjtat a la part obedjent y l'altra mjtat per al senyor conpte de Rjbagorça. Foren testjmonjs lo honrat Joan Palàs de sant Feiju, Joan Tedo, abitant en Denuj. Són fjansas per la pau del magnifich senyor Salbador Gjlem Arnal de Denuj, jnfansó, y de Joan Pjquera menor y de Pere Piquera major com a prensjpals. Són fjansas per la part del magnifich Salbador de Denuj Joan Fransès de Denuj, major de djas, y Sabastjan Solana de Sojls per la part de Joan Pjquera y Pere Pjquera major. Són fjansas Joan Mora[n]jo de Sojls y Pedro Pjquera, moljnero, de Sant Pere de las Paüls, etc. / Pau de Salbador de Gjlem Arnau y Joan Pjquera y Pere Pjquera. Feta y testjfjcada fou per mj, Joan Reals de Sojls, escrjbano de la bjla de las Paüls, dja y ayn sobredjt de MDLII, a nou djas de majo del present ay, etc. Nosaltres, Joan Fransès de Denuj y Sabastjan Solana de Sojls, atorgam la sobredjta fjanserja éser berjtat. Nosaltres, Joan Morango de Sojls y Pere Pjquera, moljnero, de Sant Pere de las Paüls atorgam la sobredjta fjanserja. Nosaltres prensjpals, djch, jo, Salbador Gjlem Arnal de Denuj, prometem y juram a Déu y a la Santa Creu de Nostre Senyor, y yo, Joan Pjquera de Sant Pere, y yo, Pere Pjquera major de Sant Pere major, de sacar endepne las sobredjtas fjansas de tot lo sobredjt.

0154. La prjmja de las Paüls ay MDLII a XXVIII de may, ay sobredj. 223-224v.

Se dóna beu en arendar la prjmja ab los pactes y condicions segents. Item se arenda per tres ays segensts. Comensarà a l'ay de mj sjn[c] sensts y cynquanta-ydos, y acabar l'ay de MDLIII. Item que ara djntre bujt djas ayen de Bertran quaran-

ta ljuras,¹¹⁰ y que, acabasts los deutes bels, *que* lo que ayen mester per a hobs de la yglésja, *que* djt arendador ne aye de donar. Item que lo blat de ditta prjmja djt arendador lo aya de deixar a la bjla dñs per dñs y hoblgatjó per hoblgatjó etc. / Item que la prjmja l'ayen de portar a los granés de la jglésja, etc. Item *que* acabe de pagar l'ay de mjL DLIII, y *que* done quatre fjansas. Y sj lo arendador no pagabe, púgan fer pagar a dittas fiansas. Y ayen de pagar dñs adjnerasts. Los fazen córer los béns a beu de coredor, etc. E aturada la ditta en Pedro Joanolo de Bjlaplana bujtanta-y-quatre ljuras dñs adjnerasts. E aturada la ditta en Pedro Joanolo de Bjlaplana per LXX-XIIII L. Dóna fiansas Antonj Amat de Bjlaplana y Ramon Sarat Porter de Bjlaplana. Yo, Hantonj Hamat, hatorgo la fjhanserja y per Monsarat Porter, que díjé que [no] sabja hescrjure, lohà la fjhanserja. / Jo, Pedro Joanolo, prometo y juro my fe, y hobligo mjs béns setjs y mobles, agusts y per aber, de complir en tot lo sobredjt y sacar de tot endepne a bós, Antonj Amat de Bjlaplana, y a bós, Monsarat de Porter, de djt loch. Y sj per jo no pagar a tot lo damont djt, la bjla, nj la jglésja nj las fiansas ne rebjen njngun dayo, yo prometo pagar-ho tot, etc. Foren testjmonjs en tot lo sobredjt lo reberent senyor mossèn Antonj Font de las Bjlas de Torbó, bjarç de las Paüls, y lo senyor Mjquel de l'escribà de Benifonts, sotabjarç de las Paüls. Fet per mj, Joa[n] Reals de Sojls, escrijbano de las Paüls, a sjnch de juy, ay MDLII. Yo, Antoni Font, preb[e]re, só testjmonj del sobredjt fet atorgat. Mjquel Garús, prebere de Benifons fas testimonj de / sobre escri[i]t.¹¹¹

L'arendasyó de la prjmja. Ay MDLII a-se arendat per LXXXIIII L per tres ays. Comensa l'ay de MDLII. Acaba l'ay de MDLIII.

0155. [Deutes a la capela de Santa Llúcia, 24-6-1552. 168.

L'ayn mjL DLII, lo dja de Sant Jhoan Abangelsta hen lo loch de las Paüls contaren Pere Pascoal de Aljns de lo que debja de Santa Lúcia, hen fins a la hora present. Debe Pere Pascoal a ditta glésia de Santa Lúcia, tost contes pasast y sjnast, XVIII S, II Dj, djc debuyt sous y dos dñs. Conta debant Jhoan Reals de Soiils, *que* hera jurat de la bjla de las Paüls, y de Betran Abat, ferer, y de Sabastjan Solana de Soiils. Yo, Jhoan Morancho de Soiils, fas la present com a notarj de la bjla de las Paüls, etc. Item debe Antonj de lo Sastre de Sant Pere a Santa Lúcia dos sous y set dñs de l'ay mjL DLII.

0156. [Sobre un plet no especificat] buy que sj conta XXII djas del mes de setembre 155II hen la bjla de las Paülls. 192.

Lo bayle de las Paulls, digo, lo magnifich Goan Garús de Bjlaroé a manat a los promes de la bjla, digo, Jhoan Castel de Bjlaroé, Jhoan Güery de Bilaplana judjcasen.

0157. [Plet per vuit cafissos i mig de sègol], a XXII djas del mes de setembre ayn mjL DLII. 186.

¹¹⁰ Ratllat: bjnte-sjnch.

¹¹¹ Paràgraf ratllat a l'original.

A requesta de Jhoan Pontaron de Bjlaroé an citada a Qujsabel de Blasco, ab lisènsia de son marit, *per* debant lo honorable Betran Abat, loctjnent de bayle de las Paülls. Djse la berjtat de lo que sabja hen lo debat de la sègal. Y djta Gisabel a jura-
do hen poder de djt bayle y dels testjmonjs. Testjmonjs Ihoan de lo Sastre y Ihoan Pascoal de Aljns menor. Y dju que *per* lo jurament que feyt a, que djt Ihoan Garús si saquà las garbas de casa de Blasco contra su boluntat. Y las malà hen la carera. Y se'n lebà la sègal. Y que la bolta djta Gisabel hera bjuda. Y le demanà a Jhoan Garús tren-
cament de casa perquè se'n portà la sègal contra sa boluntat. Més dju djta Gisabel que fjen henpara ditta sègal hen casa de Palasí a Nadal de Latore *com* a jurat de la franquesa de Bjlaroé. Y hel no [e]ntengí res de la henpara. Ihoan Garús se'n portà la sègal. Més dju djta Gisabel que se'n portà buyt cafssos y mjg de sègal.

0158. [Despesas de claveria], buy que sj conta a XXII djas del mes de setembre, ayn
mjł DLII. 227.

Jhoan del Sastre requerj al bayle de las Paülls, digo, a Jhoan Garús. Manat pagar a Pedro Jhoanololo y son sogre, Jhoan Güerj de Bilaplana, las despesas que s'éran fetas he[n] la presa de Salvador de Denuy y de Pere Fero de Aspès. Y més mana a Jhoan Carera de Soills lo bayle pagàs a Jhoan del Sastre las despesas *per* manamén del senyor procurador de Benabarj. Y djt Carera se a [a]pelat *per* debant son mayor.

0159. [Testimonis d'uns deutes], a XXVI djas del mes de sentabre [= setembre], ayn
mjł DLII. 237.

Yo, Jhoan Morancho de Soils, doné a lo bayle de las Paülls, djc, a Jhoan Garús de Bjlaroé, buyt ljuras que tenja en comanda de los dñs que Jhoan de Arquas paga-
ba *per* son germà Bernat, a lo de Aspès, djc, [a] Antonj Morancho y a Sebastjan Solana de Soills. Y *per* no boler-mj ser ab Baró hels, los he mesos en poder de lo bayle hen testjmonjs de Antonj Amat de Bjlaplana, y de Betran Palasí de Bilaroé, y de Jua[n] Palasí de Soills menor, y de Jhoan Palomera de Sant Pere, y de Jhoan Saün de Aljns y de Jhoan de Arquas menor. Y aquests son *per* testjmonjs tost.

0160. [Establiment d'una treva i pau] a XXVIII djas del mes de setembre, ayn mjł
DLII. 236-236v.

Com qüestjó fos y hesperàs aber hentre Sabastià Solana de Soils de huna part, y de l'altra part Jhoan de Arquas ab sos germans, y *per* mjgà de algunas bones per-
sonas, ho an posat hen poder de Betran Palasí, infanson, y de Antonj Amat y de Jhoan Fero de Denuy¹¹² y Marquó de Hurmela de lo Gabàs, y de Pedro Palasí de Sant Pere, tost comuns de andós las parst. Y nosaltres compromjsarjs los sentensjam treba y pau *per* cent y hun dja y djas mes. Pau *per* parent y germans, amjchs y baledós, *per* aquisto henterés, paraulas bé dijtas y mal dijtas. Y *per* mjlor seguretat dónan *per* fjansa a djt Betran Palasí de Bjlaroé la huna part, y l'altra djt Betran Palasí atorega ditta fjanserja. Testjmonjs foren Jhoan Fero de Denuy y Bernat de lo Sastre de Sen Pere

¹¹² Ratllat: Jhoan Fero de Denuy.

y Pere Pjquera de Sen Pere. Asò hen pena de sen florjns de ara per a la part que sje dehobjdient. / La mjtat que page per a los cofres del senyor conte de Ribagorsa, y l'altra mjtat per a la part hobjdient.¹¹³ Més foren contenst que tota hora que sia menester, si puga metre hen poder de notarj real. Y sia content la huna part. Lo púgan metre. Y sia adobada y hestineria ditta pau y acte a co[n]sel de sabis (sabis). Sia adobada y coregida tota hora que sie menester, sus las penas contengudas en l'acte. Lo que sentènsjan dist compromjsars per a Sabastjan Solana, que lj donen de lo que abja despès per su cunyado Johan de Arquas: són sis liuras. Més abant lj sentènsjan que Jhoan de Arquas page y done a Sabastjà Solana XXXX S.

0161. [Pagaments de diversos censals] ayn de mjll DLII, lo dja de Sant Mjquel de Setembre. 227v.

Paga Jhoan Pascoal de Aljns lo sensal de Bojl, djc, lo present hen poder de Betra[n] Abat, loctjne[n]t de bayle de las Paüls. *Primo* Jhoan Pascoal paga XVII S, VIII dñs. Més paga lo moljnero de Aljns a lo sensal de Boil XX S. Més paga lo gabago de la Casa del Gran per lo sensal de Bojl XVIII S, XI Dj. Més paga Hespanjol a Jhoan Pascoal per la Casa de Ramon Porter XXXIII S, I Dj a X djas de octubre. Més paga Jhoan Pascoal a lo sensal de Masià de Benebarj¹¹⁴ lo dja de la confrarja de las Paüls XI S, X Dj. Més paga lo moljnero de Aljns a lo sensal de Barbastro. Més paga Ramon Porter a lo sensal de Barbastro. Més paga a lo sensal de Barbastro.

0162. [Debat pel Vedat de Lliminyana] a IIII djas del mes de octubre, ayn mjll DLII. 235.

Lo magnifich Jhoan Garús de Bjlaroé, bayle de las Paüls, a manat a yo, Jhoan Moranco de Soïls, toquàs hun acte, com hen djas pasast Monsarat Porter de Bjlaplana com a meseger pijnjora hel. Y Pedro Jhoanololo de Bjlaplana, y lo moso de Amat de Bjlaplana dos baquas ab los bedels de Pedro Herbera hen lo Bedat de Ljmjniana. Y djt Monsarat Porter dju que hel com a meseger a demanat de Pedro Joanolo y a lo moso de Amat. Y a pijnorat djas baquas y las ha mesas hen la claberja de la bjla de las Paüls. Y las bol aber pijnoradas. Y las pinjorarà tantas boltas com las y trobarà hen lo Bedat de Ljmjniana. Y que dju djt Monsarat Porter, y Amat y lo Pedro Jhoanololo que djt Pedro Herbera no tjne dengun dret hen lo bedat de Ljmjniana, nj lo y bolen acoljr hen deguna manera. Y axí n'an fet toquar acte lo bayle y los de Bjlaplana. Hen testimoni de Pere Barabés de Aspès de Sus y de Bortolomeu de Jhoan Porter de Sant Pere.

0163. [Declaracions sobre uns esquàlids. 1552] a X djas del mes de octubre. 225.

Lo magnifich Jhoan Garús de Bjlaroé, bayle de las Paüls, mana a Jhoan Carrera de Soïls, juràs. Y djse la berjitat de lo que sabia hen los hescalis. Quoanst gornals ne tenja. Y lo bayle fja asò per requesta de los jurast de la bjla. Y lo djt Carrera no ho a bolgut jurar per lo bayle hen presènsia de tot lo conseil.

¹¹³ Ratllat: a los cofres del senyor conte.

¹¹⁴ Ratllat: Barbastro.

0164. [Pagament de diversos censals. 17-10-1552]. 239.

L'ayn mj^l DLII, la Bespra de Sant Luc, paga Brjnger Arquas, àlias Casós, lo sensal de Masià y lo sensal de mosèn Jhoanololo a Jhoan Rjals, jurat de Soïls, lo que li toquaba de lo fruyt.

0165. [Acta de desafur per bruxeria] l'ayn mj^l DLII, a XXIII djas del mes de octubre. 172-173v.

An tengut consel los de la bjla de las Paüls, djc, tost hen general, bayle y jurast y tot lo consel an determinat de desaforar-si per l'art de la brosolerja, y no per den-gun altre cas. Més bolen y júran tost, y consinten tost, que si hen denguna casa de la bjla y del terme de las Paüls, ho borda ho palero, trobàban degun malfactor per aquell art de la brosolerja, hen aquet cas ho àyan de pagar aquells tals de quij serà la casa ho bordas ho palés, djc, que si hestàban com a hestasanst hen djas casas, ho palés ho bordas, ab boluntat de quij són las casas. An jurat hen poder del bayle de las Paüls, djc, hen poder de Jhoan Garús de Bjlaroé, infanson: *primo* Jhoan Castel de Bjlaroé a jurat; *primo* Betran Abat a jurat; *primo* Jhoan Palomera de Sant Pere a jurat; *primo* Jhoan Pascoal de Aljns; *primo* Brjnger del ferero; *primo* Morancho de Bjlaroé; *primo* Ramon Sent Abentj de Bjlaroé; / *primo* Jhoan Hespanjol de Aljns; Pere Carera de Sant Pere; Jhoan Herbera de Bjlaplana; Jhoan Agostj; Antonj Amat de Bjlaplana; Antonj de lo Sastre de Sen Pere; Jho[an] Barabés; Jho[an] Palasí de Soïls; Pere Palasí de Sen Pere; Pere Herbera de Bilaplana; Pero de Piquera; Jhoan Carera de Soils; Bernat Palomera de Sant Pere; Jhoan Baró de Soils; Brjnger Casós de Aljns; Miquel Puntaró de Bjlaroé; / *primo* Jhoan del Bayle a jurat; Brjnger Palasí de Sen Pere; Jhoan d'Ensoïls de Aljns, gabago; Jhoan de Anton de Soils; Monsarat de Porter de Bilaplana; Sabastjà Solana de Soïls; Pedro Saü[nc] de Arquas; Jhoan de Arquas; Brjnger Arquas, àlias Casós; Jhoan Fransjno de [A]ljns; lo moljnero de Aljns; Jhoan de Ramo[n] a jurat; Pedro Piquera, moljnero; Jhoan Garús de Bjlaroé, bayle; Jhoan Reals de Soïls; Jhoan Morancho de Soïls. / Y tot açò an consentjdo y loado y jurado tost los sobredjst, los damont djst, etc.

0166. [Arrendament] a bjnte-quoatre djas del mes de octubre [de] lo Bedat de Torbjner hen l'ayn mj^l DLII. 185.

An (an) donat beu a quij més y darja ab los pactes y condisions. Item que quoalquiera que lo conpre que no pusca péixer djt bedat hen fjsn siam a lo dja de Sant Martj primer bjnent. Y si quij comprrà djt Bedat de Torbjner y hentra abans de Se[nt] Martj, que los mesegés de la bjla lo púgan pinjorar axí com a los altres de la bjla. Hé cayeguda la dja hen Antonj¹¹⁵ Amat de Bjlaplana. A [de] pagar seyze cantes de bjno bueno y mercadero a los jurast de la bjla. A-lo a donar a Sinquagèsima. Y si cas hera no donàban lo djt bjno per a lo que los jurast lo hesen menester, lo púgan comprar los jurast a despesas de Antonj Amat. Més abant bolen y consinten que djt Amat se puga guardar

¹¹⁵ Ratllat: Ihoan.

lo Bedat de Torbiner, y los mesegés de la bjla. Y los bans que sjan de Antonj Amat. La part de la bjla *com* hé acostumat, y l'altra mjtat de qui acusarà lo[s] bans. Més bolen los jurast y tota la bjla que lo djt Amat aya de jurar en poder del bayle y puga pijnjar y manjestar los bans. Y pot henstrar hen fjsns a Santa Marja de Marts.

0167. [Sobre uns deutes al vicari de les Paüls] a XXVI djas del mes de octubre ayn ml DLII. 184v.

Lo reberent mosè *Antoni* Font, bjcarj de las Paüls, a requerit a yo, *Jhoan Morancho de Soils*, li toquàs acte *com* *Jhoan Fransès* de Denuy y *Gaspar Lorent* de Denuy li abjan djt que lançàs los jurast de djbjnjs, y lo sagrjstà sobre hunas prjmjas los debjan los jurast y lo sagrjstà de las Paüls a los de Denuy — djen los de Denuy. Y lo djt mosèn Antonj Font que dju y respon que hestà promte y aparelado si los de Denuy li mòstran sentènsja de lo bjsbe o de sus be[ne]fisados, y le digan qui són jurast y sagrjstà. Y los damont [dits] *Ihoan Fransès* y *Gaspar*, que djen que hels no saben qui són jurast nj sagrjstà. Y de tot açò són testimonjs *Ihoan Rjals de Soils* y *Ihoan* de lo Bayle de Sent Pere.

0168. [Ordenació sobre el càrrec de batlle] l'ayn ml DLII, VIII djas del mes de noembre. 174.

An tengut consel lo bayle de las Paüls, digo *Jhoan Garús de Bjlaroé* y los jurast de la bjla, *Jhoan Rjals*, jurat, *Jhoan de Palomera de Sent Pere*, jurat, *Jhoan Pascoal de Alns*, jurat, *Ramon Sent Abentj de Bjlaroé*, tost concors, y ab altres singolàs de la bjla de las Paüls, y sircobeyns de aquela, hen lo Roero de Sen Roch, a hon altras boltas an acostumat a tñre consel, an determinat de la manera segent fer ley, que quoalse-bula bayle que sia de la bjla de las Paüls, digo, de Sant Pere, ho Bjlaroé, ho Soils ho Bjlaplana, aya y sia hoblgat de tñre corts hen Sant Pere, djc, hen la Plaça de las Paüls, etc. Item que sj [ha a] anar lo bayle de las Paüls a Aljns tjne de peage *hun sou*. Item se a a pugar a Bjlaroé tjne de peage sjs dñs, y de clamarjas quoatre dñs a Sant Pere, y a Bjlaplana y a Soils. Tjne de clamarjas quoatre dñs lo bayle, de setjada tjne lo bayle *hun sou*, segons lo temps que perde, etc. Yo, *Jhoan Morancho de Soils*, fas la present de boluntat de tost *com* a notarj de la bjla de las Paüls(s).

0169. [El plet per la Casa de Joan Cirera de Nerill. 27-11-1552]. 144-144v.

A XXVII del mes de nohenbre de l'ayn ml DLII nosaltres, Antonj de Gayme de Perafjta, y jo, *Ihoan Morancho de Soils*, [//] lo poder a nosaltres dat y tenint a Déu debant nostres huls, sobre lo pleyt y debat que hestàban mossèn Antonj de Gayme de Sem Felju y *Ihoan Garús de Bjlaroé* sobre la Casa de *Ihoan Cirera de Nerjl* tenjanarenizada los dos, y hestàban en debat sobre la soldada y despesa de hun moço abja mes *Ihoan Garús* per a trebalar hen ditta casa de Nerjl. Y nosaltres, Antonj de Perafjta y *Ihoan Morancho*, hoïda la huna part y l'altra, abem sentensiat que lo djt mosèn Antonj de Gayme done y page al djt *Ihoan Garús*. Són a saber quaranta sous y mjg cafjcs de blat. Y de tot açò són cabals hen fjsns a la present gornada, pagan[t] lo damont djt. Més abant torna *Ihoan Garús* la casa, digo, la sua part de

l'arendament de la Casa de Nerjl hen poder de mosèn Anto[n] de Gayme. Y mosèn Antonj hés content de penre-la tota la casa solo per lo tems que andós la tenjan, ecep-tat que lo derer ayn que tjnga la casa mosèn Antonj aya de leysar hen la Casa de Nerjl quoranta feysinas de heste rju de forment per a Jhoan Garús de Bjlaroé per su part, etc. / Item més hés (hés) hestat tractat hentre mossèn Antonj de Gayme y Jhoan Garús de Bjlaroé que, per quoant a hun prat tenjan los dos, habjan quijtat, hestabe henpenyat, l'abjan tornat hen la casa per LX S. Aquels seysanta sous aya pa(ga)gast lo dít mosèn Antonj de Gayme. Tanbé bole y quijere Jhoan Garús que mosèn Antonj de Gayme se saca a su plaer de dít prat. Y lo tórnau hen poder de mossèn Antonj. Y perquè [é] la berjtat faz lo present yo, Jhoan Morancho de Soïls, com a notarj de las Paüls, ab boluntat de andós las parst hen testjmonjs de Sabastjan Castel de Sen Balerj y de Arnal de Sant Balerj los dos.

0170. [Plet per deutes] a quoatre djas del mes de desembre hen l'ayn de mjL DLII. 171-171v.

Lo magnifjc Betran Abat, loctinent de bayle de las Paüls, a manat a yo, Jhoan Morancho de Soïls, li toquàs hun acte com a notarj de la bjla, de la forma segent: pri-merament com Antonj de Toló de Perafita li aya demanat, y l'a requerjt li fes justicia de Pere Palacj de Sant Pere. Li debja hun deute. Y dít loctjnent de bayle aya manat a Pere Palací pagàs lo deute que debja a [A]ntonj de Perafita. Pere Palací a posat huna mula hen poder de lo bayle y de los promes de la bjla. La judcasen y pagasen dít deute [a] Antonj de Perafita. Y lo bayle a manat a los promes judcasen ditta mula per a pagar lo deute a Antonj de Perafita. Y los pròmens l'an judicada just a Déu y sas concè[n]cias. Y lo bayle l'a presentada la mula a Perafita. Y lo dit Antoni Perafita que dju que no bole la mula, nj la penrà, sinon (sinon) per lo que li debe, y que no lj [/ / /] dñns per a tornar-li a Pere Palasí. / Pere Palacj que dju que si Perafita no tjne dñns per a tornar-li, que li done huna fjança hen la bjla de las Paüls, que hel li fjarà hen fjsns huna gornada que sia justa. Y Antonj de Perafita no a bolgut la mula nj bol pagar lo que abia a tornar. Axí lo bayle no sabja què fer la mula, pus hera judicada y no la bolja lo dít Perafita. A-la hencomanada a Pere Palací de Sant Pere, li done bon recap-te, que hel li farà pagar tot lo que serà de justjsia. Y de tot açò són testjmonjs Blasco de Latore de Bjlaroé y Bernat Gjlamjc de Montanuy.

0171. [Queixa de Pere Carrera] l'ayn mjL DLII a VI djas del mes [de] decembre. 165.

Lo honorable Pere Carera de Sant Pere dju y respon a lo bayle de las Paüls y a los jurast, que hel hé bezino, y pensa hestar, de las Paüls, perquè l'an manat a consel y a bezjnales de la bjla des que hestà contloquado en la bjla de las Paüls sinc o sis ayns ancà.¹¹⁶ Y com a faltat a lo consel lo an hexecutat tantas boltas com a faltat a consel, que sijnjaladament l'a executat Jhoan Palomera de hun consel que faltà-li sijn pagar hun sou. Y axí a requerjdo lo dít Pedro Carera a yo, Jhoan Morancho de Soïls,

¹¹⁶ Ratllat a l'original: [/ / /] sis ayns ancà.

li toquàs acte públjc. Hen testjmonjs de Jhoan Serós de Aspès de Sus y de Pedro Güerj de Aspès de Sus. (Y) y més abant protesta Pedro Carera per dayns y henteros contra lo bayle y jurat de las Paüls, contra aquesta cosa, y tot lo que per justicia se puga hestjmar.

0172. Santa Lúcia jen l'aym mujl DLII, a VI djas del mes de decembre, an partjdas las gléssias hermitanas per lo terme que las adoben. 166.

Primo los de Alins an [a] adobar la de Santa Lúcia. Los de Soïls an [a] adobar a Santa Marja de la Rjbera. Los de Sant Pere y Bjlaplana àyan de adobar a Sant Roch y Santa Marja de Bjlaplana. Los de Bilaroé y de Arquas àyan [a] adobar a Sant Mamés en Cap de Arquas. Y axí són hestast contenst tost los de lo consel Y an bolgut yo, Jhoan Morancho de Soïls ho Arquas, com a notarj de la bjla de las Paüls, etc.

0173. [Préstecs de blat] buy que si conta a VI djas del mes [de] decembre de l'aym mujl DLII. 177-178.

Lo magnifich Jhoan Garús de Bilaloé, bayle de las Paüls, abja manat a yo, Jhoan Morancho de Soïls, tenja hun poc de blat de Jhoan Castayn de Sant Feliu en caça¹¹⁷ mja. De lo qual lo dji bayle mj a manat, yo tenjs dji blat per henparas hen nostra casa. Y abja-lo henparat per requesta de Jhoan Fondebjla de Astet, y de Jhoan de la hes-glésja de Bilaler. De lo quoal blat lo dji Jhoan Fondebjla a sopljcat al dji bayle le leysàs mijc cafj(j)s de blat de aquel tenjban henparat. Y lo magnifjc Jhoan Garús, bayle, le leysa mig cafjs de blat. Y hent[r]a fjança Sabastjan Solana de Soïls a lo bayle per a tota hora que lo bayle li demane lo dji blat. Promete su fe y paraula de tornar-lo-li en Casa de Morancho de Soïls. Y perquè [é] la berjitat fas lo present yo, Jhoan Morancho de Soïls, com a notarj de la bjla de las Paüls ab boluntat de Sabastjà Solana, hen testjmonj / de Jhoan Reals de Soïls y de Jhoan Casós de Soïls, moso de Jhoan Morancho de Soïls. Jo, Johan Reals de Soïls, só testjmonj en lo sobredjt, y me sotascrjbo per Joan Casós de Soïls, que djjé no sabje escrjure. /

An y dja vt supra lo magnifich Jhoan Fondebjla de Astet, jnfançon, se hobliga de saquar de tot hendemne a Sabastjan Solana de Soïls per aquesta fjancerja que la bjla li fa per djs buy[t] coartalls de blat. Y así o promete su fe y paraula de tenir tot lo desús dji hen testjmonjs, y més promete dji Fondebjla que si Sabastjan se abia de moure per aquesto deute, ho persona per hel, se hobliga pagar tres sous per cada dja, salarj de percurador. Y més promete Fondebjla sj lo blat demanaben a Sebastian Solana, promete de tornar-lo hen casa de Morancho de Soïls. Y yo, Jhoan Morancho de Soïls, fas lo present ab boluntat de totes las parst com a notarj de las Paüls. Jo, Johan Fondebjlla d'Estet atorc tot lo sobredit héser berdat. Testjmonjs foren de tot lo desús dji Jhoan Reals de Soïls y Jhoan Casós de Soïls, moso de Jhoan Morancho. Jo, Joan Reals de Soïls, só testjmonj en lo sobredjt, y me sotascrjbo per Joan Casós, cablero, que djjé no sabje escrebjr.

¹¹⁷ La ç figura a l'original.

0174. [Sobre diversos deutes] buy que si conta a VII djas del mes de desembre l'aynn
mjl DLII. 194.

A requesta de Jhoan Reals, jurat, y de Palomera de Sant Pere, jurat, an citat a lo honorable Pedro Joanolo de Bjlaplana sobre algunas cosas abja promès a los jurast. Y de asò són testjmonjs Pere Piquera de Sant Pere, moliner, y¹¹⁸ Brjnger Arquas, àljas Casós, de Soïls, com lo bayle a manat a Pedro Joanolo benjs per debant hel, en presència de los testjmonjs y dels jurasts. Y djt Pedro dju y respon a las demandas li fan, que hel abja promès per certa cantitat teniba de Antonj Amat de Bilaplana¹¹⁹ de fer hestmenà-la, que Antonj Amat de Bjlaplana, y Jhoan Reals de Soïls y Jhoan Palaci conixerjan que hel pagarja. Y ara dju Pedro és berdat hel ho abja promès a los desús djst, que pagarja lo que hels bolesen. Y ara no bol pagar res Y de tot açò són testjmonjs los desús djst, etc. Tota esta suma debe Amat a la bjla, y lo çabatero debja a Antonj Amat de Bjlaplana.

0175. A XI djas del mes de decembre l'ayj mjll DLII abem posat a quj manquo portarja lo bjno de Torbjner. 188v.

Abjan a pagar per a la bjla tota hora que la bjla lo bula hen lo temps degut. He aturada la ditta hen Nadal de Latore de Bjlaroé. A de portar hun mjetro de bjno buheño y mercadero a sus despesas y preu de cinquoanta so[us] y tres sous ab los de la aljfara que se y (hec)hencloen. Y lo djt Nadal a de sagar [= sacar] a djt A[n]tonj Amat, que hestaba hoblijgat a la bjla, a-lo de sagar [= sacar] de tot hendemne, etc.

0176. [Plet de Pere Domec], a XXI djas del mes de desembre, ayn mjll DLII. 241v.

Lo magnifjch Jhoan Garús de Bilaroé, bayle de las Paüls, a requesta de Jhoan Güerj, sastre de las Paüls, y per manament del senyor Justjsia de Benabarj, y hoïdas las retòliques de los testjmonjs, a manat a Pedro Domec de Bjlaplana pagàs a djt Jhoan Güerj. Y Pedro Domec, sentjn-se agrabjado de djt manament de lo bayle, s'és apelado per a debant lo senyor percurador de Benabarj hen testjmonjs de Jhoan Castel de Bjlaroé y de Betra[n] Abat de las Paüls. Yo, Jhoan Morancho de Soïls, he feyt la present ab boluntat del bayle y com a notarj de la bjla de las Paüls.

0177. [Càrrecs del Consell 1552]. 234.

Loctjnent: Betra[n] Abat, ferero; bajle per a l'ay MDLII Joa[n] Garuz de Bjlaroé. Promes: de Sant Pere y Bjlaplana Joan Erbera; de Bjlaroé Joan Castel, prome; de Sojls prome Joan Rjals; de [A]ljns bajle, prome de Aljns, Pere Pascoal major.

0178. Los bans de Torbjner en l'ay MDLII. 195.

A manifestat Pere Pjquera en Torbjner a las hobelas de Sabastjà Solana en Torbjner de dja, dja de l'Ansensió hun ban X S.

¹¹⁸ Ratllat: de.

¹¹⁹ Ratllat: la bjla.

0179. Memòria de la rebuda que la bjla me a dado. [1552]. 243v.
 Item de Arnal de Se[nt] Martín. [///] S.¹²⁰

0180. [Arrendament dels] basins en l'ay MDLII. 243v.

Se arendaren los cajtius. Y aturaren en Pedro Joanolo de Bjlaplana per bjnte-hun sou, dich XXIS. Item se arendaren lo basí de las glésjas ermitanas. Y e aturada la djta en Joan de Anton de Sojls per bint sous, dich, XX S. Va de Sentas Creus de Maj a Sentas Creus de Maj.

0181. Lo Plano en l'ay MDLII. Lo Plano en l'ay MDLII dñs de pas. 190-191.

An hordenat que njnguna persona no puge dalar nj segar nj fer erbas en lo comunal, nj en prasts de njngú en pena de sjnch sous, sjnó lo que ature la djta, y no fase mal a njngú, nj sijn actas no n'j pugen fer. Item que sj entrerà aberja en djt Plano, y no trebale, *que* page de njt dos sous de ban per bèstja grossa, ho mulas, ho eguas, ho altras azemblas; de dja hun sou per cabesa, y per ramada de hobelas de njt bjnt sous, y de dja deu sous. Item que de njt no j puge gaure njnguna aberja en djt Plano, sjnó cada uno en so del seu. Y los bans sje[n] de qui aturàrà la djta la mjtat, y l'altra mjtat dels mesegés. Y que pugen executar en la matexa ora. Item *que* [el] guarden los mesegés y lo *que* aturàrà la djta. Item que la quistja se aje de pagar de djsts dñs de lo Plano per a Sant Mjquel de Setembre. Y sj se j fa despesas, las page lo *que* aturàrà la djta. Item *que* [el] djt arendador aje de portar albarà de djta quistja als jurasts de djta bjla. / Los bans de lo Plano en l'ay MDLII.¹²¹ E aturada la djta en Joan Castel de Bjlaroé per treze ljuras jaquesas. A de portar albarà a los jurasts de las Paüls a sas despesas. Y sj despesas se y fa, *que* djt Castel las se page de sos béns, etc. Item *que* lo Canpo que no lo pugen soltar, y *que* y aye degola: Y en la Paül tanpoch hen degun te[m]ps, hestju y ibert, no lo púgan soltar, si no fos acort de tota la bjla, etc. / Los bans del Plano ay MDLII. Joan Pontaron dja de Corpo Crjst a manfestat a dos bou[s] de Moran[j]o de Bjlaroé de dja hun ban. Joan Castel de Bjlaroé a manfestat al de Sjerco de dos de njt en lo Plano hun ban, VIII de yuj. Joan Castel a manfestat ha Sabastjà Solan[a] del [///] de njt en lo Plano a buj[t] de juy. A manfestat Joan d'Arcas en lo Plano al pastor de Sabastjà Solana de las apreseras de dja hun ban. A manfestat Joan d'Arcas a las bacas de Pere Carera de Sent Pere en lo Plano de dja hun ban y de njt altre ban. A manfestat Joan Reals a lo pastor de Carera y de Mora[n]jo.¹²² A manfestat Joan Reals de Sjerco d'Arcas en lo prat de lo Plano Rasco hun ban a dos bous.

0182. [Recompte de] las hobelas, [1552]. 188v.

De Soïls són totas hen suma nou centas-y-quoatre cabesas. Las de Bjlaplana tre-centas y bjnte-cjnc caps. Las de Bjlaroé cent-setanta caps. Las de Ihoan de Anton

¹²⁰ Entrada ratllada a l'original.

¹²¹ Frase ratllada a l'original.

¹²² Frase ratllada a l'original.

de Soils quoaranta-y-huna; an tancat mala *per cabesa*. A de tornar dít Nadal de Latore *per cent* dos dñs. Contat la haljfara y la herba de tot y desa, etc. He feyt lo present yo, Jhoan Morancho de Soils, com a notarj de la bjla ab boluntat de totas las parst, etc.

0183. Los mesegés ay MDLII. Los mesegés en l'ay MDLII. 186v.

An posat mesegés: de Aljns lo moljnero y Joan de Pascoal. De Sojls Joan Baró y Joan Carera. De Sant Pere¹²³ Betran Abat y Pere Piquer¹²⁴ major. De Bjlaplana Monsarat Porter. Joan d'Arcas lo jove y Joan Pontaron de Bjlaroé. Item Joan Reals de Sojls, meseger de la Montaja.

0184. La arendatjó dels ban[s] en la Montaja en l'ay MDLII. 187-187v.

An posat beu a quí més ne donarje. Arenda-se lo Djluns de Pascoa Florjda, ay sobredjt. Y e aturada la djta en ***. Item fonch hordenat que njnguna persona no puge segar erba nj dalar en djta Montaja, sjnó albesons, y hordigas y sarons. Y sj y segaran erba, que page *per càrega d'erba* dos sous, y l'erba perduda. Y e aturada la djta en Joan Reals de Sojls. Y lo dít Joan Reals aya de pagar lo dja que se soltarà la Montaya. Y los djst bans se pugen executar en la matexa hora que dít ban sjrà fet XXXIII S. Item Joan Reals de Sojls, meseger de la Montaja. Los bans de la Montaja ay MDLII. La mjtat de la pena de la Montanja que sja de llos mesegés, y l'altra mjtat de la bjla. / Los bans de la Montaja an MDLII. Los bans de la Montaja. A manjfestat Joan d'Arcas a lo pastor de Morango y de Carera dja de Sant Joan en la Montaja hun ban de dja a las hobelas.

0185. [Comptes de claveria]. L'ayn mjll DLII Jhoan Palomera de Sant Pere, jurat, comensa a rebre y despenre. 155-157.

Primo paga a Jhoan del Sastre *per anar* a lo Consel General a Benabarj la semana antes de Sant Luc dos sous, djc, II S. Item paga Palomera de hun albarà, de las colectas de l'ayn mjll DLII, IIII dñs. Item paga Palomera, *per los dñs* de lo malconte de Boil, VIII dñs. Item paga Palomera al notarj de Saün *per la apoqua del senyor rector de Arasan*, II S. Item paga lo dja que lançàban las ljuras, de pa, II S. Més paga de altra part, de pa, X Dj. Més paga de altra part, de ous, IIII dñs. Item a pagat de lo pjlo de la carnecirja hun sou, dic, I S. Item paga a lo ferero de las tagas y lo forjlado de la carnecirja y galfons, de tot, IIII S. / Item de tocar las campanas la njt de Santa Àgata paga Palomera dos sous y quoatre dñs, djch II S, IIII Dj. Item a pagat a lo çabatero *per los jurast*, de Anton, IIII S, IIII Dj. Item paga, pago a [Joan] del Sartre, com anà a Consel General la semana antes de Sant Luc, IIII S. (Item paga)¹²⁵ item paga Palomera com anà a parlar ab lo percurador a Castanesa *per lo feyt* del desa-

¹²³ Ratllat: y Bjlaplana.

¹²⁴ Ratllat: de Bjlaroé.

¹²⁵ Ratllat: Item paga.

fuerdo, I S, VI Dj. Item paga Palomera, Jhoan Palomera, *per* a la comjsió del bayle, V S. Item paga Palomera *per* a la prjmera paga de la colecta, VI S. Item paga Palomera *per* a lo deute de lo çabatero, de lo deute *que* la bjla debia a Pedro Jhoanololo, XVII S, III. / Item paga Jhoan Palomera [a] Antonj Amat de Bjlaplana *com* anà a Consel General a Sant Bjcents a Benabarj, XII S. Item paga Jhoan Palomera *per* a la colecta a la prjmera paga, IIII S. Item paga Jhoan Palomera de la soldada de lo juradju, XII S. Item paga Jhoan Palomera *com* porta lo çabatero albaran de la colecta y de logero, I S. Item paga Jhoan Palomera [a] Pere Piquera *per* la palanqua, *que* adobar y terar *per* hun ayn, IIII S. Item paga Ihoan Palomera a lo çabatero *per* lo deute *que* la bjla le debja, VI S, VIII S. Item paga Ihoan Palomera a los compromjsarjs de lo *que* despenren *com* tenjban lo pleyt ab Ihoan Morancho, III S, IIII. / Item paga Ihoan Palomera lo Luns de Pascoa de pa *per* a la alifara de lo Plano, XI dñs. Item paga Jhoan Palomera lo dja *que* arendaren la carnecjra, paga de pa, I S. Item a rebut Ihoan Palomera de lo de Ci[e]rquo de Arquas de huna baqua forastera, II S. Item a pagat Jhoan Palomera de huna bèstja *per* a portar lo bino a Sant Adrjà, I¹²⁶ S. Item a pagat Palomera de lo bjno de Sant Adrjà, XI S.¹²⁷ Item de mosèn Antònio Bjlas quoatre mulast; an de pagar a tres sous *per* cabeza, axj é contenta tota la bjla. Item a pagat Jhoan Palomera a Pedro Joanololo buyt sous, y a'ls agust de las baquas *que* tje conloquadas lo de Cierquo de Arquas, djc, VIII S. / Item a pagat Jhoan Palomera a Pedro Jhoanololo dozse sous; agíls de Sabastjà Garús de Builgas *per* raó de las mulas *que* tenjba en lo terme de las Paüls, djc, XII S. Item a pagat Jhoan Palomera dozse sous a lo tabernero de lo bjno de Sant Adrjà, djch, XII S. Item paga Jhoan Palomera sis dñs de portar lo bjno a la carjtat de Senta Marja de la Rjbera a Pere Pjquera, djc, VI Dj.

0186. [Comptes de claveria]. L'ayn mij DLII. Ramon Sent Abentj de Bjlaroé, jurat, come[n]ça a rebre y a despenre. 158-159.

Primo pagà a Jhoan de lo Sastre *com* anà a lo Consel General a Benabarj la semana antes de Sant Luc, II S. Item pagà Ramon Sent Abentj a los de Aljns de lo que demanàban de Labjana, que los pagasen bjno, I S. Item pagà Ramon Sent Abentj a lo notarj de Saün *com* hescancelà lo contracte del rector de (a)Arasan, II S. Item pagà a lo de Sierquo de (de) pa, I S, II. Item al notarj de Saün de la apoqua (pagà)¹²⁸ del senyor rector de Arasan, pagà Ramon Sent Abentj, IIII S. Item *com* fjen la percuradoria Ramon Sent Abentj a lo notarj de la Pobla. / Item pagà Ramon Sent Abentj lo dja de Carnjstoltas a los de Bjlaroé y de Arquas, *que* obrjren lo camjno de Bjlaroé en fins a Sant Roc, XVIII Dj. Item pagà Ramon Sent Abentj a lo bayle — XII S. Item pagà a Jhoan Castel *que* abja dast dosze sous¹²⁹ *per* a la cena a Benabarj, XIII S, VI Dj. Item de la soldada de lo juradju, XII S. Item a pagat a la colecta a la tanda de lo

¹²⁶ Ratllat a l'original: I.

¹²⁷ Frase ratllada a l'original.

¹²⁸ Ratllat a l'original: paga.

¹²⁹ Ratllat a l'original: dosze sous.

Bon Digo[u]s, XXVI S. Item a pagat Ramon Sant Abentj tres sous de despesas per a la colecta, y a-los pagast ab las ljurias de los altros jurast. / Item a pagat Ramon Sent Abentj a Jhoan Castel com anà a Castanesa per lo feyt de los desafuero, li dóna VII S. Item pagà Ramom Sent Abentj a Antonj Amat com anà a Castanesa per lo feyt del desafuero, III S, III. Item pagà Ramon Sent Abentj a lo çabatero per lo deute que la bjla le debja, VIII S. Item pagà Ramon Sent Abentj a Pedro Jhoanololo de lo deute que la bjla le debja a la çabatero, XXXI S. Item pagà a la colecta a lo Bon Djgous, IIII S. Item paga lo dja que los compromjsarjs se aplegaren per lo pleyt de Jhoan Morancho, II S, IIII Dj. Item pagà Ramon Sent Abentj.

0187. [Despesas per bestiar. 1552]. 160.

Item tñen los de Cierquo de Arquas baquas forasteras, set cabeças; an de pagar a real per cabeça. Item tjne Jhoan Garús de Bjlaroé tres mulas de son germà Sabastjà; a de pagar quoatre sou per cabeça. De mosèn Bjlas quoatre mulas; an de pagar a tres sous per cabeça, djc, XII X. Aljns a tres bacás forasteras; an a pagar a real per cabeça. De Bogaqua de Erbera dos¹³⁰ eguas; an a pagar III S. De las hobelas de Denuy, acoljdas en la Montànja cent hobelas, XI S. De quoatre bacás IIII S. De deu hobelas VI S. Hun real del pasage de Boil.

0188. [Comptes de claveria]. L'ayn mjll DLII Jhoan Pascoal de Alins, jurat, comença a rebre y a despenre. 161-162.

Primo paga a Jhoan del Sastre com anà a Benabarj a lo Consel General la semana abans de Sant Luc, dos sous, djc II S. Item paga Jhoan Pascoal de Aljns hun sou com si clama dels deutes bels, djc, I S. Item paga Jhoan Pascoal a Joan Espanjol com anà a Monçon per lo feyt de la brosolerja, y de anar a Senju a parlar ab lo per-curador, item paga VIII S. Item paga Jhoan Pascoal com pagàban la colecta a la prj-mera paga, XII S. Item paga Jhoan Pascoal a lo çabatero de lo deute que la bjla debja a lo çabatero, VIII S, III Dj. Item paga Jhoan Pascoal de altra part per a la colecta, VIII S. / Item (de)¹³¹ paga Jhoan Pascoal a lo notarj de Saü[nc] com escancelà lo contracte del senyor rector de Arasan, lo notarj, III S, X Dj. Item del juradju, XII S. Item paga Jhoan Pascoal a lo çabatero de lo deute que la bjla debja a lo çabatero, VI S, III. Item paga de hobrjr lo camjno de la Rjbera, paga Jhoan Pascoal I S, IIII. / Item de mosèn Sabastjà de Aspès hun anolo Aljns.

0189. [Comptes de claveria. 1552]. 145-146.

Item paga Brjnger Casós de Aljns de lo que abja a tornar a la bjla de l'ay que hera jurat XXI S, la bespra de Sant Miquel, l'ayn mjll DLII. Item paga Jhoan Palasí de lo que abja a tornar a la bjla de las tornas de lo juradju de l'ayn mjll DLII. /

¹³⁰ Ratllat: tres.

¹³¹ Ratllat: (de).

Són tornadós los jurasts, djch, Pere Pjquera, moljnero, de l'ay MDLII, tot contat (XXXI S), XXXI S, XVI Dj. É tornador Joan Palazj a la bjla de l'ay que era jurat, djch, de l'ay mjil DLII, tot contat XXXXVI S, V Dj. A [a] tornar Brjnger Arcas de l'ay MDLII a la bjla XXXI S, II Dj, XXXIII S, XXI S, VIII S. A cobrador Jhoan Palasí de lo que a a pagar a la bjla I S, XI Dj. A [a] tornar Brjnger Casós de [A]ljns a la bjla de l'ay MDLII, a [a] tornar VII S, II Dj. A [a] donar Sabastjà Solana a la bjla de las güelas que acoljrem sous y quatre djenés, y an a serbjr per a la colecta. Y se se y fa despesas ras s'aye de pagar djt Sabastià Solana. An a tornar Pere Piquera, jurat, y Brjnger Arcas dels djenés de las güelas de Sabastjà Solana, andós nou sous y sjs djenés. Item dóna Jhoan del Bayle de Sent Pere, la Bespra de Se[nt] Miquel, de lo sensal de lo percurador XXII L. Més dóna de lo sensal de Brabbastro [= Barbastro] V L, y dóna'ls a Pere Piquera de Sant Pere, jurat. / L'ayn mjil DLII, la Bespra de Sant Miquel de Setembre paga Jhoan Palasí a lo sensal de Barbastro de la sua plega XXXIII S, III Dj. Més paga djt Jhoan Palasí a lo sensal de lo percurador lo mateyx dja XXII S, VI Dj. Item paga Brjnger Casós de Aljns de la anjada mateysa de su plega a lo sensal de Barbastro XVIII S. Item paga lo dja mateyx a lo sensal de lo percurador Brjnger Casós XVIII S, VI djenés. Item paga Brjnger de Arquas, àljas Casós, la Bespra de Sant Miquel, l'ay de LII de lo sensal de Barbastro de su plega X S, VI djenés. Item paga djt Brjnger lo mateyx dja a lo sensal de percurador X S, VI Dj. Item paga Pere Piquera per lo sensal de lo percurador la Bespra de Sant Miquel XXXXIII S, VII, de la sua plega. Més paga lo mateyx dja a lo sensal de Barbastro Pere Piquera, jurat. Item paga Brjnger Casós, àljas Casós, de lo que abja a tornar a la bjla nou sous y sjs.¹³²

0190. Las Ijuras en l'ay MDLII. 146v-151.

Sant Pere

Lo de Ramonet: a bacas — VI; a eguas — I; a mulas — I; hun pold[r]o — I; a güelas — XVIII; a [e]scaljs — VIII; amoble — VI S, VI Dj.

Brjnger Palaszj: a bacas — VI; a eguas; a mulas — I; a güelas — XX; a bedels; a [e]scaljs; amoble — III S, XI Dj.

Pere Pontaró: a bacas — VI; a eguas; a mulas; a hobelas y crabas — XVII cabeças; a [e]scaljs; amoble — II S, II Dj.

Palomera: a bacas — V; a bedels; a eguas — II; a mulas — I; a hobelas — LII; a [e]scaljs; amoble — VI S, XI Dj. /

Pontaró: a bacas — VIII; a bedels — II; a eguas; a güelas; a [e]scaljs; amoble — V X, VI Dj.

Pere Palazj: a bacas — III; a bedels — I; a mulas; a güelas; a [e]scaljs — VIII;¹³³ amoble — I S, VIII Dj.

Pere Pjquera: a bacas — V; a bedels — I; a eguas; a mulas; a hobelas; a [e]scaljs; amoble — III S, III Dj.

¹³² Paràgraf ratllat a l'original.

¹³³ Ratllat a l'original: VIII.

P[er]e Pjquera, moljner: a bacas — VI; a bedels — II; a eguas — I; a mulas; a güelas; a [e]scaljs; amoble — V S, V Dj. /

Joan Barabés: a bacas I; a [e]scaljs — VII gornals; amoble — II S.

Pere Carera: a bacas — IIII; a bedels — I; a [e]scaljs — IIII gornals; amoble — II S.

Betran Abat: a bacas — IIII; a bedels — I; a [e]scaljs — IIII; amoble — II S.

Joan del Bajle: a bacas — VI; a bedels; a hobelas — XVIII ca[beces]; a [e]scaljs; amoble — III S.

Antonj del Sastre: a bacas — V; a bedels; a [e]scaljs — X; amoble — III S, VIII D.

Joan Gostj: amoble — I S. /

Joan Baró: a bacas — VII; a bedels — II; a eguas — III; a mulas — I; a hobelas — XXXXV; a [e]scaljs; *Joanot Baró*: a hobelas — XXVII; amoble — VIII S, II Dj.

Sabastjà Solana: a bacas — VI; a bedels — II; a eguas — III; a mulas; ha hobelas — LX; a [e]scaljs; amoble — VIII S, III Dj.

Brjnger Arcas: a bacas — IIII; a bedels; a eguas — I; a hobelas — XXI; a [e]scaljs; amoble — II S, VIII Dj.

Joan d' Anton: a bacas — III; a bedels — II; a eguas — III; a hobelas — XXXXVI; a [e]scaljs; amoble — VI S, IIII Dj. /

Nerjl, ay MDLII.

Fondebjla, Gabrjel Reals: a bacas — IIII; a bedel[s] — II; eguas — II; a hobelas — CLXXV; amoble — VIII S, VIII.

Gjlem Cyrera: a bacas — IIII; a bedels; eguas — I; a güelas — CXXV; amoble — II S, III Dj.

Antonj del Castel:¹³⁴ a bacas — IIII; a bedels; a eguas — I; a hobelas — XXX; amoble — II S, VI Dj.

Monsarat de Latore: a bacas — IIII; a bedels — II; a eguas; amoble — I S.

Brjnger del Castel: a bacas — IIII; a bedels; amoble — I S.

La quijstja de Denuy — VI S. /

Bjlaroé, ay MDLII.

Joan Castel: a bacas — VIII; a bedels; a eguas — IIII; a mulas — I; a hobelas — CCLXXII; a [e]scaljs; amoble — XXXV S, III Dj.

Joan Morango: a bacas — IIII; a bedel[s] — II; a eguas — I; a mula[s] — II; a hobelas — CXXXIII; a [e]scaljs; amoble — VIII S, II Dj.

Nadal de Latore: a bacas — VIII; a bedels — II; a eguas — II; mulas; a hobelas — CXX; a [e]scaljs; amoble — VIII S, VIII.

Item a pres *Ramon Sent Abentj* de las hobelas de Feraz de Castanesa tres sous, y debe-las a la bjla aquels tres sous *Ramon Sent Abentj*. /

Blasco: a bacas — III; a bedels — II; a eguas — III; a mulas; a hobela[s] — LX; amoble — VI S.

Ramon Sent Abentj: a bacas — VIII; a bedels; a eguas; a hobelas — XXIII; a [e]scaljs; amoble — III S, VIII D.

¹³⁴ Ratllat: *Joan Sjrera*.

Arquas Sjerco: a bacas — V; bedels; a egua — I; a mulas — I; a güelas — LX; a [e]scaljs; amoble — VIIII S, III S [= Dj].

Joan d'Arcas: a bacas — X; a bedels; a egua — II; mulas — III; a hobelas — CCCCCCXXXVII; a escaljs; amoble — XXXVI S, VI Dj. /

Joan Palazj de Sojls: a bacas — VIII; bedels; a egua — III; hun poldro — I; a mulas — V; a hobelas — CCCLXXX; a [e]scaljs — VI; amoble — XXVI S, III Dj.

Aljns, ay MDLII.

Joan Espayol: a bacas — XXII; a bedels — III; a egua — II; a mulas — VI; a hobelas — DCC; a [e]scaljs — III; amoble — XXXX S, III Dj.

Brjnger Casós: a bacas — VIII; a bedels; a egua — II; a mulas; a hobelas — CLXXXV; a [e]scaljs; amoble — XIII S. /

Joan Pascoal: a bacas — VIIII; a bedels — III; a egua; a mulas; a hobela[s] — XXXXV; a [e]scaljs; amoble — VI S.

Joan Fransjno: a bacas — III; a bedels; a egua; a mulas; a obelas — VIII; a [e]scaljs; amoble — II S, VIIIIDj.

Lo moljnero: a bacas — V; a bedels — I; a egua; a [e]scaljs; amoble — II S, III Dj.

Joan de Ramo[n]: a bacas — V; a bedels — III; a egua; a [e]scaljs; amoble — II S, III Dj. /

An lansat per als mals comuns XXVII. An hordenat que pugen executar las ljuras fíns que [e]ls pasos y los escaljs sjan requosjrasts. An lansat a ter [= tres] djner[s] per ljura. Aj ljuras M y sjscentas.

0191. L'ayn mij DLII Jhoan Reals de Soils, jurat, comensa a rebre y a despenre. 152v-154.

Item a pagat a la pasjerja — V S, III Dj. Item paga Jhoan Rjals a Jhoan del Satre com anà a Consel General a Benabarj la semana abans de Sant Luc — II S. Més rebj Jhoan Reals de los djnés que sobràban de la herba del Plano bjnt sous de Jhoan Pala-sí de Soils. Y dóna'ls a lo meynsconte de lo sensal de Bojl — XX S. Mos a pagat Jhoan Reals per al djt meynsconte de lo sensal de Bojl dels djnés de las ljuras — VIIII S, IIII Dj. Item paga Jhoan Reals a lo sensal de Macià de Benabarj per la bjla — XV S. Item paga per lo sensal que paga Bojl a Maciá de Benabarj — XVI S. Item paga de mijga mà de paper per a la bjla — VI djnés. / Item paga de huna clabadura per a la caysa de la bjla — III S, VI Dj. Més lo dja que anaren a [E]spès per demanar de consel al bagiler — I S. Item paga lo dja que anaren a portar los djnés a lo senyor de Arasan com quijàban lo sensal — I S, II Dj. Item paga de huna carta del pleyt de Jhoan Morancho — I S. Item dóna a Lastanosa de Benabarj per lo pleyt de Jhoan Morancho — III S. Item a pagat a lo notarj de Saün per l'albarà del senyor rector de Arasan — IIII S. Item de mijga mà de paper — VI djnés. Item a pagat a Jhoan Morancho de Soils per tenir lo libre de la bjla — XXII S. Item done yo, Jhoan Morancho, a Jhoan Reals com anaba henta Leyda, lì done dos reals, dic, IIII S. / Item a pagat Jhoan Reals a lo çabatero de lo deute que la bila debja a lo çabatero — VIIII S. Item a pagat a lo çabatero de altra part per lo deute que la bjla debja a la çabatero — VIIII S, III. Item

paga a Brjnger de Casós de Cols — VI Dj. Item paga Amat de Bjlaplana de huna mà de paper per a la bjla — I S, II. Item de la soldada de lo juradju — XII S. Item a pagat Jhoan Realls lo dja que fèban lo beznal los de Soïls a las Obagas de bjno — I S, VI Dj. Los sis djnes abja-los agut Jhoan Realls de las hobelas de Casayn de Arasan, djc — VI djnés. Item a pagat Jhoan Realls. / Item tine [E]nsoïlls bestjar forastero, djc, de Pere Palací, mulas.

0192. [Arrendament de la] carneserja l'ay MDLII. La carneserja e[n] l'ay MDLII. 140v-141.

An dat beu a quij manco talarje. Y e [a]turada la ditta en Pere Palazj de Sant Pere. A de talar a deu djnés y mala la ljura, y carne aletada a nou y mala. Pode metre cent y cynquanta hobelas y deu crabas en Torbjner. Y sj n'j meten més, que estjgan a mersè de la bjla. Item que ajen a fjar fjs a Sant Luch, y a Sant Luch que ajen de pagar y que no y aje te[m]ps de foero. Item que no pugen pagar sjnó de blat ho de sègal segons yrà en aq[ue]llas horas, ho djnés adjnerasts. Item que qualqujera de la bjla que aje a meterr carne, *que* prenen hun coarter y la frexura le'n puge fer matar. Item que sj sobrarà carne lo *dijgous*, que djt carnjsero la puga compartir *per* las casas. Item que la carne aletada, que la talen hun djner manco *per* ljura. Item lo cap y los peus dos djnés, la(l) sanch y la trjpa dos djnés, lo polzet dos tñs [= djnés], y tota la frexura sjs djnés; la frexura sense el polzet quatre djnés. / Item *que* entren en lo Canpo ecep-tat lo Bedat. Item que no puga fer carne al[s] forastés, sjnó *per* a mengar en la bjla de las Paüls. Item a de comensar a talar a Sjnquajesma en fjs a Sant Luch.

0193. Los poercos [1552]. 86.

L'ai 1[5]52 e [a]tura[da] la dita en Pedro Palasí, àlias Costa, a tres coartals *per* dos almuts de sègal *per* casa lo més abant. Los pactes [y] condesions *quom* està la capitolasion de 1548. Los que tínguan sinó que vn poerco¹³⁵ que pague la mitat de la sègual. Y comensa la guarda lo dja de Senta Marc de febrer 1[5]52.¹³⁶

0194. Los djnés de las goelas que Sabastjà Solana l'ay MDLII (M). 136v.

E pagat jo, Pere Pjqua de djsts djnés de las hobelas damont djas per a pagar a mestre Joan l'obra de la carneserja y de la caxa de la bjla de deuji sous. E rebut jo, Brjnger Arcas, de Sabastjà Solana *per* las hobelas dja de Sant Bernabeu bjnt sous; en pagat a la carjtat de Nostra Seyora de la Rjbera deu sous, y los altres deu sous a la(s) colecta rozegada al senyor de Bilanoba. A pagat Sabastjan Solana a los gurasts per a la colecta de l'ay MDLII *per* a la prjmera tanda cynquanta sous. Item an rebut de Sabastjà Solana *per* djas hobelas y *per* a pagar la colecta rozegada trenta sous. Item em rebut de djt Solana *per* a pagar la hobra de la carneserja cynch sous. Dja de Santa Rafina de l'ay MDLII rebjrem jo, Brjnger Arcas, y yo, Pere Pjquera, moljner, andós

¹³⁵ Ratllat: de un poerco abant.

¹³⁶ Ratllat: 154.

gurasts del sobredjt ay, de *Sabastjan Solana* per las güelas, bjnte-dos sous, y pagàrem-ne lo bj de djta carjtat deu *sous* y mjg. Item em rebut de *Sabastjà Solana* per a la carjtat de Sant Roch seze *sous* per a bjno.

0195. [Disposició sobre els casalers], l'ayn mjll DLII. 164-164v.

An tengut consel lo bayle, djc, *Goan Garús* de Bjlaroé, bayle, *Joan Reals* de Soils, jurat, Palomera de Sant Pere, jurat, *Jhoan Pascoal* de Aljns, jurat, Ramon Sent Abentj, jurat, ab tot l'altre consel, ha hon altras boltas an acostumat tñre consel, hen lo Roero de Sant Roc. *Primo* an determinat que de aquesta hora abant no consinten que los casalés hestaleyn, nj se profiten de res de lo terme de las Paüls. Y axj ho determinan tota la bjla hen general. Los que la bjla tñne per casalés són los segenst: *primo* Aljns: *Jhoan de Ramon* y Antonj son germà, Antonj de *Ramon Porter*, la biuda de *Ramon Porter*. Sant Pere: Pere Carera, *Jhoan Barabés*, Pere del Castel. Y hasj lo bayle y jurast los han absast a los djst casalés no hestaleyn hen pena de sos trebals perdusts. Los casalés no pugen hestaljar, axj com los casalés per aquesta anjada que se'n profiten de los senbrast pagan[t] las ljuras. / Y de engoan abant que las àyan de leyxar y no en púgan saquar més abant. Hen testjmonjs de *Jhoan Serach* de Aspès de Sus y de Pere Güerj de Aspès de Sus.

0196. [Sobre els càrrecs de jurat i comptes de claveria. 1552], 215v-216v.

Són jurast per a l'ayn benjor, que serà l'ayn mjll DLII, los honrast de Sant Pere: Antonj de lo Sastre; de Soills: *Jhoan Baró*; de Bjlaroé: *Jhoan Garús*¹³⁷; de Aljns: Bortolomeu de Fransjno.

Los jurast que éntran tñnen los dñns de lo arendament de la Montànya. A de pagar lo ferero XVIII S. Tñnen de rebuda los jurast huna pel de lo dja de los contes. /

Item són tornadós los jurast de la anjada de engoan. *Primo* *Jhoan Reals* de lo arendament de la Montànya y de las liuras, tost contes pagast y sjnast, trenta-y-tres sous y set dñns, dic, XXXIII S, VIII Dj. Més a [a] tornar Reals de las mulas de lo Capelà — VI S.¹³⁸ É tornador *Jhoan Pascoal* de Aljns, tost contes pasast y sjnast, a la bjla — VIII S, X Dj. Item é cobrador *Jhoan Palomera* de las ljuras. Item é tornador *Jhoan Palomera* a la bjla de lo juradju XXVIII S. É cobrador *Ramon Sent Abentj*, tost contes pasast y sjnast, VII Dj, de la bila. Item an a tornar *Jhoan Reals*, y *Palomera*, y *Jhoan Pascoal* de Aljns y *Ramon Sent Abentj*, tost jurasts de la bjla de las Paüls II¹³⁹ S, III dñns, tost contes pasast y sjnast.¹⁴⁰ /

Item a de cobrar *Ramon* de lo Parage de los altres jurast II S. Item.

¹³⁷ Ratllat: Nadal de Latore.

¹³⁸ Ratllat: VIII S.

¹³⁹ Ratllat: VII.

¹⁴⁰ Paràgraf ratllat a l'original.

0197. [Plet entre Pere Palací i Pere Joanollo, 29-1-1553]. 163.

L'ayn mj^l DLIII a XXVIIII djas del mes de ginero he-se y hespera's aber ques-tjó y malenconja hentre lo magnjfch Pedro Palacj de Sant Pere de huna part, y de lo magnjfí(j)[c]o Pedro Jhoanolo de Bjlaplana de altra part. Y per hentesesjó de algunas bonas personas o an posat hen poder andós las parst, fosen coneugudas las culpas de quj són. *Primo* an posat.

0198. Lo porquero a dos djas del mes de frebero, ayn mj^l DLIII. 170-170v.

Los honorables bayle, jurast, promes de la bjla de las Paüls, Sant Pere, Soïls, Bjlaplana, conselialment ajustast, an afermat los poerquos¹⁴¹ y dat beu a quj manco los goardarja per hun ayn ab los pactes y condicions, que lo que sia porquero los aya a rebre hen Prat de Sant Pere a lo sol hexido, y no los ne puga henbiar fins a posta de sol. Y si fan mal dest que los an menast a la porquerja hen fjsns a posta de sol, que lo porquero ho page de sos béns etc. Item que se se'n perde a culpa de lo porquero, ho prenen mal per su culpa, que [e]n page lo porquero etc Tengren lo conseil hen la Hera de l'Abadja. Item que degun no pusca djr per altrj, sinó per hel mateyx. Y que àyan a pagar, d'así a Sant Luc primer bñent, la soldada. Item he aturada la djta hen Pere Palacj de Sant Pere. Dónan-li per parel de poerquos, ho d'ali abant, per casa tres coartals de sègal. Y quj no [e]n tinrà sinó huno, que page hun coartal y mjg de sègal. Etc. / Item que de Santa Marja¹⁴² de Marts abant, que no y púscan hentrar degú los berans hen pena de sinc sous per cada dja que los henbjen hen la porquerja. Y aquistos sinc sous sían de la bjla. Y la bjla que done hun sou a lo porquero, se lo porquero los acusa. Item se fan mal hen blat y a quoatre dñs de ban per cap, y axí mateyx hen los prast. Y si lo que rebe lo mal, bal més la prea que lo ban, sia la lisió de que reba lo dayn. Item que a los de Bjlaplana, que lo los mane lo porquero hen fjsns a lo Saradal, djgo, a la Creuera, y an-lo a dar almut de sègal per casa, més de tres quoartals. Etc.

0199. [Sobre un plet no especificat entre la vila de les Paüls i Joan Moranxo] l'ayn mj^l DLIII a XI djas del mes de frebero. 189.

Com pleyt y debat he-se, y per més abans hes(t)perà's aber hentre la bjla de (de) las Paüls de huna part, y de l'altra part de Jhoan Morancho de Soïls, de l'altra part etc. Y per mjgà de algunas bonas personas ho han posat en poder la huna part y l'altra.

0200. La palanca l'ayn mj^l DLIII a tres djas del mes de marts. 195v.

An donat beu hen quj tenrja terada y recaptelada la palanca per hun ayn. E aturada la djta en Pere Piquera de Sant Pere. Dónan-li quoatre sous per hun ayn. Y

¹⁴¹ Ratllat a l'original: [///].

¹⁴² Ratllat a l'original: Mjrja.

si per culpa de no estar bé terada y recaptelada la palanca se perdja o prenja mal alguna bèstja, que o page Pere Piquera, etc.

0201. A dos djas del mes de abrjl, ayn mjł DLIII. 110v.

0202. [Els bans de] lo Plano en l'ay mjł DLIII a tres djas del mes de abril, lo Djluns de Pascoa. 197v-198.

An hordenat que njnguna persona no puge dalar nj segar erba en lo cumunal ni en prast de njngú en pena de sinc sous, sinó lo que ature la resta y no faça mal a njngú. Ni gijnastas no y púgan fer-ne. Que si entraba aberja hen djt Plano, y no y trebale, que page de njt dos sous per cabeza de bestjar gros, quoalquiera condicció de bèstia que sie; y de dja hun sou per cabeza; y per ramada de hobelas de njt bjnt sous, y de dja deu sous. Item que de njt no y puge gaure deguna aberja hen djt Plano, sinó cada huno en ço del seu. Y los bans sien de quij aturará la djta la mjtat, y l'altra mjtat de los mesegés. Y que pugen executar hen la mateyxa ora que l'aya manfestat. Item que lo goarden los mesegés. Y quij ature la djta ab huna que lj donen jurament a quij ature la djta. / Item que la quistja y cena se aye de pagar de djst dñs de lo Plano per a Sant Miquel de Setembre. Y se se y fa despesas, las aya de pagar per la quistja; lo que ature la djta o aye de pagar. Item que lo djt arenador aya de portar albarà de djta quistja y cena a sos despesas a la bjla o a los jurasts de djta bjla. Y se [ha] pagado la quistja y cena y atura res, a [a] pagar, los aya [a] pagar a la bjla en la hora mateyxa lo arenador, etc. Item e aturada la djta en Jhoan Castel de Bjlaroé. A de pagar la quistja y cena a Benabarj. Y a de portar albarà a la bjla de las Paüls a sus despesas. Dóna de djt Plano trezze L, y V S, djch XIII L, V S., etc.

0203. La claberja en l'ay mjł DLIII. Lo Luns de Pascoa an arendat la claberja. 199.

Y e aturada la djta en Betran Abat, ferer. Tjnj de dret per bèstja hun djner, quoalquiera condició de bèstia que sia, digo, ceptat hobelas y crabas. Y a de estar la claberja en lo coral de Palomera, y clabarj Betran Abat, ferer, etc. Y an de tornar las dñnadas¹⁴³ ab pinjora bastant, etc.

0204. [Determinació dels messeguers] a tres djas del mes de abrjl, ayn mjł DLIII, lo Luns de Pascoa Florida. 200.

En lo loch de las Paüls, on otras boltas, begadas, han acostumat tñre consel, en lo Roero de Sant Roch los promes de las Paüls, Soils, Bjlaroé, Bjlaplana, Aljns, Arquas, conselalment, tost de huna boluntat, an mesos mesegés los honrast de Sant Pere: Ramon Pontaron, y Pedro Pontaron, àljas Jhoan Porter; de Soils: Jhoan Reals y Brjnger Arquas, àljas Casós; de Bjlaroé: Jhoan Garús de Arquas,¹⁴⁴ Ramon de Cierquo;

¹⁴³ Ratllat: [pinjoras].

¹⁴⁴ Ratllat: De Arquas lo gaba[txo].

de Bjaplana: Pedro Joanolo;¹⁴⁵ de Aljns: la Casa de Ramon Porter y Francjno. En lo quoal los dónan poder que pjnjoren, y degolen, y tornen y posen en resquat ab los termes de gust, etc.

0205. [Arrendament de] lo Plano en l'ayn mij DLIII a tres djas del mes de abrjl. 175.

Ayn mij DLIII en lo Roero de Sant Roch, a hon altras boltas se acostuma tñre consel las Paüls, Soils, Bjlaroé, Bjaplana, Aljns, tots co[n]selalmént han donat beu hen arendar lo Plano ab los pactes y condicions segenst: primo que quoalquera que ature la dita que de lo que aurà a dar de la erba del Plano a la bjla, que n'age de pagar la quistja a Benabarj, y aye de dar albarà a los jurast de la bjla de las Paüls, djc, quis-tja y cena, tot a depesas suas. A de portar albarà hen poder de la bjla etc. Y sj més abant y atura a pagar res, pagar a Benabarj, o aya a pagar a la bjla hen la hora matey-xa. Més bolen tot lo consel que lo Plano com sj goardà antanyn pasat, ab aquels pac-tes y condicions que antan se goardà.

0206. La carnecrja l'ayn mij DLIII, lo Luns de Pascoa a tres djas del mes de abrjl. 201-201v.

An donat beu en qui talarja a manquo la cart ab los pactes y condicions segenst. Primo que quoalquiera que sia carnjnero de la bjla de las Paüls que no puga fer cart a degun forastero, sinó que la si mengase en la bjla, en pena de deu sous cada dja que lo troben hen frau, y la cart perduda. Item [és] estat [e]n actas que lo carnjnero no puga metre sinó cent y bjnt hobelas y deu crabas, y anar en Torbjner, y que no [e]n puga me-tre més bestjar en Torbjner. Y si n'y meten més, y si proba, que lo carnjcer aya de pagar per a la bjla cent sous per cada dja que lo troben en frau, etc. Item que lo que serà carnj-nero que no puga aber de la frexura, sijnó quoatre dñnes, y lo polcet dos dñnes, y de la tripa dos dñnes, y del cap y peus dos dñnes. Y se si proba que ho bene per més, que lo carnjnero page per a la bjla deu sous per cada dja / que li proben que bena més abant de lo que està tractat. Que tantas boltas com se li probe que bena, que page per cada dja X S. Item que cart aletada l'aya de benre hun djner manquo. Item que quoalquiera de la bjla que aya menester cart, que prenen hun coarter y la frexura puga forsar de matar cart tota hora que l'àyan menester. Y tanbé lo que serà carnjnero que lo gous, se li sobra cart, que la puga partir per la bjla, etc. Item e aturada la ditta en Jhoan de Anton de Soils. A de talar a treze dñnes per liura, sinó cart aletada hun djner manquo. Lo paguar a Sant Luc prjmer bjne[n]t. Sense degun temps de fuero àya de pagar dñnes o grano, quoalquiera grano que sia per su preu, etc., dígo blat o sègal, etc.

0207. L'arendament de los bans de la Montanja a tres del me[s] de abrjl, ayn mij DLIII, lo Luns de Pascoa. 202.

Se a donat beu en arrender los bans de la Montanja per temps de hun ayn. La part de la bjla y los mesegés que acusaran lo ban, sia la mjtat de lo ban de qui lo acu-

¹⁴⁵ Ratllat: Jhoan Erbera.

se, y l'altra mjtat de *qui* l'arende. Item e aturada la ditta en Betran Abat, ferer. Fa de arendament XVIII S, djch, debuyt sous, los quoals aya de pagar *per* a Sant Bortolomeu primer binent. Item que lo dít Betran Abat puga guardar y pjnorar hen la Montanj(n)a ab bna [= una] *que* li donen jurament y *que* puga executar lo dít ferer los bans en la hora misma *que* sían feyst los bans, sense degun fvero, etc.

0208. [Plet per unes propietats] buy que si conta a XV djas del mes de abrjl en l'ayn mjł DLIII. 207-208.

En lo loch de las Paüls *per* debant la presència del bayle, djc, de Antonj Amat de Bjalplana, bayle de las Paüls, y de los testjmonjs debaxo escrjst, é-se pleyt y qüestió entre Pere Carera de Sant Pere de huna part, y de altra part Jhoan Agostj de Sant Pere sobre hun tros de patj y goerto estaba entre Casa de Peyrot y la solana de Pere Palacj de Sant Pere. Y pensant tost tñre dret en dít patj, lo bayle a pres tres homes de jurament, de los més ancians de la bjla, dígen la berjtat de lo [que] sabjan, medjant jurament. Y los hòmens són Jhoan Pjquera de Sant Pere, y / Jhoan de lo Sartre de Sant Pere y Jhoan Güerj de Bjalplana. Y els tost tres an jurat *que* lo patj *que* els estàban en pleyt *que* és cumunal y de la bjla. Y axí lo dít bayle, hoydas las demandas, y defensas y la relacion de los testjmonjs, sentènsja *que* en lo dít pati no sia de lo huno nj de l'altre, sinó *que* sia comunal de la bjla. Y Pere Carera y Jhoan Agostj *que* pagen mjg a mjg las despesas *que* si són fetas *per* aquesta cosa. Y axí o sentència lo Bayle, e ab consel de los promes. Són testjmonjs de tot lo sobredit Jhoan de lo Bayle de Sant Pere y Pere Palací de Sant Pere et Jhoan Palací de Soils. Yo, Jhoan Morancho de Soils, faz la present *com* a notarj de la bjla, etc.

0209. [Contracte per ovelles. 16-4-1553]. 88.

L'ayn mjł DLIII en lo loch de las Paüls a XVI djas del mes de abrjl àyan feyto exàrico Bernat de Arquas y Antonj del Castel de Nerjl de hunas poquas de obelas, en lo quoal a de començar a Sant Mjquel de Setembre primer binent lo exàrjquo, y temps de cinch ayns. Primo són combengut *que* lo dít Antonj Castel aya a dar recapte estju y jbert a (a) lo bestjar a sus despesas. Y a-se de detinre la lana lo dít Antonj, y de tot lo restant àyan a partjr mjg a mjg, *com* és obelas, cordés y cart *que* si escaés. Més abant són combengut *que* si lo dít Antonj Castel se abja de benre los cordés durant lo exàrjquo, *que* n'aye de dar la fadiga a Bernat de Arquas, tan bé de los suyos *com* de los de exàrjco, tant donan *com* altrj no los li puga lebar, etc. Feyt *per* mj, Jhoan Morancho de Soils, escrjbano de la bjla de las Paüls, ab boluntat de andós las parts. Testjmonjs foren de tot lo desús dít Jhoan Carera de Soils y de Brjnger Arquas, àljas Casós, de Soils, etc.

0210. [Controls de les bogues del terme, 18-4-1553].¹⁴⁶ 179-181.

L'ayn mjł DLIII lo bayle y jurast de las Paüls y tot l'altre consel de las Paüls an enbjat a [a]bogar los pasos de los que abjan fetas desordes *per* lo terme. Primo són

¹⁴⁶ Una part del document fou redactat l'any 1552.

anast Jhoan Castel de Bjlaroé, y Jhoan Carera de Soils, y Jhoan Herbera de Bjlaplana, Jhoan Francino de Aljns, tost quoatre promes de la bjla de las Paüls, ab los jurast de las Paüls. Són jurast Jhoan Reals de Soils; de Sant Pere Jhoan Palomera; de Bjlaroé Ramon Sent Abentj, de Bjlaroé; Jhoan Pascoal de Aljns, tost quatre jurast. Primo anaren a [a]bogar. Y començaren de abogar a la Font de Anjué de Pere Piquera hun tros a pagar deujt dñés. De a Bernat de Palomera deçà la coba de Anjué hun tros, a Bernat de Palomera hun sou. Aprés de Pere Carera hen Anjué hun tros, hun sou. A Jhoan Güerj hun tros hen Anjué, deujt dñés. A Gostj hun tros a la Portela de Anjué, d[e]ujt. Pere Pjquera a la Portela de Anjué hun tros. De Porter de Bjlaplana a las salineras de Saranabes hun tros sjs dñés. Més hançà de las salineras de Seranabes a lo Rastquo hun tros, deujt dñés. / Item Gostj a los Morés hença(l) de las salineras de Seranabes hun tros. Item Pero hun tros deçà las sal[i]neras de Saranabes, hun tros que pasa lo camjno per mjg. Item Pere Herbera hen cap dels Morés hun tros. Item lo de lo Sastre a las Selegosas hun tros sjs dñés. Item a Jhoan Barabés a lo camj de Ljmjnana a las Salegosas deujt Dj. Item Gon Güerj a Cosieso hun tros. A lo Rasquo a los Horjus hun tros a la Fontaneta que la leyse tota. A los Moljns a Ramon de lo Parage de Bjlaroé hun tros deujt dñés. Jhoan Barabés a las Planas de Bjlaroé hun tros. A Blasquo a las Planas de Deyós hun tros, dos sous, Ramon de Sent Abentj a las Planas de Desús hun sou. A Nadal de Betranet a las Planas hun tros, hun sou. A Blasco a las Careretas hun tros que [e]n leyse tot sobre la camjno. / Sobre Coma Rató que n'a saquada¹⁴⁷ Blasco hun tros hen la boga de lo Bedat de Bjlaroé que la leyse tota. Item lo de Cierquo de Arquas hen Quap de lo Cabarero hun tros, deujt dñés. Item Jhoan Palasí a lo Tuelo de Laton hun tros, hun sou. A Brjnger de Palací, àljas Bjcent, a las Jnsolas hun tros, sjs dñés. Item a Morancho de Bjlaroe a lo Tuelo de Plana la Hola hen la boga de lo de Carera de Soils hun tros, sjs dñés. A lo de Jhoan Porter a Prado Luçàs hun tros, hun sou. A Nadal de Betranet a Prado Luçàs, que a [a] dreçar la paret que la torne arer de lo prado. Item a lo Saradal lo paso hentre la tera de Ramonet y de Costa han a abogar que y puga pasar bestjar onestament. Y tot açò an abogat los jurast y promes ab lo bayle. Són hestast dos djas. Hen lo hun dja set hòmens. Tàgan a los homes que y són anast cada dja hun reals per home. Castel de Prado Luçàs dos bogas. Castel sjs dñés. / Item que quoalqujera que serà desobejent, que no bolrà leyxar lo que aurán abogat los jurast y promes, que lo bayle y puga fer anar a despès de lo que serà deshobedjent. Y aquel tal sia a mercè de lo bayle¹⁴⁸ y son mayor. Item que quoalqujera que li àyan abogat, y le abogaran d'ací abant, que dñtre buyt djas que o àyan a tornar las bareras y parest [///] a loch degut y las bogas que àyan a leyxar defora las parest y bareras perque sj púgan bere en lo cumunal. He-se feyt lo manament de lo bayle a debuyt djas del mes de abrjl en l'ayn mjL DLIII. Item que més abant que sj los bayles pasast abjan feyt dengun manament que leyxasen en deguna part, prast nj teras, y no ho boLEN leyxar, que càygan en la mateyxà pena, etc. / Item Jhoan de Anton a lo Prat

¹⁴⁷ Ratllat: leysada.

¹⁴⁸ Ratllat: de la bjla.

de lo Pago le an abogat. Ha de pagar *hun sou*. Item a Piquera a lo Prat de Sant Pere li an abogat. A de pagar *hun sou*. Item a lo de Ihoan Porter a lo campo de Prat de Sant Pere li an abogat. A [de] pagar *hun sou*. Item a lo de Ihoan Porter, djc, a Pedro, a lo Prado de lo Como li an abogat. A de pagar de despesas *hun sou*. Item en Cap de Bjala-plana que abogaren lo bayle, y jurast y pròmens de la bjla de las Paüls. *Primo* a Mon-sarat de Porter abogaren a la Tore. A Jhoan Güerj a lo canpo de Ca[p de] Casa li abo-garen. A Pedro Herbera abogaren los güertos de Cap de Casa y lo Seray. / Bernat Palomera al Saradal *hun sou*. A [de] pagar Pere Palasj sjs dñs.

0211. L'ayn mijl DLIII lo merques sobre Sant Mjquel plegaren la sisa. 221v.

Y la pagaren a tres sous y set dñs per casa. Monta sjs liuras y debuyt sous y buyt dñs. Monta lo prjncipal. Y dónan de altra part(s) set sous de portas, y sòbra-y, pagat la sisa a las portas, sòbra-y sis sous y tres dñs. An donat los jurast a Jhoan de Arquas per portar la sisa a o Run dos sous. Tjne lo jurat de Bjlaroé de la sjsa quo-atre sous y tres dñs, djc Jhoan Garús de Bilaroé.

0212. [Reconeixement d'un deute] buy que si conta a XII djas del mes de octubre de l'ayn mijl DLIII. 176-176v.

Yo, Pere Piquera de las Paüls, confeso y atorgo deure a bós, Jhoan Castayn de Sant Feliu, són a saber, la suma de dos cafiços de blat segons jran las bendas comu-nas per la tera entre andós las Pascoas. Bos prometo mij fe y paraula de pagar djt blat, la suma dels dos cafiços de dñs clas, o blat o sègal per su preu. Y la mjtat de los dñs que montarà lo blat, donar-bos la mjtat per a Sant Pere de Sant Jhoan prjmer bijnent. Y l'altra mjtat a Sant Miquel de Setembre prjmer binent. Y si a la djta gorna-da no cuple djt Piquera, y no tjne béns mobles per a pagar lo deute, dóna per fjança y prjnsjpal pagador a Jhoan Reals de Soïls. Y djt Jhoan Reals atorega djta fjanserja, y promete Jhoan Reals su fe y su paraula de pagar a Jhoan Castayn la suma de dos cafiços del blat, sj Pere Pjquera no lo p[al]ga, o no tjne béns mobles. Feyt per mij, Jhoan Morancho de Soïls, escrjbano de la bjla de las Paüls / ab boluntat de totas las parts, en testjmonjs de Jhoan Rju de Aspès menor, y de Antonj Erbera de Abela, demanats y pregast per testjmonjs, etc.

0213. Los gurasts per a l'ay de MDLIII. 151.

An asjgnat de Bilaroé Ramon Sent Abentj. De Aljns Joan Pascoal, Joan Palo-mera damont. De Soïls Juan Realls. Joanot de Reals de Alins VIII Dj.

0214. L'ayn mijl DLIII Jhoan Garús de Bjlaroé, jurat, començà a rebre y a despenre. 222-222v.

Primo paga Jhoan Garús per a la sisa la tanda de setembre XXI S, VI Dj. Item paga Jhoan Garús per los de Bjlaroé lo sensal de Boil lo benres sobre la confrarja, pagan VIIIL, I S, VIIIIL. Item paga Jhoan Garús a Jhoan de Anton com anà a lo Co[n]sel Gene-ral a Benabarj la semana abans de Se[nt] Mateu VI S. Més paga Jhoan Garús per a la pacerja, pagan V S, IIII Dj. Item paga Jhoan Garús per a la colecta en Graus XXX S. Item

paga Jhoan Garús per huna obela a Ihoan Palací per als consels XX S. / Item paga Jhoan Garús a Ramon de lo Parage de pa per als contes lo dja que contaren IIII S.

0215. L'ayn de mjł DLIII an posat jurast en la bjla de las Paüls. 217.

Són los segenst: *primo* de Sant Pere Antonj de lo Sartre. Item de Soïls: Jhoan Baró; de Bjlaroé: Jhoan Garús; de Aljns: lo molinero.

0216. [Comptes de claveria de] lo jurat de Sant Pere l'ayn mjł DLIII. 217v-218.

Antonj de lo Sastre de Sant Pere, jurat, comença a rebre y a despenre. *Primo* Antonj de lo Sastre dóna a Jhoan Palomera, *com* anaba entra Graus a fja de Sant Mjquel, de lo sensal de Barbastro, seze sous, dos dñés, de la plega de Sant Pere. Item paga Antonj de lo Sartre de lo sensal de la Enqujsició, de Palomera, *com* anaba enta fja de Sant Mjquel a Graus, tota su plega. Item a pagat Antonj de lo Sastre a Jhoan Garús de Bjlaroé XII S per a la colecta, *com* anà enta Sant Mjquel a Graus. *Primo* paga Antonj de lo Sastre a la tanda de Sant Mjquel de la sisa de Sant Pere, sense los de l'abadja LXIII S, I. / Item paga Antonj de lo Sastre la sua plega de lo sensal de Sant Pere de Boil lo benres sobre la confraja de las Paüls, paga en lo Fosar de Sant Pere X L, XIII S, III. Item paga Antonj de lo Sastre de las ljuras per a Boil per la bjla. Item paga Antonj de lo Sastre a lo çabatero de los contes en casa de Palomera, pagan XIII S. Item paga Antonj de lo Sastre a mest[r]e Jhoan per adobar lo cep de la bjla II S, VI Dj.

0217. [Comptes de claveria, 1553]. 220v-221.

L'ayn mjł DLIII lo moljnero de Aljns, jurat, comença a rebre y a despenre. *Primo* paga per a la sjsa a la tanda de Sant Mjquel per a la bjla de Aljns, paga XXXII S, II. Item paga lo (mo)molinero per lo sensal de Boil, per los de Aljns, tota su plega lo benres, sobre la confrarja, paga VI L, I S, III. Item paga lo molinero per lo malconte de Boil per la bjla XX S.¹⁴⁹ Item paga lo moljnero a Ihoan Espanjol per lo libre que porta per a la bjla VIII S, VI. / L'ayn mjł DLIII Jhoan Baró, jurat, comença a rebre y a despenre. *Primo* paga Jhoan Baró per a la tanda de setembre per Soïls XXV S, I. Item paga Jhoan Baró lo sensal de Boil la plega de Soïls lo benres sobre la confrarja, paga en lo Fosar VI L, VIII S, tres dñés. Item paga Jhoan Baró per a la colecta de Sant Mjquel XVIII S, y dóna'l's a Jhoan Garús de Bjlaroé. Item a pagat a Jhoan Morancho per tinre lo libre XXII S. Item paga Jhoan Baró a lo sensal de Boil per la bjla VIII S, III.

0218. Las ljuras en l'ayn mjł DLIII. 209, 208v, 209v-215.

Sant Pere

Primo Bernat de Palomera: a baquas — V; a bedells — I; a egudas — II; a obelas — XX; a escaljs VIII S gor[nals]; amoble — V X, III Dj.

Item Jhoan Palomera: a baquas — V; a bedells — I; a hegudas — III; a mulas — I; a hobelas — LV; a escaljs — X gor[nals]; amoble — VIII S, VIII.

¹⁴⁹ Ratllat: IIII S.

Item Pedro Pontaró: a baquas — VI; a hobelas — III; poljno y bedel — II; eguas — I; amoble — II S, III. /

Brjnger de Arquas, lo pastor de Cjerquo y de lo Negro de Aljns: tjne obelas — LX; monta-li — II S, III Dj.

Jhoanjco de Jhoan d'Erbera: tjne huna mula y huna baca; monta-li — I S, VI Dj. /

Item Ramon Pontaron: a baquas — X baquas; a eguas — I; a escaljs — X; amoble — V S, VI Dj.

Item Agostj: a escaljs: IIII gornals; amoble — VIII Dj.

Item Pero de Piquera: a baquas — IIII; a escaljs — VIII; amoble — III S.

Jhoan Barabés: a baquas (Jhoan Barabés) — I; a escaljs — VII gor[nals]; amoble — II S.

Item Betran Abat: a baquas — II; a eguas — I; a escaljs — III; amoble — II S. /

Pedro Carera: a baquas — IIII; a bedells — I; a eguas — I; a escaljs — VIII; amoble — II S, VI Dj.

Jhoan del Sastre: a baquas — VIII; a bedels; a escaljs — X; amoble — IIII S, VI Dj.

Item Jhoan del Bayle: a baquas — VIII; a eguas — II; a hobelas — XX; a escaljs — III; amoble — IIII S.

Item Jhoan Piquera: a baquas — VI; a bedel — I; a eguas — III; a hobelas — II; a escaljs — XII; [a]moble — VIII S. /

Item Pere Palacj: a baquas — IIII; a bedells; a eguas — I; a mulas — I; a hobelas; a escaljs — II; amoble — III S, III Dj.

Item Brjnger Palaci: a baquas — III; dos bedels — II; a eguas — I; a hobelas — XXI; a escaljs — I gornal y mig; amoble — II S, VIII S Dj.

Lo botjero: a [e]scaljs — II; amoble — I S, Dj.

Bjlaplana

Amat: a bacas — XII; a eguas — I; a mulas — I; hun poljno — I; a goelas — CXXIII; a [e]scaljs; amoble — VIII S, III. /

Lo sabatero: a bacas — XIII; a bedels — III; a eguas — III; a mulas — III; a güelas — LXXXIII ca[ps]; a [e]scaljs — II; amoble — XIII S.

Pedro Erbera: a bacas — VIII; a bedels; a goelas — C; a [e]scaljs — XIII jo[rnals]; amoble — VIII S,¹⁵⁰ VI.

Monsarat Porter: a bacas — X; a bedels — II; a eguas — I; a mulas — II; a güelas — CXXII; a [e]scaljs — II; amoble — X S, VIII.

E la rebuda de Sant Pere per a jurat Antonj del Sastre quatre ljuras y deuuit sous. /

Aljns en l'ayn muj DLIII.

Primo Espanjol a baquas — XXV; a bedels — V; a eguas — II; a mulas — II; a escaljs — III; a hobelas — CCCCCCLXXXX; amoble — XXXVI S, X Dj.

¹⁵⁰ Ratllat: VIII S, VI Dj; VIII S, VI Dj.

Item Brjnger Casós: a baquas — VIII; a bedels — I; a eguas — II; a mulas — I; a hobelas — CCXX; a escaljs — XI y mjg; amoble — XV S.

Item Pere Pascoal: a baquas — VIII; a hobelas — CIII caps; a escaljs — III; amoble — VI S, VIII Dj.

Lo cabalero de Lanas: a [e]scalj — I; sjjs dñs.

Joanot Reals de Aljns: a [e]s[c]aljs — II; a [de] pagar hun sou. /

Item lo moljnero: a baquas — V; a eguas; a obelas; a escaljs — III y mjg; amoble — II S, II Dj.

Item Fransjno: a baquas — IIII; bedels — II; a hobelas — XXII; a escaljs — VII; amoble — III S, VI Dj.

Jhoan de Ramon: a baquas — V; a escaljs — I; amoble — I S, VI.

Lo moljnero: a baquas; a escaljs; amoble.¹⁵¹ Jhoanot de Reals de Aljns: escaljs — III; yor[nals].

La byuda de Ramon: a [e]scaljs — I; a [de] pagar sjjs dñs.

La rebuda del moljnero: tres ljuras y set sous, bujt dñs. /

Soïls

Primo Jhoan Reals: a bacas — IIII; a bedells — I; a eguas — II; a mulas — II; a hobelas — CXXXI; a escaljs — VIII; amoble — X S.

Jhoan Morancho: a bacas — VIII; a bedels — I; a eguas — IIII; a mulas — V; a hobelas — CCCCXX; huna poldra — I; escaljs — II; amoble — XXVI S, VIII.

Jhoan Carera: a bacas — VII; a bedells; a eguas — I; a mulas — I; a hobelas — CXXX; escaljs — VI; amoble — X S, III.

Quistja de Denuy — VII S. /

Jhoan Baró: a bacas — VI; a bedells; a eguas — III; a mulas — I; a hobelas — CV; hun poldro; amoble — X S, V Dj.

Sabastjà de Solana: a bacas — VI; a bedells — I; a eguas — III; a mulas; a hobelas — LIII; escaljs — VI; amoble — VI S.

Brjnger de Casós: a bacas — IIII; a bedels — II; a eguas — I; a hobelas — XXI; a escaljs — III; amoble — III S, III Dj. /

Jhoan de Anton: a bacas — III; a bedells — I; a eguas — III; a mulas; a hobelas — XXXX; a escaljs — X; amoble — VI S, V Dj.

Jhoan de Arquas: a bacas — XII; a bedells; a eguas — III; a mulas — VII; a hobelas — CCCCCCCCXXVIII; a escaljs — II; amoble — XXXXI S.

Ci[e]rquo: a bacas — II; a bedells; a eguas — I; a mulas — IIII; a hobelas — CLXX ca[ps]; a escaljs — II; amoble — XIII S, VIII. /

Bilaroé

Primo Castel de Bilaroé:¹⁵² a bacas — VI; a bedells — III; a eguas — IIII; hun poldro; a mulas — II; a hobelas — CCCCCCCCCLXI ca[ps]; a escaljs; amoble — XXXVIII S, VIII.

¹⁵¹ Paràgraf ratllat a l'original.

¹⁵² Ratllat: Item Morancho: a ba[ques].

Moranco: a bacas — VII; a bedels; a eguas — II; a mulas — II; a hobelas — XXXVca[ps]; a escaljs; amoble — X S.

Lo de lo Parage: a bacas — VIII; a bedels; a eguas; a mulas; a hobelas — XXVIII ca[ps]; escaljs — III; amoble — IIII S. /

Lo de Blasco: a bacas — III; a bedels — I; eguas — V; mulas; a hobelas — LXX ca[ps]; a escaljs — II; amoble — X S, VIII D_j.

Nadal de Betranet: a bacas — VIII; a bedels — I; a eguas — I; a mulas; a hobelas — LXXXVI; a escaljs — III; amoble — VIII S, III.¹⁵³

Jhoan Palací: a bacas — XII; a bedels — III; a eguas — V; a mulas — IIII; a escaljs — VII; a hobelas — CCCCXX ca[ps]; amoble — XXVIII S.

La rebuda de Bjlaroé de set ljurias y migas y quatre dñés. /

Nerjl

Fondebjla: a baquas — V; bedels — I; eguas — III; hobelas — CL; amoble — VIII S, VI D_j.

Gjlem Cirera: [ha vaques] — IIII; hun bedel — I; eguas — I; hobelas — C; amoble — V S, V D_j.

Monsarat de Latore: bacas — IIII; amoble — I S.

Antonj del Castel: bacas — II; eguas — II; hun poldro — I; hobelas — XVIII; amoble — II S, V D_j.

La Casa de Jhoan Cirera: bacas — II; amoble — VI D_j.

Brjnger del Castel: a bacas — IIII; I S.

La rebuda de Joan Baró de Sojls. Entre Sojls, y Nerjl y Denuj és quatre ljurias y deujt sous y honze dñés.

0219. Los bans de la montànya ayn mj_l DLIII. 203v.

Item manifesta Betran Abat, ferer, lo Marts de Cinquoagèsima a lo pastor, a las hobelas de Jhoan de Arquas, djgo a la ramada, hun ban de dja X S. Item manifesta Betran Abat a lo pastor de Palací lo dja de Corpo Crjst hun ban en la Montànya de dja X S. Item manifesta Brjnger Arquas, àlias Casós, a lo pastor de Palací buyt bans de la Montànya tota la semana y dos djas més abant la semana de la Margalida, djc, VIII djas. Item manifesta Jhoan Reals la semana de Sant Pere dos bans a huna egua y dos rocins y huna mula de Palacj de Bjlaroé en la Montànya. Item manifesta Jhoan Reals lo dja de la Margalida a los bous de Palací, a quoatre bous, en la Montànya, lo ban.

0220. Los bans de Torbiner en l'ayn mj_l DLIII. 204.

Primo manifesta Jhoan Garús de Bjlaroé hun ban lo benres¹⁵⁴ abans de Cjn-quagèsima a las hobelas de Palacj en Torbjner de dja X S. Item manifesta Jhoan Reals lo dja de la Margalida hun ban a dos bous de Jhoan Baró en la Montànya. Item manifesta Jhoan Reals a lo pastor de Moranco hun ban en la Montànya.

¹⁵³ Ratllat: X S, III.

¹⁵⁴ Ratllat: merques.

0221. Los bans de lo Plano en l'ay *mjl* DLIII. 205.

Primo manfesta Jhoan Reals en lo Plano hun ban a lo de Cierquo de Arquas sezze baquas en lo Plano, djc XVI cabeças. Item manfesta Jhoan Reals en lo Plano hun ban a lo de Jhoan de Arquas cinc baquas hun dja. Item manfesta Jhoan Reals a lo de lo Parage de Bjlaroé en lo Plano lo ban de dos baquas. Item manfesta Jhoan Reals a lo de Blasco de Bjlaroé lo ban de dos baquas, y a Casós en hun dja, tot en la semana de Sant Bortolomeu. Item manifesta.

0222. [Arrendament de la carnisseria] l'ay *mjl* DLIII. 193.

Hen lo loc de las Paüls lo bayle, y jurasts y pròmens ab altres circobecjs de djta bjla, tost conselalment de huna boluntat, han donat beu y djta a qui manquo talarja. Han arendat la carnecirja ab los pactes y condicions segensts. Primo que quoalsebu-la que sia carnjcer no pusca hentrar hen Torbjner, nj pusca metre sinó cen y cinqoanta hobelas y deu crabas.

0223. Memorjal per a los jurast de lo *que* an pagat per la bjla enl'ay *mjl* DLIII. 182-183.

*Primo en adobar Labjana y la palanca de Rju Blanc VIII S, VI. Item de la aljafa de Torbjner II S, III. Item com anaren a quitar lo sensal del senyor rector de Arasan VI S. Item per lo bayle *que* manquà a lo consel hun sou, djc, I S. Item lo dja *que* lançaren a las ljuras gastaren VIII S. Item com obrjren lo camjno de la neu de lo Saradal II S. Item lo dja *que* obrjren lo camjno de las Paülls en fjs a las Comas, sense lo *que* baren aber¹⁵⁵ de la leynja IIII S. Item a de cobrar Ramo[n] de lo Parage de los altres jurast II S.¹⁵⁶ / Item lo dja *que* remetjren lo pleyt ab Jhoan Morancho II S, III. Item de fer lo monjment lo Gous Sant II S, VI. Item de la alifara de lo Plano gastaren II S, III. Item de obrjr lo camjno a lo Saradal de la neu I S. Item del bjno de Sant Adrià y de Santa Marja de la Rjbera XIII S,¹⁵⁷ y los dozze sous agiren-los de Sabastjà de lo Parage, de Bojgas, de las mulas que tenjba en las Paüls. Item del bjno de la caritat de Seranabes XVIII S. / Item de las Agudas VIII S. Item del bino de Sant Roch XVI S. Item del bjno de Senta Rafjna VIII S. Hun bezzinal enta lo Plano III S, VIII.*

0224. L'ay *mjl* DLIII en lo loch de las Paüls lo bayle y jurast tost conselialment. 47v.

0225. [Reunió del Consell. 1553]. 52.

*L'ay *mjl* DLIII en lo coch [= lloc] de las Paüls, a on otras boltas an acostumat a tjinre consel, lo bayle, yurast, y tot l'altre consèn [= consell] conselialment an feyt.*

¹⁵⁵ Ratllat: gastar en.

¹⁵⁶ Frase ratllada a l'original.

¹⁵⁷ Ratllat: bjnte-sjs sous, dic, XXVI S.